APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învăţământ şi Cercetare Neamţ

SERIE NOUĂ, ANUL XXII, NR. 228 ianuarie 2020
http://apostolul.slineamt.ro

EMINESCU, 170

Puncte cardinale

E multă diferenţă între educaţiune şi cultură. Educaţiunea străină implică spirit străin, cultura străină ba. Educaţiunea e cultura caracterului, cultura e educaţiunea minţii. Educaţiunea are a cultiva inima şi moravurile, cultura are a educa mintea. De aceea, un om bine educat, cu inimă, caracter şi moravuri bune, poate să fie c-un cerc restrâns de cunoştinţe, pe când, din contra, cultura, cunoştinţele cele mai vaste pot fi cuprinse de un om fără caracter, imoral, fără inimă. Astfel fiind, cultura străină ca atare nu poate strica pe om pentru că trece prin prisma unui caracter, a unei inimi deja formate; educaţiunea, creşterea, cade, însă, în pericolul acela al vieţii omeneşti când inima încă neformată a omului seamănă unei bucăţi de ceară în care poţi imprima ce vrei, iar când inima, cu vârsta, se-mpietreşte, n-o mai poţi îndrepta, o poţi numai rupe. (***Opere, vol. IX, p. 446***)

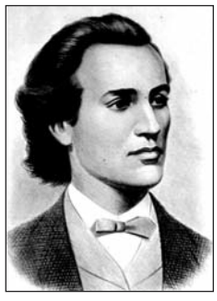

Într-o ţară în care religia şi curăţia moravurilor au fost înlăturate prin epicureism, în care conştiinţa de drept şi nedrept, de bine şi rău sunt zilnic jignite prin ridicarea socială a unor pături de oameni neoneşti, în care nepăsarea a ajuns a admira oamenii de nimic, spiritul public caută în zadar un razim în contra corupţiunii. Departe de a găsi undeva acest razim, el e din contră atras de vârtejul general şi ajunge a crede că legile morale, uniforme pentru toate popoarele sunt vorbe goale care pretextează din gură, dar pe care nu le crede nimeni. (***Opere, vol. XI, p. 324***)

Uşurinţa cu care tinerii la noi discută oameni şi lucruri, expresiile de care se servesc, suficienţa şi lipsa de naivitate e un semn că avem a face cu oameni îmbătrâniţi înainte de vreme, cărora le-am putea prezice de pe acuma lipsa de statornicie şi impotenţa morală. Aceasta-i pedeapsa ce ne-o dă Dumnezeu pentru c-am făcut din şcoli numai unelte în care se îngrămădeşte învăţarea unei mulţimi de cunoştinţe, fără să fi îngrijit deloc pentru creşterea inimei şi caracterului, căci niciodată tăria unui popor n-a stat în instrucţie şi numai în instrucţie, ci totdeauna în creştere. O cunoştinţă, mai ales în şcoalele secundare, care nu are rol educativ, e o cunoştinţă stearpă şi nefolositoare. (***Curierul de Iaşi, 5 iunie 1877***)

Acţiuni ale Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ pentru anul 2020

Prin acţiunile sindicale din anul 2020 se urmăreşte îndeplinirea obiectivelor din Strategia S.L.L.I.C.S. Neamţ, pentru perioada 2018 – 2023, strategie aprobată în cadrul Conferinţei Judeţene din iunie 2018.

1. Propuneri pentru modificarea articolului 12, aliniatul 8 din Legea Educaţiei Naţionale în felul următor: *„Elevii înscrişi în învăţământul profesional şi tehnic cu durata de minimum 3 ani beneficiază de masă şi cazare gratuite în cantinele şi internatele şcolare. Acoperirea cheltuielilor pentru cazarea şi masa acestora se asigură din bugetul Ministerului Educaţiei şi Cercetării."*

2. Elaborarea unor propuneri pentru o nouă Lege a Educaţiei Naţionale şi pentru Statutul personalului didactic.

3. Propuneri pentru mărirea coeficienţilor de ierarhizare din grila de salarizare pentru învăţământ prevăzută de Legea 153/2017.

4. Propuneri pentru elaborarea conţinuturilor, sau modificarea lor, din actele normative privitoare la învăţământ.

5. Aplicarea corectă şi unitară în toate unităţile de învăţământ prin decizii ale Comisiei paritare ISJ Neamţ – Sindicat, a conţinuturilor documentelor normative elaborate pentru învăţământ.

6. Intervenţii directe pe lângă ordonatorii de credite pentru a se preveni abuzurile în aplicarea actelor normative elaborate pentru învăţământ.

7. Acţiuni în instanţă:

– Continuarea acţiunilor în instanţă pentru „lămurire dispozitiv" privitoare la hotărârile judecătoreşti pe dobânda legală;

– Promovarea de acţiuni în instanţă pentru respectarea actelor normative specifice sistemului de învăţământ, dacă este cazul;

– Iniţierea de acţiuni în instanţă pentru o salarizare corectă a personalului, dacă este cazul.

Implicarea în executarea hotărârilor judecătoreşti deja pronunţate, prin:

◦ Elaborarea de cereri de punere în executare a hotărârilor judecătoreşti, adresate angajatorilor;

Preşedintele S.L.L.I.C.S. Neamţ,
Prof. Gabriel PLOSCĂ

(continuare în pag. 6)

Premiile revistei *Apostolul* 2019

Raport privind activitatea desfăşurată de Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ, în perioada iulie 2018 – decembrie 2019

Având în vedere că în data de 23 iunie 2018 a avut loc Conferinţa Judeţeană a Sindicatului din Învăţământ Neamţ unde a fost prezentat un raport detaliat asupra activităţii sindicale din ultimii cinci ani ce a cuprins, parţial şi activitatea anului 2018, ne propunem ca la începutul anului 2020 să facem un bilanţ al acţiunilor sindicale iniţiate şi desfăşurate de organizaţia noastră, în perioada iulie 2018 - decembrie 2019.

În concordanţă cu obiectivele Strategiei 2018-2023 a S.L.L.I.C.S. Neamţ, care urmăresc promovarea şi apărarea intereselor profesionale economice, sociale, culturale şi sportive ale membrilor de sindicat, direcţiile de acţiune au vizat:

Gabriela GRIGORE
Secretar General al S.L.L.I.C.S. Neamţ

(continuare în pag. 2)

Raport privind activitatea desfăşurată de Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ, în perioada iulie 2018 – decembrie 2019

(*urmare din pag. 1*)

I. CONSOLIDAREA ORGANIZATORICĂ ŞI CREŞTEREA IMAGINII S.L.L.I.C.S. NEAMŢ

♦ Recensământul anual, realizat de sindicatul nostru, a evidenţiat faptul că numărul membrilor de sindicat se menţine în jurul procentului de 90 %, din numărul angajaţilor, îndeplinindu-se astfel condiţiile **de reprezentativitate** la nivelul celor 136

unităţi de învăţământ cu personalitate juridică unde sunt constituite grupele sindicale afiliate S.L.L.I.C.S. NEAMŢ.

♦ Creşterea capacităţii de comunicare şi a imaginii organizaţiei s-a realizat prin susţinerea continuării apariţiei Revistei „Apostolul" – revista cadrelor didactice din judeţul Neamţ – prin administrarea site-ului wwwslineamţ.ro, a paginii de facebook şi a celorlalte mijloace social-media, precum şi prin utilizarea poştei electronice.

♦ Creşterea eficienţei managementului organizaţiilor sindicale de bază şi profesionalizarea liderilor de sindicat au fost obiectivele urmărite de:

– cursurile de formare sindicală, adresate liderilor de sindicat din unităţile şcolare, organizate la Gura Humorului, în trei serii, în perioada 12-14 aprilie 2019, 10-12 mai 2019 şi 18-20 octombrie 2019;

– sesiunile de informare şi consiliere desfăşurate în cele trei zone (Piatra-Neamţ, Roman, Tg. Neamţ) în cadrul şedinţelor cu liderii grupelor sindicale din unităţile şcolare;

– schimburile de experienţă şi bune practici privind activitatea sindicală în instituţiile de învăţământ (aprilie 2019) şi creşterea competenţelor profesionale ale tinerilor specialişti din învăţământul preuniversitar (mai 2019), organizate în parteneriat cu Consiliul Raional Hânceşti al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova, respectiv Direcţia Generală Educaţie, Cultură, Tineret şi Sport a Consiliului Municipal Chişinău – Republica Moldova.

II. DIALOGUL SOCIAL

În baza atribuţiilor conferite de Statutul său, în perioada raportată, Sindicatul din Învăţământ Neamţ a acţionat pentru reprezentarea şi asigurarea funcţionării structurilor de dialog social prin:

• Constituirea şi funcţionarea Comisiilor Paritare la nivelul unităţilor de învăţământ şi al Inspectoratului Şcolar Judeţean Neamţ;

• Participarea, în calitate de observator, a reprezentantului sindical la Consiliile de Administraţie ale I.S.J. Neamţ şi ale unităţilor de învăţământ, în Comisiile de disciplină din unităţile şcolare, respectiv Colegiul de disciplină de pe lângă ISJ Neamţ, în Comisiile pentru mobilitatea personalului didactic sau Comisiile de concurs pentru obţinerea gradaţiei de merit sau ocuparea unei funcţii în sistemul de educaţie;

• Reprezentare în Comisia de Dialog Social la nivelul Instituţiei Prefectului;

• Reprezentare în structurile bi şi tripartite:
– Consiliul Consultativ I.S.J. Neamţ;
– Consiliul Consultativ I.T.M. Neamţ;
– Consiliul Consultativ A.J.O.F.M. Neamţ;
– Consiliul de Administraţie C.J.A.S. Neamţ;
– Comisia Judeţeană privind egalitatea de şanse Neamţ (C.O.J.E.S.);
– Comisia Judeţeană de Autorizare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulţilor Neamţ;

• Reprezentare în Comitetele Permanente ale Confederaţiei Europene a Sindicatelor, respectiv, Comitetul pentru Formare şi Educaţie.

Relaţiile de parteneriat social între sindicatul nostru şi aceste instituţii ne-au asigurat intervenţia promptă a autorităţilor în rezolvarea unor probleme existente în teritoriu privind încadrarea şi salarizarea personalului din învăţământ, executarea hotărârilor judecătoreşti, aplicarea unitară şi corectă a unor acte normative, respectarea drepturilor membrilor de sindicat (decont navetă, indemnizaţie de instalare).

În rezolvarea problemelor cu caracter general, un rol important l-a avut colaborarea cu Federaţia Sindicatelor Libere din Învăţământ şi Confederaţia Sindicatelor Democratice din România, care s-au implicat în negocierea, corectarea, completarea şi adoptarea unor documente importante pentru sistemul de educaţie, pe care le vom aminti în cuprinsul raportului.

III. DEMERSURI ŞI ACŢIUNI REVENDICATIVE

Perioada la care face referire raportul este pentru învăţământul românesc o perioadă marcată de instabilitate, incertitudine, confuzie şi provizorat, din următoarele motive:

♦ bugetul alocat educaţiei (2,98% din PIB în 2018 şi 3,02% din PIB în 2019) este insuficient pentru o bună funcţionare a unităţilor de învăţământ, în condiţiile în care media europeană a procentului este de 5,4%, iar media în Europa de Est este de 4,7%;

♦ finanţarea unităţilor de învăţământ, în baza costului standard per elev, o abordare cel puţin nepotrivită, care nu permite atingerea unui standard ridicat de calitate în sistem;

♦ prevederile Legii Cadru nr. 153/2017 a salarizării personalului din sectorul bugetar, a scăpat din vedere multe aspecte importante ale salarizării personalului din învăţământ, a creat confuzii, situaţii absurde şi multe nedreptăţi. În forma ei actuală, această lege generează discriminări uriaşe în rândul angajaţilor din învăţământ;

♦ măsurile fiscale care au intrat în vigoare

→

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Programul manifestărilor U.A.P. Neamţ, 2020

• Pictorul Petru Diaconu deschide sezonul plastic

Uniunea Artiştilor Plastici (UAP) din România, Filiala-Neamţ, a făcut cunoscut programul manifestărilor din acest an. Seria evenimentelor expoziţionale va fi deschisă, în perioada 15-31 ianuarie, de pictorul Petru Diaconu. Apoi se va organiza expoziţia „In Memoriam Gheorghe Vadana". Iată programul complet:

Petru Diaconu (15-31 ianuarie); *In memoriam* **Gheorghe Vadana** (1-14 februarie); **Radu Macavei** (15-29 februarie); **Laurenţiu Dimişcă** (1-14 martie); *Primăvara artelor*, expoziţie colectivă (15-31 martie); **Cristian Bistriceanu** (1-14 aprilie); **Mariana Papară** (15-30 aprilie); *Expoziţia absolvenţilor Liceului de Arte „Victor Brauner*" (1-14 mai); **Lucian Gogu-Craiu** (15-31 mai); **Raluca Ioana Enăchescu** – UAP Bucureşti (1-14 iunie); *Oraşul artiştilor*, expoziţie colectivă (15-30 iunie); **Brânduşa Stanciu** – UAP Bucureşti (1-14 iulie); **Romeo Ionescu** – UAP Iaşi (15-31 iulie); **Arcadie Răileanu** (1-15 august); **Gigel Bârliba** (15-30 septembrie); **Gheorghe Cuciureanu** (1-14 octombrie); **Dumitru Bezem** (15-31octombrie); **Cristinel Prisacaru** (1-14 noiemrie);

→

Raport privind activitatea desfăşurată de Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ, în perioada iulie 2018 – decembrie 2019

În ianuarie 2018, promisiunile electorale care nu se regăsesc în prevederile legislative, blocarea posturilor vacante din sistem, neachitarea integrală a sentinţelor judecătoreşti şi lipsa de predictibilitate privind plata restanţelor, întregesc lista neajunsurilor ce au impus acţiuni sindicale susţinute;

♦ desele schimbări ale miniştrilor (3 – în perioada de referinţă) şi gestionarea sistemului de către miniştri interimari nu au asigurat coerenţă şi stabilitate în măsurile ce se impuneau luate pe termen lung.

Ca urmare a semnalelor transmise din teritoriu şi având în vedere că rezolvarea acestora nu se poate asigura decât prin impunerea unor decizii luate la nivelul Guvernului şi/sau a Parlamentului, Sindicatul din Învăţământ Neamţ a iniţiat prin FSLI demersuri pentru:

– corectarea inechităţilor generate de aplicarea Legii-cadru nr.153/2017 şi a problemelor

generate de programul „EDUSAL";

– diminuarea gradului de birocraţie în unităţile de învăţământ şi a efectelor generate în sistemul de educaţie de o serie de acte normative şi acte administrative cu caracter normativ, iniţiate şi emise de Ministerul Educaţiei Naţionale ce au afectat o parte din drepturile angajaţilor din sistem şi interesele beneficiarilor direcţi;

– modificarea/ corectarea unor metodologii şi a Legii Educaţiei.

Astfel:

– au fost transmise către Administraţia Prezidenţială, Guvernul României, Primul Ministru, Ministrul Educaţiei şi Miniştrii interimari ai educaţiei, Parlamentul României, Ministerul Muncii, Ministerul Finanţelor Publice şi Ministerul Justiţiei, informări, analize, solicitări, pentru:

◦ clarificarea naturii juridice a dobânzii legale prevăzute de sentinţele civile şi iniţierea tuturor demersurilor instituţionale pentru identificarea, solicitarea şi alocarea fondurilor necesare pentru plata drepturilor obţinute de salariaţi în instanţă, astfel încât să se asigure executarea corectă a hotărârilor judecătoreşti;

◦ iniţierea de către M.E.N. a unui proiect de Hotărâre de Guvern prin care să se reglementeze corecta aplicare a dispoziţiilor Legii – cadru nr. 153/2017 în ceea ce priveşte calculul majorărilor salariale, prin rapotare la salariile de bază în plată ale personalului didactic beneficiar al acestor drepturi şi nu prin raportare la salariul de bază aferent lunii decembrie 2016;

◦ reîncadrarea corectă a personalului didactic, după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

◦ corectarea situaţiilor anacronice ivite în salarizarea contabililor şi secretarilor şefi – funcţii de conducere la personalul didactic auxiliar care nu au beneficiat de majorare salarială de la 1 martie 2018;

◦ modificarea Regulamentului-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, mărimea concretă a sporurilor pentru condiţii de muncă;

◦ rezolvarea problemelor existente în încadrarea şi salarizarea funcţiilor didactice auxiliare de asistent social, infirmier, medic şi asistent medical în CSEI, documentarist etc.;

◦ calculul şi plata drepturilor salariale majorate din luna martie 2018, pentru personalul didactic din Casa Corpului Didactic;

◦ asigurarea unui nivel de salarizare echitabil şi pentru personalul contractual din ISJ Neamţ, care nu a beneficiat de creşterea cu 20% de la 1 martie 2018;

◦ deblocarea posturilor vacante din unităţile şcolare şi renunţarea la măsura îngheţării ocupării posturilor pentru didactic-auxiliar şi nedidactic prin formula de angajare 1 post scos la concurs pentru 3 neocupate;

◦ anularea OMEN nr. 4884/2018 prin care se impun măsuri de reducere a peste 4000 de posturi (didactic, didactic-auxiliar şi nedidactic) după începerea anului şcolar 2018 - 2019;

◦ stoparea nerespectării legii cu privire la efectuarea concediilor de odihnă şi acordarea indemnizaţiei de hrană;

◦ plata sporului pentru cadrele didactice care asigură predarea simultană la grupele de învăţământ preşcolar;

◦ plata sporului neuropsihic pentru personalul auxiliar;

◦ combaterea actelor de violenţă în şcoli şi iniţierea de măsuri active pentru protecţia elevilor şi profesorilor în timpul programului şcolar;

◦ acordarea statutului de autoritate publică, cadrelor didactice din sistemul de învăţământ;

◦ prorogarea termenului de aplicare pentru anul 2024-2025 a dispoziţiilor Art. 66 din Legea Educaţiei Naţionale, privind numărul de ore din planul cadru, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 221/2019 şi identificarea soluţiilor pentru înlăturarea efectelor negative (Ex. revizuirea programelor şcolare, reducerea numărului de elevi la clasă, completarea normelor/catedrelor cu ore desfăşurate în programul „Şcoala după şcoală", pilotarea noilor planuri-cadru timp de un an);

◦ intervenţia Ministrului Educaţiei în cadrul Consiliului Naţional pentru Finanţarea Învăţământului Preuniversitar, privind mecanismul optim pentru determinarea costului standard per elev/preşcolar/antepreşcolar, precum şi a unor factori de corecţie reali care să asigure o finanţare corespunzătoare unui învăţământ de calitate;

◦ modificarea şi completarea Legii Educaţiei nr.1/2011.

De asemenea am sesizat Ministerului Educaţiei şi Inspectoratului Şcolar Judeţean Neamţ,

(continuare în pag. 4)

Ştefan Diaconu (15-30 noiembrie); *Salonul de iarnă* (1-31 decembrie).

Seară literară cu Editura Eikon, la Biblioteca Judeţeană

Luni, 13 ianuarie 2020, Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu" Neamţ, împreună cu Editura Eikon, au organizat o seară literară, cu începere de la ora 17:00, în Sala Cupola. Au avut loc prezentări de noi apariţii, recitaluri de poezie, lecturi şi discuţii despre cărţi.

Printre noutăţile de la Editura Eikon au fost prezente cele ale nemţenilor: „Ramura de liliac" de Dan Iacob şi „Metode simple de încetinire a timpului" de Vasile Baghiu. Aceasta din urmă a avut lansarea la Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu" joi, 14 martie 2019.

Au fost invitaţi scriitorii Vasile Baghiu, Dan Iacob, Mihai Stâncaru, Mihai Merticaru, Ştefan Munteanu, preotul poet Dorin Ploscaru, Vianu Mureşan.

Violeta MOŞU

(continuare în pag. 4)

Raport privind activitatea desfăşurată de Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ, în perioada iulie 2018 – decembrie 2019

(*urmare din pag. 3*)

de existenţa unor abuzuri exercitate în unele unităţi de învăţământ (justificate de nevoia încadrării în bugetul alocat) privind:

• plata dobânzilor în conformitate cu prevederile sentinţelor civile;

• plata indemnizaţiei de doctorat;

• nerespectarea dispoziţiilor legale în ceea ce priveşte stabilirea normei de predare de 16 ore şi a drepturilor salariale pentru personalul didactic de predare cu o vechime în învăţământ de peste 25 de ani şi grad didactic I;

• refuzul remunerării adecvate a învăţătorilor/institutorilor/prof. înv. primar, care efectuează orele de educaţie fizică, fapt pentru care suntem constrânşi să ne adresăm instanţelor de judecată;

• neaplicarea dispoziţiilor art. 7 din Legea 153/2017, privind plata sporului pentru predare simultană, personalului didactic din învăţământul preşcolar care îşi desfăşoară activitatea cu două sau mai multe grupe de preşcolari;

• refuzul plăţii activităţilor desfăşurate de persoanele care asigură suplinirea salariaţilor aflaţi în concediu pentru incapacitate temporară de muncă;

• plata indemnizaţiei de instalare prevazută de H.G. 281/1993;

• greşeli de încadrare şi salarizare a personalului, în unele unităţi de învăţământ din judeţ.

Lunga listă a nemulţumirilor adunate în sistemul national de educaţie a determinat aprobarea prin Memorandum a **Acordului** între Guvernul României şi Federaţiile Sindicale Reprezentative din Învăţământ, semnat la Alba Iulia în 29 noiembrie 2018, prin care guvernul se angajează să ia măsuri de sprijin a învăţământului în concordanţă cu rolul primordial al acestui domeniu. Realitatea ne-a demonstrat, din păcate, că aceste angajamente nu au rezistat timpului şi timpurilor.

În privinţa promovării şi garantării unor relaţii de muncă echitabile, de natură să asigure protecţia socială a salariaţilor din învăţământ, Federaţia Sindicatelor Libere din Învăţământ, al cărei membru este şi Sindicatul din Învăţământ Neamţ, a negociat şi semnat în aprilie 2019, cu Ministerul Educaţiei Naţionale, **Contractul Colectiv de Muncă – Unic la Nivel de Sector de Activitate Învăţământ Preuniversitar, înregistrat la Ministerul Muncii şi Justiţiei Sociale – D.D.S. sub nr. 435 / 17.04.2019, publicat în Monitorul Oficial, Partea a V-a nr. 2 / 14.05.2019.**

IV. ACTIVITATEA JURIDICĂ

Având în vedere lipsa unui dialog social real şi eficient, de pe poziţiile de egalitate şi parteneriat, care să presupună transparenţă, comunicare şi bună credinţă, Sindicatul din Învăţământ Neamţ a continuat lupta pentru interesele salariaţilor din învăţământ, atât prin alăturarea la acţiunile FSLI, cât şi prin acţiuni proprii.

Ca urmare a modului în care Ministerul Educaţiei Naţionale, a impus în prevederile OUG nr. 25/2018, schimbarea juridică a tipului de dobândă pe care ar trebui să o primească angajaţii din educaţie, în baza unor hotărâri judecătoreşti, din DOBÂNDĂ PENALIZATOARE în DOBÂNDĂ REMUNERATORIE (mai mică), FSLI şi sindicatele judeţene solicită Avocatului Poporului să sesizeze Curtea Constituţională a României asupra neconstituţionalităţii acestor prevederi, care încalcă principiul separaţiei puterilor în stat doar cu scopul de a se face economie la buget.

Au fost sesizate, de asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii şi Preşedinţia României, iar în 17 aprilie 2018, F.S.L.I. a depus la Cabinetul Primului Ministru o plângere prin care se solicită modificarea O.U.G. 25/2018, în sensul respectării hotărârilor judecătoreşti.

Mai mult decât atât, constatând faptul că în multe unităţi şcolare nu s-au respectat prevederile dispozitivului sentinţei civile cu privire la calculul şi plata dobânzii legale, şi s-au creat serioase prejudicii membrilor noştri de sindicat, începând cu luna iulie 2019, Sindicatul din Învăţământ Neamţ a înaintat către Tribunalul Neamţ, cereri pentru lămurirea dispozitivului hotărârilor judecătoreşti ce prevedeau acordarea dobânzii legale, solicitând instanţei să se pronunţe asupra naturii juridice a dobânzilor acordate. Asfel, suntem în situaţia în care, până la această dată, instanţa s-a pronunţat în 100 dosare (stabilind obligaţia la plată **cel puţin a dobânzii penalizatoare**), urmând ca pe parcursul anului 2020 să finalizăm demersul şi pentru celelalte 374 dosare.

Aplicarea, începând de la 1 ianuarie 2017 a prevederilor, potrivit cărora, cuantumul sporurilor şi indemnizaţiilor de care beneficiază personalul din învăţământ, se determină prin raportare la salariul de bază acordat în luna decembrie 2016 şi nu la salariul de bază, majorat cu 15%, din ianuarie 2017, a generat multe nemulţumiri în rândul salariaţilor cărora li s-au diminuat veniturile şi au solicitat sindicatului iniţierea unei acţiuni în justiţie prin care să se solicite recalcularea şi plata acestor sporuri şi indemnizaţii, începând cu 1 ianuarie 2017, prin raportare la salariul de baza al lunii ianuarie 2017, majorat cu 15%.

Astfel, S.L.L.I.C.S. NEAMŢ a înaintat instanţei de judecată un număr de 136 dosare, a căror judecare însă a fost suspendată până la pronunţarea Î.C.C.J. pe această speţă, pronunţare solicitată de Curtea de Apel Iaşi, într-un dosar similar. Decizia nr.41, din 4 iunie 2018, a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie nu a fost în favoarea solicitărilor noastre şi cum deciziile Înaltei Curţi sunt obligatorii pentru toate instanţele, demersul nostru a fost, practic, anulat.

Alte acţiuni în justiţie pregătite şi susţinute în această perioadă au avut ca obiect:

1. Plata orelor de educaţie fizică efectuate de învăţători, peste norma didactică – 18 dosare/ 120 beneficiari.

2. Constatarea îndeplinirii de către Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ a condiţiilor de REPREZENTATIVITATE la nivelul celor 136 unităţi de învăţământ cu personalitate juridică din judeţul Neamţ.

3. Acordarea indemnizaţiei de instalare prevăzută de H.G. 281/1993.

Concomitent cu aceste acţiuni, am desfăşurat activităţi juridice permanente, concretizate în:

– Informări cu privire la apariţia, modificarea şi aplicarea actelor normative sau administrative cu caracter normativ;

– Consilierea membrilor de sindicat şi a conducerilor unităţilor de învăţământ cu privire la:

– soluţionarea încadrării şi salarizării personalului din învăţământ după intrarea în

→

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(*urmare din pag. 3*)

Amfitrionul a fost, şi de această dată, Mihaela Mereuţă, director-manager al bibliotecii, iar moderator – Valentin Ajder, directorul Editurii Eikon.

Ziua Culturii Naţionale, la Biblioteca Judeţeană

Biblioteca Judeţeană „G. T. Kirileanu” Neamţ a sărbătorit Ziua Culturii Naţionale – 170 de ani de la naşterea poetului Mihai Eminescu, printr-o serie de manifestări dedicate evenimentului, miercuri, 15 ianuarie 2020.

S-a depus o jerbă de flori la bustul poetului din faţa bibliotecii apoi scriitorul Petruş Andrei, membru al Uniunii Scriitorilor din România a susţinut, în sala Cupola, conferinţa cu tema „Mihai Eminescu – tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte”. Întâlnirea a fost condimentată cu momente muzicale susţinute de elevi ai clasei de canto de la Liceul de Arte „Victor Brauner”, iar bibliotecarul Dan Iacob a recitat din versurile eminesciene.

După amiază, preotul Dorin Ploscaru a prezentat expoziţia de pictură Constantin Filimon, cu tablouri din colecţia Elena şi Vasile Pleşca, iar poetul Dumitru Brăneanu, preşedintele Filialei Bacău a USR. a lansat cartea „Bibliotecarul infernului” de Constantin Severin, „una dintre cele mai tulburătoare cărţi scrisă în ultimii ani în România”.

De asemenea, secţiile bibliotecii au organizat colocvii, recitaluri de poezie şi expoziţii tematice dedicate Zilei Culturii Naţionale, un cadou special oferind cititorilor Compartimentul informatizare, digitizare şi dezvoltare I.T. care a publicat pe site-ul internet al bibliotecii Colecţia Mihai Eminescu, ce cuprinde 53 de documente însumând 14.000 de pagini. Colecţia este disponibilă pe site-ul bibgtkneamt.ro, accesând Biblioteca digitala/Mihai Eminescu sau Catalogul, cu căutare avansată şi opţiunea „Bibliotecă digitală”.

Raport privind activitatea desfăşurată de Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ, în perioada iulie 2018 – decembrie 2019

Vigoare a Legii nr. 153/2017, privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

– aplicarea Regulamentului-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiţii de muncă şi a condiţiilor de acordare a acestui spor, aprobat prin H.G. nr. 34/2018;

– acordarea voucherelor de vacanţă;

– aplicarea prevederilor Codului Muncii şi a Contractului Colectiv de Muncă Unic la Nivel de Sector de Activitate Învăţământ Preuniversitar;

– procedura cercetării disciplinare şi aplicarea sancţiunilor;

– definitivarea şi transmiterea cererilor de executare a hotărârilor judecătoreşti către unităţile de învăţământ şi monitorizarea executării;

– elaborarea şi înaintarea către autorităţile publice locale şi centrale a unor adrese, scrisori, petiţii, în vederea rezolvării unor situaţii concrete semnalate din teritoriu (decont navetă, întârzieri la plată a salariilor, abuzuri, neexecutarea hotărârilor judecătoreşti etc).

V. FORMARE ŞI PROIECTE

Anul Centenar 2018 a fost un an deosebit de important şi plin de semnificaţii, bogat în evenimente care au avut menirea de a celebra acele momente ce ne-au marcat destinul.

În acest context, în semn de respect faţă de trecutul neamului, am considerat că este de datoria noastră să omagiem pe acei ce au scris pagini glorioase în istoria românilor şi astfel, în baza unui parteneriat de suflet cu Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova, am iniţiat şi derulat Proiectul „Unirea Basarabiei cu România – istorie şi actualitate”. Activităţile din cadrul proiectului s-au desfăşurat pe parcursul anilor 2018 şi 2019 şi s-au concretizat în:

• sărbătorirea zilei de 27 martie – Unirea Basarabiei cu Ţara Mamă; (martie 2018 şi martie 2019)

• sărbătorirea zilei de 1 Decembrie – Ziua Naţională a României (dec. 2018).

În baza bunelor relaţii stabilite cu Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova am consolidat parteneriate şi am desfăşurat activităţi ce au vizat:

– **formarea sindicală/profesională, schimb de bune practici** (Seminar cu tematica „Metodele educaţiei nonformale, eficiente şi în educaţia sindicală / Manipularea pozitivă” – Chişinău, 18-19 oct. 2018; Conferinţa de raportare şi alegeri – Hânceşti, 20 septembrie 2019)

– colaborare şi parteneriat în domeniul informaţional (Acord de colaborare între revista „Apostolul” şi publicaţiile similare din Republica Moldova).

Preocuparea pentru dezvoltarea profesională şi personală a membrilor noştri de sindicat, în corelaţie cu standardele profesionale pentru profesiunea didactică, a fost o constantă în sindicatul nostru, motiv pentru care, în această perioadă am depus eforturi pentru scrierea şi depunerea unor proiecte proprii în cadrul Programului ERASMUS +, proiecte ce se află în procedura de evaluare, dar am şi participat prin reprezentanţi la proiectele derulate de F.S.L.I. şi C.S.D.R.

VI. ALTE ACTIVITĂŢI

În iunie 2018 şi septembrie 2019, Sindicatul din Învăţământ Neamţ a participat la a VI-a şi a VII-a ediţie a Spartachiadei profesorilor, manifestare sportivă organizată de Alianţa Sindicatelor din Învăţământ Suceava, cu delegaţii formate din profesori – membri de sindicat ai S.L.L.I.C.S. Neamţ – care au concurat la câteva ramuri şi discipline sportive, cum ar fi: volei feminin, fotbal, tenis de masă, badminton, obţinând premii şi trofee ce au contribuit la ridicarea prestigiului organizaţiei noastre.

VI. PARTENERIATE SI SERVICII

În conformitate cu prevederile statutului şi consecvenţi principiului solidarităţii sociale, Sindicatul din Învăţământ Neamţ a acordat o atenţie deosebită îmbunătăţirii serviciilor către membri de sindicat, urmărind să crească cuantumul ajutoarelor sociale şi să introducă unele noi. Astfel, în anul 2018, pe lângă ajutoarele sociale acordate în caz de deces, de boală, sau pentru situaţii deosebite, s-a introdus un ajutor nou, ce s-a acordat începând cu 01 iunie 2018, pentru naşterea unui copil, în cuantum de 500 lei.

Pentru derularea corectă a programului social al sindicatului nostru, în şedinţa din decembrie 2019, Consiliul Judeţean al S.L.L.I.C.S. Neamţ a aprobat un nou Regulament de acordare a ajutoarelor sociale, ce a intrat în vigoare de la 01 ianuarie 2020, şi a fost transmis către toate unităţile de învăţământ din judeţul Neamţ.

De asemenea, am păstrat acordurile de parteneriat cu furnizorii de servicii şi produse, semnate în anii trecuţi, în baza cărora membrii noştri de sindicat beneficiau de reduceri /facilităţi la achiziţionarea produselor şi serviciilor oferite de aceştia şi am încheiat noi acorduri, lărgind sfera ofertelor.

Vă prezentăm în continuare lista actualizată.

LISTA PARTRNERILOR CARE OFERĂ REDUCERI LA SERVICII SI PRODUSE, PENTRU MEMBRII DE SINDICAT

Actualizată în data de 21.10. 2019

1. Reţeaua farmaciilor Ardealul – Piatra-Neamţ – reducere de 8 % la toate produsele, mai puţin la medicamentele de pe reţetele compensate;

2. Centrul medical Micromedica – 15 % reducere la preţul analizelor, consultaţiilor şi a altor investigaţii, mai puţin cele prescrise de medici prin biletul de trimitere CNASS şi investigaţia RMN;

3. Magazinul Cosmos – Piatra-Neamţ – 4,5 % reducere, mai puţin la ţigări şi cartele telefonice;

5. Benzinăriile Lukoil – reducere 15 bani/l de combustibil, cu posibilitatea unor reduceri mai mari în week-end şi acumulare de puncte;

6. S.C. MaxxComputers S.R.L. – reduceri după cum urmează:

– laptopuri, tablete, telefoane, monitoare, televizoare, consumabile originale – 2%;
– calculatoare, consumabile compatibile, hârtie copiator, accesorii – 5%;
– produse birotică – 8%;
– reîncărcări cartuşe – 10%;
– service calculatoare şi imprimante 15%;

7. S.C. Automoldova S.A. – reducere de 5% la:

– piese şi accesoriile achiziţionate din depozitul firmei;
– manoperă la lucrări de tinichigerie şi mecanice;
– piesele şi accesoriile achiziţionate din magazinul CAR FRANCE – zona Moldocor.

8. Florăria Elegance - Piatra-Neamţ, Bd. Mihai Eminescu – reducere de 10%, cu posibilitatea unor reduceri mai mari în funcţie de valoarea comenzii;

9. Florăria Edenia – Piatra-Neamţ, zona Laguna – reducere de 10%, cu posibilitatea unor reduceri mai mari în funcţie de valoarea comenzii;

10. Cristal Vision – Piatra-Neamţ, optică medicală, zona Muzeul de istorie, cu următoarele reduceri:

– 15% preţul lentilelor;
– 30 % preţul consultaţiei oftalmologice;
– 10% investigaţii, tratamente, tratament chirurgical oftalmologic;

11. S.C. Floredana Farm – Tg. Neamţ – reducere de 8 % la toate produsele, între 5-15% la medicamentele de pe reţetele compensate;

12. S.C. Mapi S.R.L. – Tg Neamţ – reducere de 5% la:

– piesele şi accesoriile achiziţionate din depozitul firmei;
– manoperă la lucrări de tinichigerie şi mecanice;
– să ofere o reducere de 5 % la preţul inspecţiei tehnice periodice;

13. SC A&A Gimaral SRL Piatra-Neamţ – oferă servicii de vulcanizare, montaj şi demontaj anvelope sau roţi, echilibrare roţi pentru autoturisme şi autoutilitare sub 3.5 T.

Notă: pentru a putea beneficia de aceste reduceri, trebuie prezentată legitimatia de membru de sindicat, respectiv cardul Lukoil.

Acţiuni ale Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ pentru anul 2020

(*urmare din pag. 1*)

◦ Discuţii directe cu ordonatorii de credite;
◦ Plângeri penale;
◦ Executări silite.

8. Intervenţii pe lângă ordonatorii de credite pentru plata la timp a salariilor.

9. Implicarea în promovarea unui dialog social real prin participarea activă în structurile de dialog bipartit şi tripartit al unor instituţii ca ITM, AJOFM, CAS, Comisia paritară de la nivelul ISJ Neamţ, Comisiile paritare din unităţile şcolare, Comisia de dialog social de pe lângă Prefectura Neamţ, Comisia de autorizare a furnizorilor de formare profesională pentru adulţi, Comisia pentru egalitate de şanse precum şi prin participarea ca observatori în Consiliul de administraţie al ISJ Neamţ, Consiliile de administraţie ale unităţilor şcolare, Comisiile de disciplină din unităţile şcolare, Colegiul de disciplină de pe lângă ISJ Neamţ, Comisiile pentru acordarea gradaţiilor de merit şi cea pentru mobilitatea personalului didactic.

10. Promovarea unui dialog permanent şi parteneriate cu alte organizaţii sindicale, precum şi cu ONG-urile care se implică în proiecte ce vizează educaţia.

11. Informarea permanentă a membrilor de sindicat despre acţiunile organizate de către sindicatul judeţean, federaţie şi confederaţie prin intermediul mass-media, a revistei *Apostolul*, a site-ului sindicatului şi a paginii de Facebook „Sindicatul din Învăţământ Neamţ", comunicate şi materiale trimise prin poşta electronică în unităţile şcolare şi liderilor de sindicat sau prin întâlniri directe cu membrii de sindicat.

12. Consultarea membrilor de sindicat la luarea deciziilor care vizează declanşarea unor eventuale mişcări revendicative.

13. Implicarea în mişcarea sindicală naţională şi internaţională prin participarea la acţiunile organizate de federaţie şi confederaţie.

14. Demersuri pe lângă ISJ Neamţ, Ministerul Educaţiei şi alte instituţii pentru rezolvarea unor probleme punctuale ale membrilor de sindicat, dacă este cazul.

15. Consolidarea grupelor sindicale din şcoli prin reorganizarea lor în cazul restructurării reţelei de învăţământ şi prin acordarea de asistenţă în vederea organizării alegerilor de noi birouri sindicale, acolo unde este cazul.

16. Consilierea membrilor de sindicat cu privire la drepturile lor, ce decurg din legi şi alte acte normative.

17. Medierea unor eventuale stări conflictuale între membrii de sindicat şi conducerile unităţilor şcolare.

18. Solidarizarea cu membrii de sindicat aflaţi în dificultate prin derularea programului de ajutoare sociale.

19. Identificarea unor surse de finanţare naţionale şi europene pentru proiecte educative şi sindicale. Elaborarea şi depunerea spre evaluare a unor proiecte Erasmus+.

20. Organizarea şi derularea unor activităţi de formare profesională şi sindicală (cursuri, simpozioane, dezbateri, ateliere de lucru).

21. Derularea unui program de formare pentru toţi liderii de sindicat din judeţ cu tema „Open Mind".

22. Identificarea posibilităţilor de a realiza noi parteneriate sociale avantajoase pentru membrii de sindicat.

23. Schimburi de bune practici naţionale şi internaţionale, în special cu Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova şi cu organizaţii ale românilor din Cernăuţi (Ucraina).

24. Asigurarea de bilete de odihnă şi tratament pentru membrii de sindicat la preţuri avantajoase.

25. Participarea la activităţi culturale şi sportive (Spartachiada Profesorilor – Suceava, concurs de pescuit etc.)

26. Implicarea în organizarea unor activităţi legate de împlinirea a 102 de ani de la Marea Unire.

27. Aniversarea a 30 de ani de la înfiinţarea Sindicatului din Învăţământ Neamţ.

28. Recenzarea anuală a membrilor de sindicat.

Muzica este un dar cu toate rădăcinile înfipte în cer

• Interviu cu soprana Gabriela Pepelea

Soprana Gabriela Pepelea este un nume binecunoscut al scenei noastre lirice, dar vocea sa a biruit graniţele în turnee notabile în Olanda, Germania, Austria, Franţa, Spania, Irlanda ş. a. Domeniul său concertistic se îmbină armonios cu cel pedagogic, ultimul concretizat într-o carieră universitară începută în anul 1999, ca profesor colaborator la Colegiul Universitar de Muzică Piatra-Neamţ, şi continuată, din 2003 până în prezent, în funcţia de conferenţiar universitar doctor la Academia Naţională de Muzică *Gheorghe Dima* Cluj-Napoca, Extensia Piatra-Neamţ.

După ce a absolvit în anul 1998 Universitatea de Muzică din Bucureşti, Facultatea de Interpretare-Secţia Canto, la clasa prof. univ. Eleonora Enăchescu, Gabriela Pepelea a aprofundat studiul liedului cu basul Pompei Hărăşteanu, iar în 2009 şi-a susţinut teza de doctorat *Estetica timbralităţii în liedul contemporan. Paradigme impresioniste franceze în prima jumătate a secolului XX*. Activitatea sa ştiinţifică nu s-a oprit aici, ci a continuat prin importante lucrări şi intervenţii în sesiuni de comunicări ştiinţifice, participări la colocvii, conferinţe, prezenţe în presă, fiind încununată de editarea a două lucrări de specialitate: *Mirajul timbral al liedului contemporan* şi *Lumina multicoloră a liedului francez în epoca impresionismului*. A obţinut numeroase premii la concursuri de canto, a fost invitată la emisiuni televizate şi radiodifuzate, a susţinut masterclass-uri, are numeroase imprimări de CD-uri şi DVD-uri.

Publicul nemţean a avut privilegiul de a o aplauda în recitaluri de excepţie, cele mai recente fiind: *Christmas Carols* (decembrie 2019), *Seară de muzică şi poezie* (octombrie 2019), *Elogiu maeştrilor – Dan Voiculescu* (octombrie 2019), *Magia sărbătorilor* (decembrie 2018), *Soave Immagine* (noiembrie 2018), *Florilegiul toamnei* (octombrie 2018) ş. a.

– Pentru început v-aş ruga, pentru cititorii revistei Apostolul*, să ne oferiţi câteva repere biografice.*

– M-am născut la Pângăraţi, am studiat vioara de la 7 ani – părinţii mi-au adus profesor acasă –, după care am continuat cu viola la şcoala de muzică din Piatra-Neamţ. Aici am avut parte de dascăli minunaţi care mi-au marcat viaţa, în special profesorul Theodor Macarie. Am fost îndrumată însă spre cariera medicală, şi aşa am ajuns la liceul sanitar din Bacău.

Aici, directorul şcolii, spre norocul meu, un mare iubitor al artelor, transformase instituţia într-un veritabil lăcaş cultural. Aşa se face că la Bacău am cântat muzică folk cu chitara, în cenaclul unui vestit profesor filolog – Ion Neacşu, chitară pe care o învăţasem de la tatăl meu, absolvent al unei şcoali populare de artă unde studiase viola, el însuşi fiind un tenor excepţional şi dirijor al corului bisericii.

Tot în acea perioadă mi-am dat seama că, în afară de muzică, sunt obsedată şi de culoare. Nu sunt o profesionistă, pictez de plăcere, de drag, îmi face mult bine asta, dar nu am timp deocamdată pentru planuri mai mari. La liceul băcăuan l-am întâlnit pe celebrul pictor Ilie Boca, sub îndrumarea căruia am lucrat un an, îmbogăţindu-mi cunoştinţele despre artă şi sistematizându-mi gândirea. Avea cuvinte foarte frumoase pentru munca mea şi pentru ce încercam să fac, mai ales că avusesem un start destul de bun în şcoala generală, unde am l-am avut profesor pe pictorul Dumitru Bezem.

Dar mi-am dat seama în timp că nu am vocaţie pentru medicină şi muzica s-a reîntors în viaţa mea.

Primele lecţii de canto le-am luat la 16-17 ani cu Dorina Ţurcanu, la Şcoala Populară de Artă din Piatra-Neamţ, condusă pe atunci de regretatul profesor Theodor Macarie. Mai trebuie să precizez că, de la 18 ani, viaţa mea muzicală s-a desfăşurat în Corul *Mesagerii Speranţei* unde eram şi solistă şi coristă şi unde se făcea muzică de înaltă calitate.

Într-o seară am colindat-o cu *Mesagerii* pe doamna Elena Botez, pe care eu încă n-o cunoşteam, şi care abia revenise în Piatra-Neamţ. Nu am dat atunci mare importanţă momentului, dar la îndemnul fratelui meu am început să-mi lucrez vocea cu doamna Botez, fapt care m-a ajutat enorm în admiterea la Conservatorul din Timişoara. Acolo am cunoscut oameni aleşi care mi-au amprentat într-adevăr viaţa profesională şi m-au iniţiat în abc-ul evoluţiei pe scenă. Am cunoscut o balerină excepţională, actori nemaipomeniţi, profesori de canto, profesori de pian, oameni care mi-au rămas în suflet.

După primul an de Conservator la Timişoara, m-am transferat la Bucureşti pentru că deja se născuse fiica mea Ioana şi distanţa până acasă, la Piatra-Neamţ, era prea lungă. Am avut norocul ca la un concert cu *Mesagerii Speranţei* la Bucureşti să se afle în sală marele compozitor Doru Popovici, care m-a auzit cântând solo.

→

Muzica este un dar cu toate rădăcinile înfipte în cer

Am scris despre mine şi m-a încurajat să vin la Bucureşti. Şi aici a început munca mea pentru măiestria vocală, munca mea cu mine ca viitor profesionist, viitor artist, viitor solist. Capitala ţării este foarte ofertantă din punct de vedere cultural şi îmi aduc aminte că am văzut şi ascultat foarte mult... Eram mereu când la Operă, când la Ateneu, când la Sala Radio, toate fiind aproape de Conservator...

– Care este personalitatea care v-a ajutat cel mai mult în desăvârşirea vocii Dvs.?

– Indiscutabil, doamna Eleonora Enăchescu de la Conservatorul din Bucureşti, faţă de care nutresc un nesfârşit respect. Mi-o amintesc ca pe o frumuseţe, o artistă desăvârşită, o meticuloasă, o perfecţionistă, cu o rigoare extremă faţă de repertoriul abordat, o persoană foarte exigentă sub a cărei privire atentă am crescut foarte mult. Mi-a întărit încrederea în mine şi mi-a propus un repertoriu pe care îl cânt şi acum, un repertoriu care mă defineşte şi cu care am luat premii. Era o profesoară muziciană cum rar întâlneşti; fusese violonistă şi avusese maestră pe Magda Ianculescu – un nume foarte mare. De acolo avea probabil zestrea aceasta repertorială. Nu cânta orice, doar lucruri extraordinare. Un repertoriu frumos te ajută să te dezvolţi într-un anumit fel şi să începi să iubeşti muzica nu doar ca o profesie în sine, în care urmăreşti performanţa tehnică (să emiţi nişte sunete corect, bine plasate, sănătoase), ci ca pe o metaforă, ca pe o artă. Am iubit-o şi o iubesc mereu pe doamna Eleonora. Pentru mine ea e prezentă mereu şi va rămâne ca o perlă ascunsă într-un colţ al inimii mele.

După ani, am dus-o şi pe Ioana la un masterclass al ei şi m-am bucurat că fiica mea a putut să-mi cunoască profesoara şi să înţeleagă ce înseamnă exigenţa împletită cu bunătatea, ce înseamnă să te dărui necondiţionat muzicii.

– La rândul Dvs. aveţi şi o strălucită carieră universitară. Dezvăluiţi-ne despre evoluţia acesteia.

– Cu recunoştinţă trebuie să spun, că am avut norocul să predau în primul an după absolvirea facultăţii la Liceul de Artă din Piatra-Neamţ şi apoi să fiu „pescuită" imediat din cadrul Concertului cu *Mesagerii Speranţei* de la *Vacanţele Muzicale,* de Colegiul Universitar. Domnul Cristian Misievici şi alţi profesori universitari de la Cluj m-au auzit, le-a plăcut evoluţia mea şi a doua zi m-au invitat să predau la facultate. Asta se întâmpla în anul 1999. La început am fost colaboratoare, apoi am concertat şi la Piatra şi la Cluj şi lucrurile au decurs de la sine. A venit titularizarea frumos îndeplinită, pentru că am avut parte de profesori care au ştiut să-mi citească personalitatea şi calităţile. Apoi, de-a lungul anilor au urmat toate gradele didactice, dar cel mai important lucru este că am crescut şi evoluat cu oamenii care mi-au venit în întâmpinare, şi anume studenţii.

– Care credeţi că este secretul admiraţiei şi respectului de care vă bucuraţi în rândul studenţilor Dvs.?

– Este un privilegiu să lucrez cu ei. Sunt oameni cu vârste, experienţe şi niveluri de pregătire muzicală diferite şi pentru mine e o provocare permanentă să găsesc cele mai eficiente metode de lucru. Lecţiile sunt individuale şi trebuie adaptate la persoană, iar această diversitate te solicitată mult intelectual şi psihologic, ca să ajungi să înţelegi ce înseamnă procesul cântului pentru cel din faţa ta. Trebuie să deschizi de fiecare dată un nou univers. Una este când studiezi tu, şi alta este când trebuie să predai şi vezi ce răspuns primeşti. Multe lucruri se deschid în faţa ta ca om şi ca psiholog. Eu aici mă simt foarte câştigată pentru că studenţii fiind de nivele diferite, trebuie să aplici metode diferite pentru a ajunge la acelaşi rezultat. Trebuie să apelezi la tot felul de abordări vizavi de cum îţi închipui că este persoana din faţa ta, vizavi de cântatul în sine. Empatia este absolut necesară pentru că dacă nu iubeşti omul, faci pur şi simplu o meserie dar nu o profesie, şi e greu şi pentru tine ca pedagog şi pentru student. Când te raportezi la acesta, trebuie să te pui mereu în pielea lui. Iar eu am fost întotdeauna mai mămoasă şi am acţionat mereu ca şi cum fiecare student ar fi fiica mea. Aşa cum mi-aş dori să se poarte un profesor cu fiica mea aşa mă port şi eu cu ei. Şi ca să pun punctul pe i... îmi iubesc studenţii şi mi se pare că acesta este tot secretul.

– Cum vedeţi raportul talent-muncă în realizarea artistică?

– Talantul este ceea ce am primit, este bogăţia în stare brută, iar munca este şlefuirea talantului şi contează cât sunt de conştient că este nevoie să-l şlefuiesc. Raportul este direct: cu cât muncesc mai mult cu atât talentul este mai mult pus în valoare şi înmulţit. Acestea sunt sintagme proverbiale străvechi şi conţin un foarte mare adevăr. Iar fericirea pe care o guşti când îţi şlefuieşti talentul este inimaginabilă. O dată că uitându-te în oglinda muncii tale creşti în ochii tăi, şi asta înseamnă pentru persoana ta – psihologic vorbind – încredere în sine. În al doilea rând ai parte de somnul acela binecuvântat şi liniştit pentru că ai lucrat cu conştiinciozitate şi publicul din faţa ta a înţeles un mesaj. Suntem în faţa publicului nu doar de dragul vedetismului sau pentru a arăta cât de frumoasă ne e vocea, pe care de fapt am primit-o, ci pentru a transmite un mesaj. Muzica este un dar ce are rădăcinile sus. Este ceva nepământean de care noi avem parte, care ne înnobilează, ne face mai buni. Când asculţi o muzică de calitate şi cu care eşti pe aceeaşi lungime de undă, ai senzaţia că parcă ai cunoaşte-o şi a fost în tine o viaţă întreagă. Ca un déjà vu.

– Aveţi o profesie pretenţioasă. Ce rigori presupune aceasta?

– Când e vorba de voce se impune o igienă vocală, cu un spectru strict, precis, de care trebuie ţinut bine cont. E adevărat că lucrurile acestea se mai şi învaţă, dar grosso modo vorbind, nu poţi trăi viaţa oricum când ştii că ai de cântat. Nu-ţi poţi permite să te culci oricând sau să mănânci nesănătos. Mi-aduc aminte de maestrul David Ohanesian, care punea mult accent pe hrana sănătoasă. Apoi nu îţi poţi permite să nu studiezi şi trebuie să ai şi o stare fizică foarte bună, pentru că eşti un sportiv la modul serios, asumat. Instrumentul este corpul nostru care nu are voie să aibă febră, oboseală, trac. Ştiinţa noastră, a cântăreţilor este aceea de a cânta din dobânda vieţii nu din capitalul ei.

– Sunteţi recunoscută ca o mare doamnă a liedului...

– Eu am cântat cu preponderenţă lieduri şi oratoriu. Acolo fiecare pagină

are o poveste şi trebuie expusă cu adevăr şi pasiune, fie că este vorba despre o stare, o durere, o lacrimă, o bucurie imensă, o emanaţie de senzualitate. Liedul este o bijuterie, este parfumul muzicii, pentru că e esenţă, e atât de multă concentrare de sentiment într-o pagină, două, trei... Simfoniile sunt întinse, concertele sunt mari, se dezvoltă, dar aici, ca şi în poezie, în câteva strofe ai o dramă, o poveste de viaţă. Liedul este fantastic! Eu m-am îndrăgostit de lied! Şi asta de când eram la facultate şi mă pregăteam pentru concursuri. Şi acum mă minunez câte îţi poate revela un lied, ca să nu mai vorbim de versurile acestora care aparţin marilor poeţi germani sau francezi. Este o muzică gravă ce mă face să închid ochii, să visez şi să descopăr altă lume. Liedul este misterios pentru că îţi deschide mereu o poartă spre un univers nebănuit...

– În încheierea interviului nostru, v-aş ruga să ne vorbiţi puţin despre cea mai mare realizare a vieţii dvs., care se numeşte Ioana Constantin Pepelea, absolventă de canto şi master în Irlanda şi o mare personalitate muzicală a acestei ţări.

– Chiar dacă emoţiile mi-s mari şi-mi zguduie inima de dor şi de drag, pot spune că Ioana este darul suprem pe care Dumnezeu mi l-a dat pe acest pământ. Şi preaplinul iubirii divine a coborât înzestrând-o cu o voce atât de specială şi atât de frumos îmbrăcată în mister, cu lucruri tainice pe care trebuie să le descoperi... Când ea cântă, te absoarbe şi te cufundă într-un ocean imens de armonie, de culoare, de înalt. Am impresia când o aud că nu pot găsi bucurie şi împlinire mai mari. Sunt copleşită şi atât de mult mă emoţionează câteodată, încât am momente în care nu pot s-o mai ascult.

Şi am fericirea de a fi mămică de mămică. În Irlanda, Ioana a apărut la o emisiune *Soprana versus mama*. Înainte de a naşte am cântat amândouă, iar la opt luni de sarcină, de ziua femeii în Irlanda (29 martie) a susţinut un recital la sala de concerte a maternităţii unde urma să nască. Acel moment a fost atât de emoţionant! Simţi că ţi se strecoară pentru totdeauna în suflet o dragoste nemărginită, pe care niciodată n-ai s-o poţi explica.

A consemnat Gianina BURUIANĂ

Prima reformare a învăţământului românesc

Una din principalele preocupări ale domnitorului Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), după unirea Ţării Româneşti cu Moldova şi recunoaşterea acestei uniri de marile puteri şi în special de Imperiul Otoman, a fost reformarea învăţământului românesc, cerinţă des întâlnită şi în programele revoluţionarilor de la 1848. Problema instrucţiunii publice a fost ridicată la „rangul uneia din cele mai importante chestiuni de stat", notează lucrarea „Istoria românilor. Constituirea României moderne (1821-1878)" (vol. VII, TOM I, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 2003).

În mesajul din 6/18 decembrie 1859, domnitorul cerea ca învăţământul să fie „la îndemâna tuturor claselor", căci „în educaţia poporului, bine condusă, se află cele mai bune garanţii de ordine, de progres şi de patriotism luminat". Pledând pentru dezvoltarea învăţământului Alexandru Ioan Cuza cerea pragmatic: „Administratori, finanţiari, agricultori, industriali, comercianţi, eată oamenii de care avem mai smintită trebuinţă."

Proiectul de lege „asupra organizării instrucţiunii publice din România" fusese votat încă din 16/28 martie 1864. După mai multe amânări şi după ce în prealabil a trecut prin Consiliul de Stat, Legea Instrucţiunii publice a fost promulgată de Alexandru Ioan Cuza la 5/17 decembrie 1864.

Până la acel moment, învăţământul se realiza în Biserică, iar în perioada Regulamentului Organic (1834-1848), când s-au luat măsuri şi pentru organizarea învăţământului, ierarhii Bisericii aveau şi atribuţii de efori ai şcolilor. Prin Legea Instrucţiunii publice s-au stabilit trei grade de învăţământ: primar, secundar şi superior. Timp de peste trei decenii, această lege a stat la baza învăţământului românesc. Legea prevedea în articolul 31 că „instrucţiunea elementară este obligatorie şi gratuită pentru toţi copiii de amândouă sexele, începând de la opt până la doisprezece ani". Legea menţiona, printre altele: extinderea accesului la educaţie, alfabetizarea populaţiei, diversificarea instrucţiei pentru a veni în întâmpinarea viitoarelor cerinţe ale economiei, responsabilizarea locuitorilor în raport cu statul, comunitatea şi propria existenţă.

Administraţia centrală a învăţământului se exercita prin trei organe: ministru, Consiliul permanent al instrucţiunii şi Consiliul general al instrucţiunii. Autoritatea supremă aparţinea ministrului, ea exercitându-se prin mijlocirea Consiliului permanent al instrucţiunii publice. Instrucţia publică era împărţită în trei compartimente: primară (şcoli primare la sate şi oraşe), secundară (licee, gimnazii, şcoli reale, de belle arte, profesionale – pentru băieţi, şcoli secundare de fete) şi superioară (cu patru facultăţi: litere, ştiinţe matematico-fizice, drept şi medicină).

Într-o măsură firească, actul aborda cu precădere situaţia instrucţiei primare, cu toate că celelalte trepte de învăţământ, secundară şi superioară, devansau instrucţia primară prin prestigiul de care bucurau. Totuşi, instrucţia elementară a avut avantajul de a constitui fundaţia pentru o educaţie mai înaltă şi de a fi cea mai întinsă. Ei îi sunt rezervate cele mai multe şcoli, aici sunt implicate în procesul instructiv-educativ cele mai multe cadre didactice şi cele mai numeroase efective şcolare. Astfel se poate explica interesul deosebit manifestat de legiuitori faţă de învăţământul primar care beneficiază la 1864 de o serie de principii modernizatoare.

Cele dintâi articole referitoare la instrucţia elementară menţionează introducerea obligativităţii cursurilor primare pentru copiii de ambele sexe cu vârsta cuprinsă între 8-12 ani. De asemenea, cu scopul de a asigura condiţiile prielnice transpunerii în realitate a obligativităţii (amenzi în bani sau zile de muncă în favoarea comunei) pentru părinţii sau reprezentanţii legali care nu trimiteau copiii la cursuri. Dreptul la instrucţie era protejat prin interdicţia meşteşugarilor şi arendaşilor de a angaja ucenici copii de vârstă şcolară care nu posedau certificatul de absolvire a claselor primare. În caz contrar, angajatorul era dator să achite o amendă, să înscrie copilul la şcoală şi să-i supravegheze frecventarea cursurilor până la 12 ani.

Un alt principiu modernizator al legii garanta învăţământului elementar rural şi urban unitatea ce privea programa parcursă de fete şi băieţi. Învăţarea scrisului şi cititului, familiarizarea cu preceptele religioase, asimilarea de informaţii referitoare la istoria şi geografia României, deprinderea operaţiilor aritmetice au constituit fundamentul cursurilor primare, desfăşurate de-a lungul a trei ani în şcolile urbane şi 4 ani în cele rurale. În practică, toate şcolile au funcţionat cu acelaşi număr de ani de studiu, cel puţin în primii ani de la intrarea în vigoare a legii. Demnă de semnalat este intenţia legiuitorilor de a diversifica instrucţia primară, introducând pentru fete ore de lucru manual în care acestea erau iniţiate în confecţionarea articolelor de îmbrăcăminte şi a celor de decoraţiune interioară. Primul pas făcut în această direcţie în 1864, a fost continuat mai târziu, pe măsură ce nevoia unui învăţământ practic s-a accentuat.

Prin Legea Instrucţiunii publice erau menţinute câteva particularităţi între şcolile primare rurale şi cele urbane. Cele mai importante se referă la numărul diferit de cadre didactice, un învăţător în şcolile săteşti pentru toţi elevii, patru institutori, câte unul pentru fiecare clasă, în cele orăşeneşti. Situaţia nu a rămas fără urmări, dat fiind faptul că în şcolile rurale elevii cu vârste şi pregătiri diferite erau puşi laolaltă sub ascultarea unei singure persoane, care trebuia să răspundă unor nevoi de cunoaştere diverse.

O altă deosebire implica nivelul de instruire a dascălilor. La început, învăţătorilor li se pretindeau cunoştinţele dobândite prin finalizarea claselor primare, ceea ce făcea ca universul informaţional al învăţătorului să se identifice cu cel al elevilor săi din anul terminal. Ulterior, pe măsură, ce au fost fondate şcoli normale primare, învăţătorii erau recrutaţi dintre absolvenţii acestor instituţii care, pe lângă datele de specialitate, le furnizau şi pregătirea pedagogică. Institutorilor, în schimb, legea le condiţiona ocuparea unui post vacant de frecventarea unei şcoli secundare. Pregătirea superioară a institutorilor în raport cu învăţătorii se reflecta în calitatea muncii la catedră, dar şi în cuantumul salariului.

Chestiunea manualelor este abordată prin prisma necesităţii înlocuirii fondului de carte şcolară existent, îndoielnic în privinţa calităţii, cu tipărituri elaborate după anumite norme lingvistice şi de conţinut. În ceea ce priveşte învăţământul particular, chiar dacă îi sunt rezervate doar câteva articole, Legea din 1864 elimina multe din restricţiile din trecut cu privire la condiţiile necesare unei persoane care dorea să deschidă un institut privat. Aceste şcoli reprezentau o alternativă la învăţământul public, mai ales la început, când reţeaua de şcoli era redusă. Cu toate acestea numărul lor nu a crescut semnificativ.

Legea Instrucţiunii publice are meritul incontestabil de a fi formulat principiile fundamentale pentru organizarea învăţământului românesc din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Principiile în baza cărora s-a decis structurarea şi funcţionarea învăţământului sunt consecinţa tentativelor de optimizare a acestui sector, înregistrate la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi în prima jumătate a veacului următor, când au apărut primele încercări de laicizare a educaţiei. De asemenea, nu trebuie omise ideile pedagogice împrumutate din Occident şi modelul oferit de legislaţia de specialitate din acelaşi spaţiu.

Prevederile sale modernizatoare (obligativitatea şi gratuitatea instrucţiei elementare, înfiinţarea corpului de control, reglementarea numirii în funcţie a cadrelor didactice, specificarea modalităţilor de pregătire şi perfecţionare a dascălilor etc.), deşi au purtat amprenta lipsurilor materiale şi umane, au contribuit la responsabilizarea oamenilor de şcoală care au perseverat pe linia concretizării lor. Aplicarea ideilor înaintate ale legii, deşi obstrucţionată de o serie de carenţe, a produs treptat reformarea acestui domeniu important.

Ştefan ALEXIU

Să creăm împreună o Şcoală a încrederii!

• Interviu cu Michel Monsauret, Ataşat de cooperare educativă al Ambasadei Franţei în România, Preşedintele Alianţelor Franceze din România

– *Excelenţa Voastră domnule Michel Monsauret, suntem foarte onoraţi de prezenţa domniei voastre la aniversarea de 150 de ani a Colegiului Naţional „Petru Rareş”. Ce v-a determinat să fiţi alături de noi la această sărbătoare?*

– Cu ocazia venirii mele la Piatra-Neamţ, primăvara trecută, directorul Colegiului Naţional „Petru Rareş” m-a invitat la această sărbătoare a 150 de ani de existenţă a liceului. Am anunţat atunci participarea mea la aniversare şi, în ciuda agendei mele de lucru foarte încărcată, am ţinut să îmi onorez promisiunea. Când cunoşti angajarea actorilor educativi din România, este important să fii alături de ei pentru a împărtăşi aceste evenimente, care sunt ocazia de a vorbi despre educaţie, în special atunci când sistemul şcolar este în plină modernizare.

– Modelul de învăţământ francez este unul de invidiat în Europa şi în lume. Credeţi că prezintă şi anumite deficienţe care ar trebui evitate în cazul implementării lui în alte ţări?

– Nu există sistem educativ perfect. Sistemul francez are, precum alte sisteme, punctele sale tari şi slăbiciunile sale. Un sistem reflectă o întreagă societate. Poartă în el istorie, cu poziţionările filosofice respective, dar, în acelaşi timp, trebuie să se adapteze evoluţiilor unei

lumi care depăşeşte frontierele naţionale. Acesta a fost subiectul conferinţei mele atunci când am intervenit la Colegiul Naţional „Petru Rareş”. Să creăm împreună o Şcoală a încrederii: spiritul şi metoda reformei educaţiei în Franţa. Totul se bazează pe ideea că educaţia nu este subiectul unui minister. Este un proiect colectiv, în construirea şi realizarea căruia trebuie să fie angajaţi toţi actorii: familii, profesori, funcţionari, colectivităţi teritoriale... Ministerul Educaţiei Naţionale este aici ca să organizeze, să pună în practică şi să ajute.

– Nădăjduim că măsura în care cunoaşteţi sistemul educaţional românesc v-ar putea permite să ne sugeraţi câteva direcţii pentru optimizarea acestuia. Cu ce credeţi că ar trebui să începem pentru a avea şi noi un sistem educaţional cu adevărat modern?

– Un sistem de educaţie modern nu trebuie să fie un sistem care triază elevii. Trebuie să fie un sistem care să permită fiecăruia să progreseze în ritmul său şi să meargă cât se poate de departe pentru a-şi pregăti viaţa sa de cetăţean responsabil şi autonom. Din acest punct de vedere, reforma bacalaureatului evocată în România este esenţială pentru fiecare elev.

– Este adevărat că elevii zilelor noastre privesc viaţa cu totul diferit faţă de cei dinaintea lor. Cu permisiunea Domniei voastre, v-aş ruga să aduceţi în discuţie câteva valori în care aţi fost educat şi care consideraţi că lipsesc generaţiei de astăzi.

– Valorile sunt mai întâi cele ale familiei. Ele trebuie confruntate cu valorile comune promovate de ţară. Există totuşi valori de bază pe care se poate construi: respect, generozitate, solidaritate, acceptarea responsabilităţii. Aceste valori umane sunt patrimoniul nostru comun şi nu cred deloc că generaţia actuală este lipsită de ele.

A întrebat Gianina BURUIANĂ

Cum promovează managerii şcolari adevăratele valori

Fără manageri capabili să producă schimbările dorite şi să impulsioneze dezvoltarea serviciilor educaţionale, adevărata reformă nu reprezintă un proces viabil. Deciziile conducătorilor unităţilor şcolare trebuie să vizeze eficienţa şi eficacitatea în procesul managerial. Astfel, şcoala se angajează să le ofere elevilor un mediu de învăţare şi instruire practică provocator şi stimulativ, centrat pe nevoile, stilul de învăţare şi aspiraţiile individuale, creându-le, pentru tot restul vieţii, dorinţa de a învăţa şi de a se perfecţiona.

Contextul actual determină ca activitatea managerială să depăşească evidenţierea anumitor calităţi personale şi profesionale ale managerului, apreciate prin termeni precum: comunicarea, vocaţia, talentul, măiestria, însuşirea unui sistem legislativ, formarea unor deprinderi, abilităţi, competenţe, calităţi, asumarea anumitor roluri într-o manieră riguroasă şi controlată, ceea ce ar defini drept profesionalismul şi arta de a proiecta, coordona, implementa, monitoriza, evalua şi remedia.

Exercitarea rolurilor de manager, cadru didactic, personal auxiliar etc. în spaţiul şcolar este supusă multor influenţe şi presiuni, uneori de tip contradictoriu, excesiv de presant, care au ca efect un ansamblu de „aşteptări de rol”, produse de către factori de tip organizaţional sau de către factori parţial reglementaţi instituţional.

Pregătirea pentru profesia de manager nu este deloc simplă având în vedere factori precum: asigurarea calităţii actului educaţional, condiţiile economiei de piaţă, preocupările postuniversitare privind formarea profesională a cadrelor didactice, programele de perfecţionare a managerilor etc. Putem afirma că elementele pregătirii unui director de şcoală sunt de trei feluri: ştiinţifice (se referă la specialitatea pe care a aprofundat-o), pedagogice (îl orientează asupra misiunii speciale de educator care caută să formeze omul întreg) şi manageriale sau condiţii de fond şi formă. Orice persoană care ocupă o funcţie de conducere trebuie să posede un ansamblu de calităţi, cunoştinţe, aptitudini şi deprinderi corespunzătoare. În urma numeroaselor investigaţii, a fost schiţat portretul psihosocio-profesional al personalităţii conducătorului, care constă în următoarele trăsături: formarea profesională (cunoştinţele în teoria conducerii, experienţă, trăsături moral-volitive), spirit întreprinzător, inovator, curaj, energie, perseverenţă, mobilitate, robusteţe fizică şi psihică, viziune largă, atitudine umană, capacitatea de a înţelege oamenii şi dorinţa de a lucra cu ei, inteligenţă, flexibilitatea gândirii, motivaţia, orizontul cultural etc.

Definirea valorilor morale astăzi, în contextul în care societatea are cu totul alte criterii de evaluare a performanţei şi imitării modelelor, pare o chestiune din ce în ce mai dificil de realizat.

Referitor la conştiinţa şi conduita morală, rolul conştiinţei morale în activitatea didactică şi managerială desfăşurată de către director, normele de conduită morală – rolul şi impactul acestora în eficientizarea sistemului de educaţie şi formare profesională a tinerilor, consider că este nevoie atât de o pregătire iniţială în domeniu, cât şi de cea continuă axată pe educaţia morală, promovarea valorilor spirituale autentice şi a modelelor reale de succes în viaţa publică şi privată. Valorile eterne precum bunătatea, dăruirea, devotamentul, fericirea, munca, hotărârea, toleranţa, respectul în societatea actuală, altruismul şi modalităţile de cultivare a acestuia, limitele corectitudinii şi ale dreptăţii par a fi din ce în ce noţiuni demodate, depăşite fiind înlocuite cu răutatea, servilismul faţă de interesele personale şi de grup, ignoranţa şi intoleranţa faţă de cei din jur. Într-un asemenea context, managerul şcolar trebuie să găsească acele pârghii prin care să răspundă necesităţilor elevilor şi să le ofere acestora reale modele de succes în viaţă.

Un aspect important în formarea continuă, *profesionalizarea funcţiei de manager şcolar* constituie o necesitate absolută. Perfecţionarea conducerii organizaţiilor este un proces dinamic condiţionat de promovarea de către manageri a ştiinţei conducerii. Pentru promovarea adevăratelor valori morale, managerul trebuie să dea dovadă de integritate, onestitate (exersarea, în mod corect, a acţiunilor de zi cu zi, de la gânduri la fapte, exprimarea stimei faţă de alte persoane, acţionând şi discutând sincer şi corect), respect (fiind tolerant, atent şi înţelegător cu alte persoane, acceptând părerile şi valorile lor, fiind conştient de faptul că relaţia cu elevii şi părinţii acestora trebuie să fie bazată pe respect reciproc, încredere şi dacă este necesar, pe confidenţialitate), responsabilitate (oferirea priorităţii educaţiei şi îngrijirii elevilor, activităţi de dezvoltare profesională continuă şi îmbunătăţirea strategiilor didactice, colaborarea în interesul educării şi bunăstării discipolilor), încredere etc.

Dr. Mihai FLOROAIA

CALENDAR
– ianuarie 2020

PETRE ISPIRESCU (ian. 1830 - 27 nov. 1887) – 190 de ani de la naşterea povestitorului;

01. **ISAAC ASIMOV,** scriitor american (1 ian. 1920 - 6 apr. 1992) – 100 de ani de la naştere;

03. **GIOVANNI BATTISTA PERGOLESI** (3/4 ian. 1710 - 16 mart. 1736) – 310 de ani de la naşterea compozitorului italian;

06. **ION BUDAI DELEANU** (6 ian. 1760 - 24 aug. 1820) – 260 de ani de la naşterea poetului;

13. **NICOLAE ESINENCU,** prozator şi dramaturg (13 ian.1940 - 25 apr. 2016) – 80 de ani de la naştere;

14. **YUKIO MISHIMA** (14 ian. 1925 - 25 nov. 1970) – 95 de ani de la naşterea prozatorului şi dramaturgului japonez;

15. **MIHAI EMINESCU** (15 ian. 1850 - 15 iun. 1889) – 170 de ani de la naşterea scriitorului;

17. **ANTON PAVLOVICI CEHOV** (17 ian. 1860 - 2 iun. 1904) – 160 de ani de la naşterea dramaturgului şi prozatorului rus;

17. **PEDRO CALDERÓN DE LA BARCA** (17 ian. 1600 - 25 mai 1681) – 420 ani de la naşterea dramaturgului şi poetului spaniol;

22. **ANDRÉ MARIE AMPÈRE** (22 ian. 1775 - 10 iun. 1836) – 245 de ani de la naşterea matematicianului şi fizicianului francez;

26. **GÉRARD de NERVAL** (22 mai 1822 - 26 ian. 1855) – 165 de ani de la moartea poetului francez;

26. **NICOLAE BALOTĂ** (26 ian. 1925 - 20 aug. 2014) – 95 de ani de la naşterea scriitorului şi criticului literar;

28. **CAMIL RESSU** (28 ian. 1880 - 1 apr. 1962) – 140 de ani de la naşterea pictorului.

Red.

CNPR 150 de ani – Conferinţă internaţională de didactică, limba franceză

Cu ocazia aniversării a 150 de ani de existenţă a Colegiului Naţional *Petru Rareş*, catedra de limba franceză a colegiului, într-un proiect de parteneriat cu Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ, cu Casa Corpului Didactic Neamţ şi cu Asociaţia Română a Profesorilor Francofoni, filiala Neamţ, a organizat conferinţa internaţională cu tema *Curente pedagogice şi abordări în didactica limbilor şi culturilor străine (avantaje, limite, perspective)*, în data de 28 noiembrie 2019, la ora 12.

INSTITUT FRANÇAIS
IAŞI

DIPLÔME D'HONNEUR

décerné

au ***Collège National « Petru Rareş » de Piatra-Neamţ***
pour l'activité remarquable dans le domaine de la diffusion de la langue française
et son excellente collaboration avec l'Institut Français de Iaşi.

Directrice de l'Institut Français de Iaşi
Muriel AUGRY-MERLINO

Iaşi, le 28 novembre 2019

Printr-o coincidenţă uluitoare, conferinţa are loc chiar când se sărbătoreşte pe mapamond Ziua Internaţională a Profesorului de Limba Franceză. Este primul an când are loc această sărbătoare, la propunerea preşedintelui Franţei.

În deschiderea conferinţei, moderată de profesor Cristina Grigori, iau cuvântul directorul colegiului, profesor Grigoruţă Oniciuc, inspectorul şcolar de limba franceză, profesor Valentin Teodorescu, domnul Jacky Polturat, vicepreşedintele Asociaţiei *Le Roannais*, din Roanne, Franţa, preşedintele filialei Neamţ a Asociaţiei Române a Profesorilor Francofoni, profesor Carmen Corlăţeanu. Eleva Daria Pintilie de la clasa a IX-a deschide întâlnirea de formare cu un frumos cântec în limba franceză. Inspectorul şcolar profesor Valentin Teodorescu a înmânat directorului CNPR o diplomă de onoare din partea Institutului Francez din România. Directorul CNPR a înmânat profesorului francez o plachetă aniversară.

La conferinţă au participat peste 90 de cadre didactice, precum şi elevi francofoni, interesaţi de examenele de atestat de limbă franceză.

Conferinţa a fost susţinută de prestigiosul profesor dr. Richard Lescure, fost prorector al Universităţii din Angers, Franţa, fost decan al Facultăţii de Litere a Universităţii din Angers, ataşat de cooperare educativă al Ambasadei Franţei la Sofia, fost director al CAVILAM, Vichy, Franţa, cunoscut profesor de fonetică, formator, colaborator al Agenţiei Universitare a Francofoniei, autor de manuale D.E.L.F., D.A.L.F, conducător de teze de doctorat.

Conferinţa s-a constituit într-un stagiu de formare a profesorilor de limba franceză din judeţul Neamţ care au fost prezenţi în sală, atmosfera a fost foarte destinsă, profesorii profitând din plin de jocurile de cuvinte ale profesorului francez. Au fost invitaţi şi profesori pensionari din judeţul Neamţ, la acest moment de dublă sărbătoare. Înaltul nivel intelectual al acestui eveniment a fost dat nu numai de prezenţa unui profesor din elita didacticii limbii franceze, ci şi de calitatea prezentării acestuia, care a explicitat cele mai importante aspecte ale didacticii actuale a limbilor străine: pedagogia centrată pe competenţe, clasa inversată, pedagogia prin proiect.

Cronicar, profesor dr. Cristina GRIGORI

Evoluţia tehnologiilor ne va forţa să fim mai inteligenţi

• Interviu cu dl. profesor dr. Richard Lescure, Universitatea din Angers, Franţa; fost decan al Facultăţii de Litere, fost prorector al universităţii; fost director al CAVILAM, Vichy; autor de manuale DELF, DALF; fost ataşat educativ al Ambasadei Franţei la Sofia, directorul Institutului Francez din Sofia; coordonator de teze de doctorat, specialist în formarea continuă a cadrelor didactice.

– *Domnule Richard Lescure, remarcăm în ultima vreme o scădere a predispoziţiei de a învăţa în rândul elevilor/studenţilor. Mai este diploma universitară o garanţie a succesului în viaţă?*

– Există mai multe dimensiuni în raport cu prima dvs. întrebare. În ceea ce priveşte apetitul elevilor şi studenţilor pentru studii/forme de învăţare formale, se pare, la prima vedere, că aveţi dreptate. În orice caz, aşa cum sunt privite în mod tradiţional într-un sistem educativ la diferite niveluri. În realitate, ne confruntăm cu un întreg ansamblu de surse de informare care sunt în concurenţă cu studiile formale şi academice. Constat că tinerii sunt mai sensibili la contemporaneitate, la informaţii (adevărate sau false) provenind de la persoane care au vârste apropiate cu ale lor. Este adevărat că, în societăţile noastre occidentale, modelele nu mai sunt cei mari, părinţii sau profesorii. Este ceea ce descrisese deja Margaret Mead în anii 70, vorbind despre distanţa enormă dintre generaţii.

În raport cu a doua parte a întrebării dvs., în orice caz, în ceea ce priveşte situaţia din Franţa, (nu

cunosc statisticile referitoare la România), cu cât nivelul studiilor este mai ridicat şi diploma mai importantă, cu atât este mai mare probabilitatea de a găsi mai repede un loc de muncă şi relativ bine remunerat. Există deci o legătură directă între diplomă şi locul de muncă. Evident, dacă diploma este necesară, nu este şi suficientă. Aceasta se verifică mai ales în lumea întreprinderilor şi a industriei unde toate studiile făcute în ultimii ani la nivel european arată că tinerii cu diplomă, atunci când intră într-o întreprindere, au dificultăţi de a munci autonom, în luarea deciziilor şi deseori chiar să inoveze…

– *Ce părere aveţi despre Directivele Uniunii Europene privind transferarea accentului de pe cunoştinţe către competenţe?*

– În general, în sistemul educativ suntem în ceea ce numim în „timpul lung”. În Europa, în funcţie de ţară, durata medie în termeni de şcolarizare iniţială variază între 16 şi 18-19 ani. Astfel, trebuie bine dozate, în funcţie de nivel (primar, secundar şi învăţământul superior) aportul şi achiziţia de cunoştinţe necesare cu toate competenţele cheie pe care va trebui să le aibă la sfârşitul studiilor cetăţeanul. În acelaşi timp, şi aici continuăm în fond întrebarea precedentă: o abordare

Tristeţea autorului de manuale

„Da, domnule, un roman e ca o oglindă purtată de-a lungul unui drum bătut de multă lume. El va răsfrânge în ochi când seninul cerului albastru, când noroiul mocirlelor din cale. Iar pe cel ce poartă povara oglinzii în spate îl veţi învinovăţi că e imoral! Oglinda lui arată noroiul, iar voi învinuiţi oglinda! Mai bine aţi învinui drumul pe care se afla mocirla şi, mai mult încă, pe inspectorul drumurilor, care îngăduie să zacă apa şi să se formeze mocirla.” Aţi recunoscut, probabil, citatul din Stendhal, din romanul *Roşu şi negru*, pe care-l folosim noi, profii de română, spre a ilustra tehnica realistă a mimesis-ului. Îmi foloseşte ca pretext pentru a ilustra o chestiune de altă natură.

Să zicem că eşti un profesor cu ceva experienţă, care se traduce în practică la clasă, dar şi în expertiză didactică, ai mai scris poate auxiliare didactice, poate chiar manuale. Ai şi un copil, în clasa a IV-a. Tocmai au apărut programele noi pentru gimnaziu şi ministerul anunţă demararea procedurilor pentru licitaţiile de manuale. Stai şi te gândeşti că fiul tău va avea de la anul manuale noi şi ai vrea ca ele să fie cât mai bune, cât mai atractive, cât mai interconectate cu lumea lui sau, mai bine, cu lumea în care va creşte şi îşi va duce viaţa. Te gândeşti că ai putea să contribui la asta, ştii că ai putea să o faci, ţi-e teamă şi că ar fi posibil ca alţii să nu o facă (unii să nu se implice, alţii să nu aibă suficient suflu), iar generaţia fiului tău să nu aibă aceste instrumente de sprijin la standardele pe care le imaginezi tu. Aşadar, împreună cu un grup de colegi, cu sprijinul unei edituri, începi munca.

Ce înseamnă munca aceasta? Înseamnă, şi acum schimb registrul, asumându-mi ipostaza autorului de manuale, în primul rând, renunţare la timp liber pe o perioadă lungă. Şi când spun timp liber, mă refer inclusiv la ore de odihnă, de somn. Căci munca aceasta o faci după-amiaza, seara, noaptea. Nici o problemă, de vreme ce ţi-ai asumat, înseamnă că asta doreşti. Am intrat în jocul acesta în urmă cu doi ani, într-o echipă excelentă, de la care învăţ mereu câte ceva. Prima dată ţi se pare că e foarte fain: ai ocazia să pui în practică tot felul de idei, să propui texte atractive, din universul specific copiilor acestei generaţii, să vii cu soluţii ingenioase de analiză. Apoi te izbeşti de realitate. Vrei să faci un manual bun, care să şi câştige licitaţia. Pentru asta, însă, trebuie să respecţi ad litteram programa şcolară. Şi acolo începe chinul, frustrarea, nebunia. Căci programa e mai întâi extrem de încărcată. Iei conţinuturile, le împarţi la numărul de ore alocate disciplinei pentru întregul an de studiu şi constaţi că trebuie să calculezi la sânge fiecare oră, că în unele aglomerezi enorm de multe conţinuturi, iar că pentru aprofundări nu rămâne timp deloc. Eşti mereu într-o goană, lecţie după lecţie. Reduci eventual din orele care ar merita alocate comprehensiunii şi interpretării textelor literare şi celor de comunicare, pentru a putea acoperi toate conţinuturile de gramatică. Programa impune studierea între şapte (la clasa a V-a) şi zece (la clasa a VIII-a) texte de bază integrale, plus alte câte cinci auxiliare pentru fiecare clasă. Le alergi. N-ai tihna de a sta cu ele. Redactarea n-ai timp să o exersezi, să îl ajuţi pe elev să o deprindă. Alergi. Gramatică e înfiorător de multă şi abordată preponderent analitic, nu normativ. Altfel spus, multă analiză gramaticală, puţină care să formeze deprinderi de scriere corectă. Noua programă te obligă să abordezi gramatica din perspectiva ultimei lucrări normative a Academiei Române, care aduce destule noutăţi faţă de cea veche. Te upgradezi şi tu, citeşti, te documentezi. Tot ce lucrezi pe acest domeniu raportezi la normele Gramaticii Academiei. Constaţi inadvertenţe grave ale programei, care îngreunează abordarea conţinuturilor. Spre exemplu, la clasa a VII-a, ai de introdus conceptul de coordonare în frază, de conjuncţii coordonatoare, dar abia într-a VIII-a se prevede şi propoziţia subordonată. Or, coordonarea se poate face şi între două sau mai multe propoziţii subordonate. Îţi baţi capul cum să rezolvi aceste incoerenţe.

Apoi, când să îţi pui problema dezvoltării competenţelor, te izbeşti de o altă problemă. Cum le evaluezi? Pentru că unele sunt atât de inoperant formulate încât nu permit descriptori de performanţă. Să luăm celebra competenţă a interculturalităţii, „Exprimarea identităţii lingvistice şi culturale proprii în context naţional şi internaţional”, respectiv o competenţă specifică, de la clasa a VIII-a, „Argumentarea unui punct de vedere privitor la elemente specifice ale culturii naţionale / ale culturii altor popoare”. Ca sugestie metodologică, programa propune „dezbateri despre categorii de cărţi literare şi nonliterare, tipărite sau digitale, aparţinând culturii majore şi culturii de divertisment”. Pe de o parte, complexitatea unor astfel de obiective este foarte ridicată, proprie unor alte vârste. A dezbate este în sine o sarcină dificilă pentru gimnaziu, dar a o face comparând categorii de cărţi aparţinând unor culturi diferite este deja chiar descurajator. În plus, programa nu prevede posibilitatea de a da elevilor spre lectură alte cărţi decât textele de bază şi cele auxiliare. Apoi, formularea unor descriptori de performanţă pe o astfel de competenţă, cu sugestia metodologică aferentă, te trimite tot într-o zonă a subiectivităţii.

Ca autor de manuale, te afli într-o situaţie ingrată. Doreşti să oferi un produs de calitate, dar eşti constrâns de programă să respecţi strict litera ei. Altfel, nu câştigi licitaţia. Eşti conştient, desigur, că vii cu un manual foarte încărcat, dificil, dar nu ai cum să eviţi dimensiunea normativă a programei. Apoi primeşti tot felul de critici de la părinţi sau de la opinia publică, oameni nemulţumiţi pentru că manualul e prea dificil sau prea încărcat. Dar tu nu faci decât să porţi o oglindă prin faţa programei. Nu ucideţi, aşadar, autorii de manuale, interogaţi mai bine autorii programelor şcolare. (Sursa: *Dilema veche*, nr. 822, nov. 2019)

Horia CORCHEŞ

Evoluţia tehnologiilor ne va forţa să fim mai inteligenţi

Bazată pe competenţe se impune în momentul în care învăţământul şi formarea vizează un public specializat de studenţi la finalul cursurilor sau la finalul formării adulţilor.

În schimb, la nivel primar şi secundar, trebuie articulate cu grijă cunoştinţele cu dezvoltarea şi sau activarea competenţelor. Astfel, aşa cum reiese din ceea ce vreau să spun, nu putem stabili exact ansamblul de cunoştinţe absolut necesare.

În raport cu această chestiune a competenţelor, Michel Serres a scris că evoluţia tehnologiilor ne va forţa să fim inteligenţi. Dezvoltarea rapidă a tehnologiilor digitale modifică mediul educativ şi mediul de lucru şi ne obligă să dezvoltăm noi competenţe. Elevii şi studenţii de astăzi au dobândit competenţe procedurale probabil superioare alor noastre.

– Cum ar arăta portretul robot al profesorului mileniului trei?

– Nu ştiu dacă putem face în câteva fraze un adevărat portret-robot al profesorului mileniului III, dar putem indica un anumit număr de puncte care apar ca obligatorii. Una dintre aceste provocări mi se pare a fi aceea de a fi capabil să gestionezi clasa de elevi, oricare ar fi nivelul lor în epoca digitalului, cu noile instrumente tehnologice concepute pentru predare (table interactive, MOOC etc.), dar şi reţelele sociale şi tehnologiile mobile. Nu numai că sunt aporturi pedagogice importante, dar ele pot contribui la „credibilitatea” profesorului însuşi. Digitalul poate fi un aport decisiv în termeni de motivare. Unele orientări, precum clasa inversată, de exemplu capătă sens, chiar dacă nu sunt mereu uşor de pus în practică.

În ceea ce mă priveşte, cred mult în pedagogia prin proiecte, ceea ce este foarte pertinent în raport cu punctul anterior vizând digitalul, precum şi cu o abordare pedagogică ce poate fi acţională (pentru predarea limbilor străine) sau bazată pe competenţe. Cred şi că va trebui să lucrăm într-un sens în care să favorizăm mai mult autonomia pentru clasele mari şi, desigur, pentru studenţi. Aceasta se întâmplă şi pentru publicul interesat de autoevaluare şi auto-estimare a propriilor cunoştinţe şi competenţe pe măsura înaintării lor în parcursul şcolar şi universitar.

– Perspectiva creării inteligenţei artificiale ar trebui să ne încânte sau să ne îngrijoreze?

– Sunt puţin rezervat asupra dezvoltării „inteligenţei artificiale”. Éric Sadin, într-o lucrare publicată la sfârşitul anului trecut, *Inteligenţa artificială sau miza secolului – Anatomia unui antiumanism radical* arată bine riscurile pe care aceasta le poate avea pentru individ, cu atât mai mult cu cât este din ce în ce mai dificil să îi reziştii. Dacă, în unele cazuri, aceasta poate facilita, e adevărat, unele funcţionări cotidiene, sistemele conectate sofisticate (boxe, *chatbots*...), pentru că ne devin familiare, ne fac să pierdem distanţa critică şi ne pot ghida acţiunile. În această privinţă, ele pot chiar să dăuneze creativităţii şi chiar libertăţii noastre. Putem chiar să ne temem că unele sisteme ar putea să conducă la o oarecare apatie şi pasivitate.

A întrebat
Gianina BURUIANĂ
Traducere, profesor dr.
Cristina GRIGORI

O VIAŢĂ, O ISTORIE, O CARTE (II)

Adrian-Pavel Sandovici – „Liceul *Petru Rareş* Piatra-Neamţ – O istorie de 150 de ani”
Ed. Cetatea Doamnei – 2019

Să scrii o carte înseamnă să porţi un război dificil pe mai multe fronturi: să lupţi cu tine însuţi, cu puterile tale fatal limitate; să lupţi cu timpul, care nu are niciodată răbdare; să înfrunţi modelele şi modele contemporaneităţii, în permanentă primenire; şi, mai ales, să lupţi cu posteritatea, de obicei nemiloasă şi dreaptă, cea care stabileşte concluziile definitive asupra cărţii şi asupra autorului.

O asemenea luptă pentru realizarea unei cărţi masive, de – exact – şapte sute şi patruzeci şi două de pagini dense, închinate istoriei de până acum a Liceului „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ, care, în noiembrie 2019, a împlinit un secol şi jumătate de glorioasă viaţă, a dus de-a lungul a şapte ani autorul, bine cunoscutul profesor pietrean Adrian-Pavel Sandovici.

Pentru a izbuti, îţi trebuie un suflu de maratonist; şi autorul a dovedit că este un alergător de cursă lungă. În adaos, ai nevoie de o meticulozitate şi de o răbdare de giuvaergiu. Profesorul Sandovici le are, fără nici o îndoială.

În cei şapte ani, cât timp a trudit cu o pasiune rar întâlnită, fiecare amănunt inclus în lucrare a fost verificat după principiul celor trei surse obligatorii, ca nu cumva să scape la lumină vreun neadevăr. Ca urmare, din prisos de prudenţă declarată, unele momente şi personaje mai puţin vizibile, dar cât de cât interesante, nu au mai intrat în paginile cărţii.

Titlul – „Liceul *Petru Rareş* – o istorie de 150 de ani” – nu devoalează totuşi întregul conţinut al lucrării, căci, după cele aproape trei sute de pagini ce cuprind, într-o ordine nouă şi originală, istoria liceului, urmează anexe bogate în nume şi date,listele complete ale profesorilor, directorilor, ale personalului didactic auxiliar, ale personalului de îngrijire, şi, ceea ce a cerut un efort deosebit în cercetare, listele tuturor absolvenţilor, unii cu mediile obţinute la absolvire, toţi cu locul lor în promoţie, cu şefii lor de promoţie şi cu premianţii, pe ani şi pe clase, 142 de promoţii, din 1873 până în 2019.

Dispunerea originală a materialului extrem de bogat este motivată în paginile de prefaţă, intitulate „Din partea autorului”: „În faţa noianului de informaţii ştirbite, a dispărut din câmpul discuţiei ideea de monografie … Aşa s-a ajuns la această istorie a celor 150 de ani; şi, pentru că şi aceasta poate fi completată cu multe, foarte multe alte componente, am decis să o numesc „O istorie de 150 de ani.” („O istorie”, nu „istoria” – n.n.)

Are cineva nevoie de o istorie succintă a învăţământului românesc în veacul al XIX-lea? O găsiţi în paginile 7 şi 8.

Vă pasionează istoria şcolii naţionale a României, de la începuturi şi până astăzi? Simplu. Vă stă la dispoziţie, în rezumat, între paginile 20 şi 60.

Întrebându-mă despre rostul acestei prezentări pe larg a şcolii naţionale şi dacă este absolut obligatorie în economia cărţii, am ajuns finalmente la convingerea că autorul a dorit să explice multe acte şi fapte esenţiale din evoluţia liceului prin progresele, dar şi prin avatarii şi încâlcelile şcolii naţionale.

De pildă, cum să-l faci a înţelege meandrele dramatice ale instituţiei pietrene de învăţământ în anii comunismului românesc, dacă cititorul de azi nu cunoaşte din proprie experienţă mediul politic şi instituţional din timpul când ţara era condusă de dictatori analfabeţi?

Construind această imagine amplă, autorul a străbătut cu răbdare mai multe rafturi lungi, pline cu cărţi (şi cu documente), unele greu de înţeles pentru minţile tinere de astăzi.

Atent la (aproape) tot ce s-a scris de-a lungul anilor despre istoria Liceului „Petru Rareş”, cu precădere, despre marii profesori, unii intraţi în legendă;

observând cu atenţie deosebită ultimele două lucrări de mari proporţii pe această temă, semnate de profesorul Alexandru Iftimie – *Monografia Liceului „Petru Rareş” – 1869 – 1969* – şi de profesorii Letiţia şi Gheorghe Bunghez – *Colegiul Naţional „Petru Rareş” Piatra-Neamţ, file de poveste – 1969 – 1999* (carte care excede cadrul unei simple monografii);

Adrian-Pavel Sandovici a preferat să-şi organizeze materialul după un plan care să-i înlesnească cetitorului, la alegere, fie întreaga cunoaştere a istoriei Liceului, fie doar a unei anumite perioade, ori numai povestea unei cariere didactice ieşite din comun.

După o scurtă prefaţă („Din partea autorului”), se înşiruie şaptesprezece capitole, urmate de unsprezece anexe şi de o bogată listă bibliografică.

Chiar şi numai citind sumarul cărţii, este lesne de înţeles că profesorul Sandovici nu a urmat tipicul consacrat al monografiilor închinate şcolilor, evitând în parte principiul cronologic. Iar pentru cei care obosesc repede când citesc, autorul introduce un scurt istoric al Liceului (Anexa 1).

Autorul îşi alege cu grijă o sumă de ţinte esenţiale şi le acordă toată atenţia, atribuind fiecăreia câte un capitol.

Prin urmare, după o lectură

→

IANUARIE 2020

■ 1/1432 – d. **Alexandru cel Bun**, voievod, înmormântat la Mănăstirea Bistriţa.

■ 1/1558 – n. **Macarie**, episcopul cronicar, cel care a deprins activitatea cărturărească la Mănăstirea Neamţ. În cronica sa, evenimentele sunt prezentate până la 1551. Aceasta va fi continuată de Azarie. Opera sa, cunoscută sub titlul „Cronica lui Macarie”, va fi publicată de Ioan Bogdan în „Vechile cronice moldoveneşti până la Ureche” (1891); apoi în „Letopiseţul lui Azarie” (1908-1909); în „Cronicile slavo-române din secolele XV-XVI”, publicate de Ion Bogdan, ediţie îngrijită de P. P. Panaitescu, 1959.

■ 2/1890, **Ion Creangă** a fost înmormântat în Cimitirul „Eternitatea” din Iaşi.

Rememorări nemţene

■ 5/1890 – n. **Suher Rivensohn**, la Roman (d. 1941, Bucureşti), profesor, memorialist, publicist. A urmat clasele primare şi secundare în localitatea natală, cele universitare la Bucureşti şi specializare la Paris. A predat limba franceză la Liceul „Roman-Vodă”, a publicat studii şi articole în „Analele Romanului”, publicaţie editată de George Voevidca. A redactat şi a condus Ziarul „Steaua” (1919). Este autorul studiului „Şcoala evreiască din Roman” (1933).

■ 9/1896 – n. **Aurelia Ghiaţă-Vasiliu**, la Piatra-Neamţ (d. 1972, Bucureşti), plasticiană, o perioadă, profesoară de desen la Şcoala Normală de Învăţătoare din Piatra-Neamţ. A absolvit Academia de Arte Frumoase Iaşi (1921). A deschis prima expoziţie de artă decorativă (panouri pe pânză de in şi proiecte) la Bucureşti (1927). Expoziţii: Salonul Oficial de Arhitectură şi Arte Decorative (Premiul I), Barcelona (1930, medalie), Paris (1937), New York (1939), Milano (1940, 1957), Bienala de Arte Decorative Bucureşti (1954, 1956). În 1970, donează statului român întreaga colecţie de lucrări şi un imobil spre a deveni Casa „Dimitrie şi Aurelia Ghiaţă”, care, oficial, a devenit muzeu în 1994. O parte din creaţiile artistei se află în Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ. Artist Emerit.

■ 12/1846 – n. **Alexandru Lambrior**, la Fălticeni, Suceava (d. 20. 09. 1883, Iaşi. După C.

→

O VIAŢĂ, O ISTORIE, O CARTE (II)

Atentă, da capo al fine, te găseşti ca la sfârşitul unui joc de puzzle, o invenţie valoroasă, care-l satisface şi pe cel interesat de un profesor sau de o activitate fundamentală a Şcolii, dar şi pe cel dornic să se afle în faţa unei imagini ample, integrale, a fenomenului secular *Petru Rareş*.

Stilul alert, curat, obişnuit în viaţa intelectuală a profesorului de engleză şi română Paul Sandovici, umorul subtil, părerile formulate limpede, direct şi fără perifraze politicoase, toate trăsăturile esenţiale ale condeierului înzestrat cu har şi cu ştiinţa limbii conduc la o lectură agreabilă, captivantă.

Cel care scrie aceste rânduri, unul dintre cei mai calificaţi cunoscători ai istoriei Liceului, a citit cartea (şi a recitit multe capitole) fără cel mai mic plictis, trăind în plus şi plăcerea pricinuită de bune pagini de literatură.

Evident (Şi autorul o recunoaşte de la început.), în pofida numărului impresionant de izvoare, de bună seamă că din lipsa documentelor necesare sau a mărturiilor, nu au fost menţionate unele evenimente şi persoane care ţin de istoria Şcolii pietrene.

Potrivit legii, niciodată în şcoală nu era admisă activitatea politică. În realitate, uneori pe sub mână, în multe rânduri cu acordul sau din ordinul celor de sus, elevii au fost înregimentaţi politic. Străjeria şi UTC sunt exemple elocvente.

Absenţa datelor despre mişcările extremiste de dreapta în rândul unei minorităţi a dascălilor sau în viaţa elevilor de la *Rareş* este explicabilă nu doar prin penuria de mărturii şi de documente, ci fiindcă despre acestea nu se prea face vorbire în ultimii ani, ocolindu-se subiectul delicat.

Totuşi, în scurta perioadă a regimului legionar, între septembrie 1940 şi februarie 1941, cel puţin directorul de atunci al Liceului „Petru Rareş” era adept al Legiunii.

În rândul elevilor a existat organizaţia legionară a „Frăţiilor de Cruce”. Eu însumi i-am văzut echipaţi în uniforma Gărzii de Fier: bluzon verde, centură cu diagonală ofiţerească, pantaloni negri, cizme, căciulă neagră, din blană de miel. Fratele meu, elev în clasa a şasea (a zecea de azi) la „Rareş” în vremea aceea, poseda şi fotografii cu fedecişti în uniformă, pierdute odată cu decesul său.

Eugen Poli, trezorierul organizaţiei de la „Rareş”, a fost condamnat, în 1941, la ani mulţi de închisoare. L-am cunoscut după eliberarea din temniţă. Fusese coleg de clasă şi prieten cu fratele meu, Nicolae. A intrat în puşcărie când încă nu împlinise 17 ani şi a părăsit-o abia în 1964. Comandantul FDC din Liceu, Theodor Dimitriu, a murit subit, în condiţii niciodată cunoscute.

„O istorie de 150 de ani” m-a interesat în chip deosebit, ca o imagine nouă a vieţii liceului care mă primise când eram copil, dornic de a şti, şi mă trimisese în lume june luptător cu morile de vânt, decis să devin dascăl.

Am citit cartea, cunoscând bine nu doar acribia autorului, ci şi dragostea plină de respect pe care o are faţă de Liceu.

De-a lungul deceniilor, citisem despre „Rareş” tot ce mi-a fost la îndemână, de la stu-

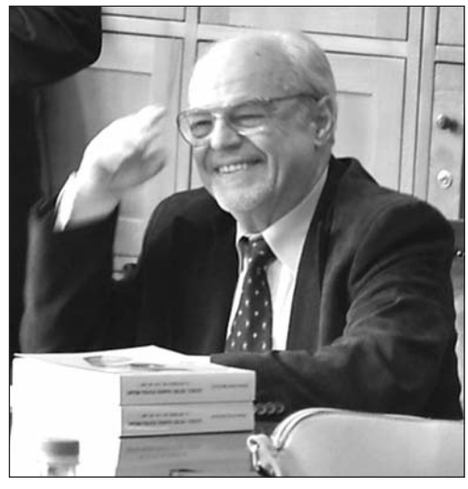

diile monografice, până la articolele de ziar. Sunt convins că multă vreme de aici încolo nu se va mai efectua o incursiune similară, nec plus ultra, în istoria Liceului.

Este o carte de temelie pentru a cunoaşte istoria primilor 150 de ani ai Liceului „Petru Rareş”.

… Iar pentru autor, finis coronat opus!

Mihai – Emilian MANCAŞ

CALENDAR
– februarie 2020

01. **MARIN CONSTANTIN** (27 ian. 1925 – 1 ian. 2011) – 95 de ani de la naşterea compozitorului şi dirijorului;

10. **SINCLAIR LEWIS** (7 februarie 1885 – 10 ianuarie 1951) – 135 de ani de la naşterea scriitorului american, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură;

11. **RENÉ DESCARTES** (31 martie 1596 – 11 februarie 1650) – 370 de ani de la moartea filosofului şi matematicianului francez;

12. **DARWIN, CHARLES** (12 februarie 1810 – 19 aprilie 1882) – 210 ani de la naşterea naturalistului englez, fondatorul teoriei moderne a evoluţionismului;

14. **GRIGORE VASILIU BIRLIC** (24 ian. 1905 – 14 feb. 1970) – 50 de ani de la moartea actorului;

14. **GRIGORE VIERU** (14 feb. 1935 – 18 ian. 2009) – 85 de ani de la naşterea poetului basarabean;

15. **ION ANDREESCU** (15 feb. 1850 – 22 oct. 1882) – 165 de ani de la naşterea pictorului;

15. **TITU MAIORESCU** (15 feb. 1840 – 18 iul. 1917) – 180 de ani de la naşterea criticului literar;

21. **TIMOTEI CIPARIU** (21 feb. 1805 – 3 sept. 1887) – 215 de ani de la naşterea cărturarului;

23. **PAUL CLAUDEL** (6 august 1868 – 23 februarie 1955) – 65 de ani de la moartea poetului şi dramaturgului francez;

26. **NICOLAE TONITZA** (13 apr. 1886 – 26 feb. 1940) – 80 de ani de la moartea pictorului;

27. **A. D. XENOPOL** (24 mart. 1847 – 27 feb. 1920) – 100 de ani de la moartea istoricului;

23. **GEORG FRIEDRICH HÄNDEL** (23 februarie 1685 – 14 aprilie 1759) – 335 de ani de la naşterea compozitorului german.

Red.

Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie

Prarangati, – n . 10. 09. 1846, la Soci, Neamţ – d. 30. 10. 1883, Iaşi), filolog şi folclorist. A urmat cursuri primare la Fălticeni, Târgu-Neamţ şi Piatra-Neamţ, a absolvit Facultatea de Litere din Iaşi. Profesor la: Botoşani şi Iaşi. Membru la „Junimea” (1872), debut în 1873. Sprijinit de Titu Maiorescu, bursier la Paris, pentru desăvârşirea studiilor (1875).

Revine la Iaşi: repetitor la Şcoala Normală Superioară, ţine cursul de filologie română la Universitate; membru corespondent al Academiei Române (1882). S-a remarcat ca filolog (Membru al Societăţii Franceze de Lingvistică). Colaborări: „Revista pentru istorie, arheologie şi filologie”, „Romania”. Cărţi: „Limba română veche şi nouă. Tălmăcirea românească a scrierilor Oxstenstiern”, „Carte de citire, cuprinzând texte vechi româneşti”, „Gramatica română. Fonetica şi morfologia”, „Studii de lin-

Rememorări nemţene

gvistică şi folcloristică”, îngr. şi introd. Ion Nuţă, 1976.

■ 12/1870 – n. **Gheorghe Mihăilescu**, la Bucureşti (d. 14. 08. 1943, Piatra-Neamţ), profesor, publicist, licenţiat în litere, filosofie şi drept. A predat la gimnazii şi licee (Bucureşti, Târgu-Jiu, Călăraşi, Câmpulung Moldovenesc, Tulcea, Galaţi, Târgu Neamţ, Roman şi Liceul „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ). Călătorii de studii în Italia, Franţa, Spania, Austria, Germania şi Marea Britanie. Articole şi studii în publicaţii de specialitate („Dinicu Golescu”; „B. P. Haşdeu”). Colegii de la Liceul „Petru Rareş” i-au dedicat o primă parte din „Anuarul” Liceului din 1933/1934 („Omagiu prof. Gheorghe Mihăilescu” ce conţine materialele: „Omagiu prof. Gheorghe Mihăilescu. Contribuţii pentru o monografie a regiunii”; „Profesorul Gheorghe Mihăilescu”, de Vasile Ghiţescu, director; o fotografie a profesorului realizată de E. Marvan).

■ 12. 01. 1947 **Mihai Şurubaru**, la Buhuşi, Bacău, profesor, publicist. După absolvirea şcolii generale şi a liceului în Buhuşi (1965), a absolvit Facultatea de Istorie a Universităţii din Iaşi, (1970), doctor în istorie (2000). A predat istoria la şcoli din Piatra-Neamţ, metodist şi membru al Consiliului consultativ al I. Ş. Neamţ; preşedinte al S. Ş. I., Filiala Neamţ. Cărţi; „Sinteze şi teste

Constantin TOMŞA

(continuare în pag. 14)

Jubileul şi demnitatea unei instituţii

În octombrie 2015 s-a împlinit o jumătate de veac de când spaţiul cultural nemţean şi-a adăugat o nouă instituţie – Muzeul de Ştiinţe Naturale din Piatra-Neamţ –, devenită, în timp, o unitate de cercetare de prestigiu naţional şi, după cum vom vedea, cu ecou dincolo de fruntariile ţării.

Înfiinţarea lui avea să însemne, de fapt, continuarea pe o treaptă superioară a unor vechi tradiţii de cercetare şi cunoaştere a meleagurilor nemţene, de care se leagă numele unor neobosiţi cercetători precum Ion Simionescu, Ion Atanasiu, Leon Cosmovici, Mihai Stamatin, Mihai David, Mircea Paucă, Aristide Caradja, Gheorghe Grinţescu ş. a.

Prima încercare de a organiza în judeţul nostru un muzeu i se datorează lui Mihai Stamatin (1875-1922), profesor, om de ştiinţă şi publicist, fost director al Liceului „Petru Rareş" atât înainte, cât şi după Primul Război Mondial.

Vorbind de necesitatea unei asemenea instituţii, Mihai Stamatin atrăgea atenţia contemporanilor: *Vremurile ne cheamă pe trepte de cultură mai înaltă decât cele pe care au fost până acum. Pentru satisfacerea acestei chemări e nevoie să apelăm la un număr mai mare de noi factori culturali şi mai cu seamă e de absolută nevoie să trecem din lumea vorbelor şi a iluziilor, în care am trăit până acum, la cea a faptelor reale. Intre factorii de propăşire culturală a unui popor, muzeele îndeplinesc un rol important.*

Trecând la fapte, în anul 1920, Mihai Stamatin inaugurează în cadrul Liceului, **Muzeul Regional Cozla** în care erau expuse, într-o primă expoziţie, plante, roci, animale împăiate, dar şi vestigii antice şi medievale. Aceasta avea o menire redusă la nevoile de instrucţie ale şcolii, încât un muzeu la dispoziţia marelui public avea să se realizeze cu multe decenii mai târziu, după întemeierea celui de istorie, în 1934.

Ideea a fost reluată abia după Al Doilea Război Mondial şi-i aparţine acelei personalităţi de excepţie care a fost preotul şi arheologul Constantin Matasă. La propunerea sa, în septembrie 1960, se înfiinţează pe lângă Muzeul de Istorie, Secţia de Ştiinţe Naturale la care este numit ca muzeograf Mihai Ciobanu (1926-1994), biolog de formaţie, care activase până atunci ca profesor şi botanist al întreprinderii *Plafar*.

În actul de naştere al Muzeului, un rol hotărâtor l-a avut, însă, distinsul istoric Iulian Antonescu (1932-1991), fost director al Muzeului Regional Bacău care, în acord cu părinţii săi, colonelul Gheorghe şi profesoara Eugenia Antonescu, donează statului actuala clădire a Muzeului, aflată atunci „la roşu".

Odată cu finisarea clădirii, se declanşează şi acţiunea de achiziţie şi organizare a colecţiilor de paleontologie, botanică, entomologie, ornitologie ş. a., astfel că, în octombrie 1965, secţia se transformă în unitate independentă cu 11 angajaţi, printre care mă număram, ca muzeograf cu responsabilităţi de geograf şi geolog, alături de colega mea de facultate, Elena Florescu.

Mihai Ciobanu

Anii de început au fost anevoioşi din lipsa sau precaritatea colecţiilor, dar şi a mobilierului adecvat. Îmi amintesc de amabilitatea şi bunăvoinţa cu care am fost dotaţi şi am primit donaţii de la cărturarul G.T. Kirileanu, de la directorul de atunci al Bibliotecii Judeţene, Eugen Drăgan, sau de colecţiile de mineralogie primite de la I. Mareş, profesor universitar, nemţean de origine, şi de fauna mezozoică din regiunea Hăghimaşului, oferită de profesorul dr. I. Preda de la Universitatea Bucureşti.

Au fost anii când unitatea a cunoscut o dezvoltare rapidă pe tărâm expoziţional şi de cercetare, devenind capabilă ca în noiembrie 1969 să-şi deschidă porţile marelui public. Fără să am vreo nostalgie pentru acele vremuri, dar comparând cu prezentul sumbru pe care-l trăieşte instituţia, în acei ani Muzeul de Ştiinţe Naturale era unitate de sine stătătoare cu personalitate juridică, contabilitate proprie, administrator, dotat cu mijloace de transport şi fonduri pentru cercetările de teren şi pentru editarea de publicaţii. Salarizarea, în schimb, nu era deloc atractivă şi cei mai mulţi continuau să lucreze la aceste instituţii mânaţi mai mult de pasiune. Ba mai mult, salariaţii muzeelor, chiar doctori în ştiinţă fiind, nu erau asimilaţi cu categoriile de remunerare din cercetare.

Iulian Antonescu

Din 1969, de la deschidere şi până astăzi, expoziţia de bază a Muzeului, atât secţiunea geologică şi geografică, cât şi cea biologică, a fost constant îmbunătăţită atât ca material de colecţie, cât şi ca mod de realizare ştiinţifică, răspunzând astfel nevoilor de informaţie, instrucţie şi culturalizare a conaţionalilor noştri.

Expoziţia de bază introduce mai întâi vizitatorul în lumea regnului mineral şi a fenomenelor geologice care guvernează evoluţia scoarţei terestre prin ilustrarea principalelor procese implicate în acel concept revoluţionar care este tectonica globală cu teoria plăcilor tectonice.

Urmează evoluţia geologică a ţinutului nemţean, care se eşalonează din Paleozoic şi până în Cenozoic, evoluţie ilustrată în expoziţie prin material petrografic şi faună fosilă din zona cristalino-mezozoică de la vest, Oligocenul flişului carpatic şi a Sarmaţianului de platformă, din extremitatea estică a teritoriului. În această secţiune tronează harta geologică a ţinutului, realizată în relief, exponat sugestiv şi unic, de altfel, în muzeele din ţara noastră.

Fauna fosilă expusă în vitrine se completează în mod instructiv şi explicit cu paleolandşafturile specifice erelor geologice – Paleozoic, Mezozoic şi Cenozoic, realizate pictural de artişti plastici cu mare experienţă, respectiv Petru Arhire, Dumitru Bostan şi Mircea Ciacâru. Evoluţia geologică a ţinutului Neamţ se încheie cu exponate care privesc perioada Cuaternarului, interesând omul preistoric cu industria lui litică, descoperită mai în toate staţiunile nemţene aparţinând Paleo- şi Neoliticului.

Aspectele de ordin geografic ale ţinutului Neamţ, care urmează circuitului, au drept sinteză o hartă geomorfologică, de asemenea în relief şi din nou o excepţie în modul de exprimare muzeistic a acestui soi de fenomene.

Problematica de ordin biologic impusă de particularităţile naturalistice ale ţinutului Neamţ este realizată în expoziţie prin mijloace clasice, dioramatice. Se poate aprecia că două dintre ele sunt cu adevărat monumentale, respectiv diorama Ceahlăului şi diorama cu Cheile Şugăului. Şi de data aceasta, fundalurile sunt opera artiştilor consacraţi: Doru Ulian şi, din nou, Petrică Arhire.

Expoziţia se încheie cu o invitaţie la drumeţie făcută prin intermediul unei hărţi în relief care rulează, prin mijloace electronice, diapozitive prezentând întregul fond turistic al judeţului nostru atât peisagistic, cât şi de ordin cultural-istoric. Este vorba de Cheile Bicazului, Lacul Izvorul Muntelui, Ceahlăul, lăcaşurile monahale nemţene, muzeele şi casele memoriale ş. a.; harta este opera colegei mele Elena Florescu, azi doctor în etnografie şi autor al unor valoroase monografii de profil.

Patrimoniul actual al Muzeului prezintă un număr de 55000 de bunuri culturale din care 163 de tezaur. Pe domenii, colecţia de mineralogie constă în 1200 de eşantioane, cea de

→

Lecţia de istorie ❐ Lecţia de istorie ❐ Lecţia de istorie ❐ Lecţia de istorie ❐ Lecţia de istorie

(urmare din pag. 13)

de istorie. Capacitate"; „Identitate restituită. Şcoala Nr. 2 din Piatra-Neamţ", I-IV; „Contribuţia învăţătorilor din judeţul Neamţ la realizarea Marii Uniri"; „Dirigenţia" I-II (colab.); „Liceul «Petru Rareş» din Piatra-Neamţ în anii Primului Război Mondial"; „Istoricul Vetrei-înconjurătoare a Mănăstirii Neamţ-Secu"; „Piatra-Neamţ în anii Primului Război".

■ 17/1829 – n. **Anton Naum**, la Iaşi (d. 27. 08. 1917, Iaşi, înmormântat la Cândeşti, Neamţ, unde avea moşia, conacul şi o bibliotecă bogată.), profesor universitar, poet, prozator şi traducător. A absolvit Academia Mihăileană din Iaşi, iar la Paris, Facultatea de Litere de la Sorbona, Collège de France (1858-1865), fără licenţă. În ţară, profesor la mai multe şcoli din Iaşi, inspector şcolar pentru mai multe judeţe, printre care şi Neamţ. Din 1897, profesor la Universitatea din Iaşi. Membru al Societăţii „Junimea" (1872), debutează cu poezii şi traduceri din limba franceză. Volume: „Traduceri", 1875; „Aegri somnia", poem, 1876; „Versuri", 1880; „Povestea vulpei", 1903 ş. a. Membru corespondent (1887) şi titular

Rememorări nemţene

(1893) al Academiei Române.

■ 18/1878 (alte surse: 20; 22) – n. **Constantin Matasă**, la Răpciuni, Hangu, Neamţ, preot profesor, arheolog, publicist, memorialist (d. 03. 11. 1971), întemeietor al Muzeului de Istorie din Piatra-Neamţ şi director (1934-1971). A absolvit Facultatea de Teologie Bucureşti. Paroh la: Mănăstirea Bistriţa, Mănăstirea Pângăraţi; Biserica „Precista" din Piatra-Neamţ, protopop al Judeţului Neamţ; director al Şcolii de Cântăreţi din Piatra-Neamţ. A efectuat săpături arheologice. Distins cu numeroase ordine şi medalii. O stradă, o fundaţie şi o editură din Piatra-Neamţ îi poartă numele; cetăţean de onoare al Municipiului Piatra-Neamţ. A înfiinţat şi condus revistele: „Îndrumarea", „Propăşirea", „Floarea darurilor", „Petrodava", „Memoria antiquitatis". Cărţi: „Călăuza Judeţului Neamţ", „Palatul Cnejilor" (premiul Academiei), „Movila Haiducului", „Comori care se risipesc", „Câmpul lui Dragoş", „Frumuşica. Village préhistorique a céramique peinte dans la Moldavie du Nord", „Prin Moldova de sub Munte".

■ 18/1925 – n. **Emil Leahu**, la Bacău (d. 15. 11. 2002, la Piatra-Neamţ), profesor de limba şi literatura română, estetician, autor de manuale

→

Jubileul şi demnitatea unei instituţii

paleontologie 1062 de fosile, din care 900 reprezintă peştii fosili, cu 64 de holotipuri propuse ca piese de tezaur.

Piesele de tezaur din colecţia de peşti fosili reprezintă, de fapt, speciile noi pentru ştiinţă descrise din aria carpatică, incluzând masivele Pietricica, Cozla şi Cernegura, ducând dincolo de graniţele ţării nume româneşti, demne de istoria şi de antichitatea noastră getodacică.

O piesă de excepţie din colecţia care a consacrat această instituţie este exemplarul de Lepidopusglarissianus, un fel de peşte-şarpe descoperit pe valea Suceviţei şi donat Muzeului de către doctorul geolog Florinel Florea din Câmpulung Moldovenesc. A fost adus la Piatra-Neamţ sub forma a 24 de fragmente extrase din mama brună bituminoasă oligocenă, asamblat şi reconstituit cu multă migală şi pricepere de acelaşi Petrică Arhire, mână de aur, priceput la tot ce nevoia cerea.

Sunt de adăugat apoi cele 18.000 de exemplare din colecţia de Entomologie, 25000 de plante şi 1435 de vertebrate naturalizate; o atracţie deosebită o constituie cele două piese de vertebrate mari, elanul şi zimbrul, primul naturalizat de celebrul învăţător Costică Romanescu, iar zimbrul de Petrică Arhire.

Una din raritǎţi o constituie apoi colecţia păsărilor de baltă apărute în

zona Neamţului odată cu lacurile de acumulare hidroenergetice, colecţie donată de către academicianul dr. Dan Munteanu, fost cercetător al Staţiunii „Stejarul” de la Pângăraţi, actualmente preşedintele Comisiei Monumentelor Naturii din cadrul Academiei Române.

Aşa cum am consemnat deja, colecţia de peşti fosili a fost şi rămâne principala zestre care a înscris Muzeul în rândul instituţiilor de mare prestigiu din Europa şi chiar din lume. În afara colecţiei în sine, sunt trei teze de doctorat prin care s-a făcut cunoscut comunităţii ştiinţifice din afara graniţelor naţionale tezaurul paleontologic al Oligocenului carpatic. Un istoric al acestor cercetări care au dus faima Muzeului pietrean mereu în actualitate este cel care a

TVR Moldova apropie inimile românilor

Ca un gest de recunoaştere a valorii oamenilor de cultură şi a cercetătorilor din Basarabia, dar şi ca vector de promovare a cărţii basarabene în spaţiul românesc extins, pe parcursul lunilor decembrie 2019 – ianuarie 2020, TVR Moldova a organizat şi desfăşurat campania „Cartea care ne uneşte. Din Basarabia, cu drag!”.

În acest scop, editurile din Republica Moldova au fost invitate să contribuie cu donaţii de carte, editată pe parcursul celor 30 de ani de scriere în grafia latină.

Amenajarea unor standuri permanente de carte în două dintre cele mai prestigioase instituţii de cultură din România, la Biblioteca Metropolitană „Mihail Sadoveanu” din Bucureşti şi la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” va contribui la conectarea directă a cititorilor din Ţară la producţia literară din Basarabia, se arată în comunicatul emis de organizatori.

Totodată, prezentarea lucrărilor ştiinţifice notabile în domenii de cercetare precum istorie, antropologie, arheologie, geografie, medicină, critică literară, teatru, arhitectură, pedagogie, muzeografie, muzeologie etc. va impulsiona schimburile academice şi proiectele de cercetare comună.

Campaniei „Cartea care ne uneşte. Din Basarabia, cu drag!” s-au alăturat numeroase edituri, precum Cartier, Litera, Ştiinţa, Prut Internaţional, Lexon, ARC, dar şi mulţi autori din Republica Moldova.

***Veste bună pentru basarabeni*:** Anul acesta TVR Moldova va putea transmite programele pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Consiliul Audiovizualului de la Chişinău a votat unanim pentru acordarea frecvenţei naţionale pentru Televiziunea Română. TVR Moldova va deţine frecvenţa naţională până la 1 martie 2020 – termenul la care R. Moldova s-a angajat să sisteze emisia analogică şi să treacă la definitiv la televiziunea digitală terestră.

„S-a făcut dreptate după 12 ani de când TVR a rămas fără frecvenţă, aceasta fiind retrasă abuziv în 2007, de către guvernarea comunistă”, scrie TVR Moldova.

Angelina BEGU

Scoarţa de Căuşeni, vedetă a Târgului „Covorul Dorului” din Chişinău

Cea de-a şasea ediţie a Târgului Naţional al Covorului, cu genericul „Covorul Dorului”, s-a desfăşurat la 15 decembrie 2019, la Muzeul Naţional de Etnografie şi Istorie Naturală.

Elementul central al târgului l-a constituit expoziţia „Scoarţa de Căuşeni – tezaur de culoare şi simbol”.

„Este o expoziţie formidabilă, prezentată pentru Târgul Naţional al Covorului. Este un succes al colegilor mei, talentaţi şi temerari, care va permite să înţelegem mai altfel limbajul minunatelor scoarţe de Căuşeni”, a apreciat Varvara Buzilă, secretar ştiinţific al Muzeului Naţional de Etnografie şi Istorie.

Totodată, expoziţia a oferit vizitatorilor prilejul de a cunoaşte piese din patrimoniul Muzeului Naţional de Etnografie şi Istorie Naturală, Muzeului Naţional de Istorie a Moldovei, Muzeului raional de Istorie şi Etnografie Căuşeni, Muzeului de Etnografie din satul Cania, Cantemir, Casei-Muzeu „Alexei Mateevici” din Zaim, Căuşeni.

De asemenea, Târgul a expus scoarţe ţesute recent de Complexul de meşteşuguri „Artă Rustică”, din Clişova Nouă, Orhei, condus de ţesătoarea Ecaterina Popescu şi Muzeul „Casa Părintească”, din Palanca, Călăraşi, director Tatiana Popa. Publicul a avut posibilitatea să admire şi să cumpere covoare ţesute de meşterii populari: Parascovia Pasat, satul Ustia, Glodeni, dinastia de ţesătoare specializată în ţesutul covoarelor miţoase, condusă de Ludmila Scutaru din satul Mihăileni, Râşcani, ţesătoarea Raisa Lungu de la Centrul de meşteşuguri „Cu iţe şi suveică” din satul Crişcăuţi, Dondueni.

Curtea Muzeului a găzduit Iarmarocul Meşterilor Populari, care a oferit vizitatorilor posibilitatea să achiziţioneze obiecte meşteşugăreşti, confecţionate de ţesători, cojocari, olari, lemnari, meşteri în arta pieselor de port popular, produselor de artizanat etc. Iarmarocul a fost însoţit şi de un program artistic, dedicat tradiţiilor din ajunul Crăciunului şi al Anului Nou, prin evocarea elementelor Teatrului popular de iarnă. Un interes deosebit au prezentat colindele de ceată bărbătească – element înscris, în anul 2013, în Lista Reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanităţii de către Republica Moldova şi România.

Scoarţa este un covor cu urzeală de lână sau bumbac şi bătează din lână. Mai mulţi experţi afirmă că „scoarţele basarabene au un stil inconfundabil, determinat de tematica, expresia artistică, stilistica motivelor ornamentale, de înscrierea lor în registre decorative şi de cromatica în care au fost realizate”.

Tehnicile tradiţionale de realizare a scoarţei în România şi Republica Moldova, la 1 decembrie 2016, au fost înscrise în Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanităţii.

A. BEGU

Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie

(urmare din pag. 15)

Autor al lucrării „Surmenajul şcolar” (1939).

■ 25/1851 – n. **Lascăr A. Vorel**, la Piatra-Neamţ (d. 20. 06. 1902. Piatra-Neamţ), farmacist, finul lui Lascăr Catargiu, ispravnic de Neamţ, viitorul primministru. A absolvit Facultatea de Farmacie (1874). A luat în primire farmacia din Piatra-Neamţ în 1878. Este membru fondator al Societăţii Ştiinţifice Literare „Asachi” (decembrie 1880). Colaborator cu articole despre medicina populară în publicaţiile „Corespondenţia provincială” şi „Asachi”.

■ 25/1925 – n. **Traian Cicoare**, la Văgiuleşti, Mehedinţi, (d. 2 07.2007, la Piatra-Neamţ), profesor, publicist. Trimis cu domiciliul forţat în Regiunea Bacău (1953), va fi profesor la mai multe şcoli din Judeţul Neamţ (Dragomireşti, Ivaneş, Hlăpeşti). În 1969, pentru scurt timp, inspector la Comitetul de Cultură şi Artă al Judeţului Neamţ, iar din 1970, revine în învăţământ (Liceul Pedagogic, Şcoala Nr. 9, Liceul „Calistrat Hogaş”, Liceul Industrial Nr. 3, azi, Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”). A publicat numeroase articole în ziarele „Acţiunea”, „Ceahlăul”, „Monitorul de Neamţ”, „Realitatea” şi în revistele de cultură din Neamţ: „Asachi”, „Antiteze”, „Apostolul”, „Ţara Hangului”, „La Tazlău”. Prin grija lui Constantin Bostan, în 2012, i s-a publicat postum volumul „Oameni, locuri şi comori spirituale din Ţinutul Neamţ”, o selecţie din articolele răspândite în presă de-a lungul anilor.

Rememorări nemţene

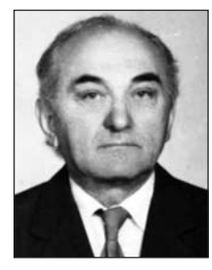

■ 28/1932 – n. **Emil Bucureşteanu**, la Slobozia, Roznov, Neamţ, profesor, poet, prozator, publicist, a absolvit cursul inferior la Liceul „Petru Rareş” din Piatra Neamţ, a întrerupt studiile (1947-1951), apoi a continuat la Şcoala Specială din Brăila şi a absolvit Facultatea de

→

Aniversări: ION IACHIM

• 70 de ani de la naşterea scriitorului şi pedagogului

Am considerat întotdeauna că un scriitor – dacă Dumnezeu l-a dăruit cu har – trebuie să fie şi un Om al Cetăţii.

Ion IACHIM

Personalitate cu un deosebit talent de povestitor – „de care nu prea avem mulţi”, cum spunea Spiridon Vangheli, Ion Iachim s-a născut la 1 ianuarie 1950, în satul Cornova, Ungheni.

După absolvirea şcolii medii din satul Codreanca (Cobâlca), Străşeni, se înscrie la Facultatea Filologie a Institutului Pedagogic „Ion Creangă” din Chişinău (1968-1972).

În perioada 1975-1978 îşi face doctoratul în cadrul Institutului de Limbă şi Literatură al Academiei de Ştiinţe din Moldova. A fost profesor de limba şi literatura română la Şcoala medie nr. 1 din satul Cărpineni, Hânceşti, până în 1997. Din 1997 este profesor la Colegiul de Economie şi Drept „Socrate” din Chişinău, apoi redactor la ziarul „Făclia”.

A debutat editorial în anul 1983 cu volumul de povestiri *Întoarcerea la mare*. Semnează mai multe cărţi pentru copii: *Un dar de la moş Dănilă* (1988), *Lăcrimioara, Iulia, Trăncănel, dragii mei elevi* (1993), *Cu jăraticul pe buze sau „Nastratin al Iaşilor”* (1994) – culegere de nuvele despre Ion Creangă, *Amintirile piţigoiului Zbanţ* (1996), *Nu mai plânge, Păsărilă* (1999), *Piciorul de aramă al căprioarei* (2003). A mai editat cărţile *Doamna iasomie* (2001*), Ca floarea de măr, fericirea* (2002), *Mereu sub steag* (2004), *Decameron basarabean sau Dumnezeu i-a dat omului puşcă (*2005), *Ascult cum înfloreşte inul* (2007).

În anul 2009 apare ***O istorie a expansiunilor ruseşti*** (ediţia a III-a) şi cartea pentru copii *În ţara poveştilor*. Îşi continuă activitatea literară cu nuvela satirică *O braşoavă adevărată despre nemţi şi satul Lopatna* (2011), romanul *Cireşe pentru Mareşal,* nuvela *Teia* (2011), romanul *Cu jăraticul pe buze* (2012), *Păstorind cu Ahile* (2014), *Sarcofagul cu iubite* (2018). Publică numeroase studii şi articole de istorie literară şi pedagogie, editează manuale-crestomaţii pentru elevi.

Ion Iachim este membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1990), membru al Uniunii Scriitorilor din România (2004).

Numeroase semne ale recunoaşterii publice: Eminent al Învăţământului Public (1986), Premiul de Stat al Moldovei în domeniul învăţământului (1988). Diplomă de gradul I a Guvernului Republicii Moldova „pentru activitate îndelungată şi rodnică în domeniul creaţiei literare, publicisticii, contribuţie substanţială la promovarea valorilor naţionale” (2010); Premiul „Romanul Anului”, acordat în cadrul Salonului Internaţional de Carte, ediţia a XXI-a 2012, pentru cartea ***Cireşe pentru Mareşal*** ş. a. (**N.R.** – Text prelucrat după *Aniversări culturale, 2020*, Biblioteca „Ion Creangă”, Chişinău)

Tamara CROITORU

Ion Creangă s-ar fi mândrit cu o asemenea pătrundere a psihologismului eroilor creaţi de Ion Iachim. Şansa unei asemenea „reînvieri” se datorează intuirii climatului social, a atmosferei morale în care trăia şi se manifesta îndrăgitul personaj. Naratorul trage în plămâni aerul acelui timp ca să poată respira protagonistul său, precum şi celelalte personaje. Ca şi cum ne-am afla într-o poveste bine cunoscută. Cine e înzestrat cu har poate continua firul gândurilor, cine nu – rămâne cu propria-i uimire. (***Timofei ROŞCA***)

Ion Iachim face literatură eseistică din istorie, o face cu durere, dar şi cu multă responsabilitate, aceasta se întâmplă pentru că el în mulţimea expresiilor crude, şi de data aceasta, nu ocoleşte deloc adevărurile vieţii, ci scrie „extrem de simplu, accesibil, uşor şi foarte poetic.” (***Iurie COLESNIC***)

Schimburi de experienţe pedagogice şi sindicale

Proiectul *O oră peste Prut*

• USLIP IAŞI şi Consiliul Raional Ungheni al Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova au iniţiat un parteneriat, care vizează implementarea unui proiect cu denumirea „O oră peste Prut”, cu scopul de a facilita schimbul de experienţă profesională şi sindicală între profesorii-membri de sindicat din ambele municipii.

În debutul lunii decembrie, în incinta Liceului Teoretic „Ion Creangă” din Ungheni am dat start implementării proiectului, care a pornit de la nevoia cunoaşterii mai îndeaproape, a schimbului de experienţă profesională şi sindicală între cadrele didactice, membri de sindicat de pe ambele maluri ale Prutului. După o perioadă de tratative şi aranjamente, cadrele didactice din liceu – Vasile Grigore, profesor de biologie, Svetlana Putină, profesoară de limba engleză, Ludmila Trofim, profesoară de limba şi literatura română, Elvira Arman, profesoară de educaţia fizică, Maria Bodrug, învăţătoare la clasele primare, Aliona Prepeliţă, învăţătoare la clasele primare – au ţinut lecţii deschise, fiecare la obiectul său, pentru colegii de breaslă din Şcoala Gimnazială „George Coşbuc” din Iaşi. Totodată, colegii lor, profesorii ieşeni – Mihaela Dârdală, profesoară de biologie, Ana Lazar, profesoară de limba engleză, Ionela Raba, profesoară de limba şi literatura română, Iulius Luiuz, profesor de educaţie fizică – au ţinut ore cu elevii din liceul „Ion Creangă”.

Pe lângă schimbul de experienţă pedagogică, membrii celor două sindicate şi-au împărtăşit şi experienţa sindicală. Am discutat, împreună cu preşedintele USLIP Iaşi, Dan Chihaia, despre problemele care ne frământă, despre modalităţile de a găsi ieşire din impas, de a ne proteja drepturile şi interesele.

Condiţiile favorabile, climatul psihologic deosebit a condus la crearea unor legături strânse între părţile implicate în proiectul „O oră peste Prut”. Aici a contribuit şi activitatea extracurriculară „Am un plai ca din poveste”, care a cuprins cele mai frumoase poezii, cântece, scenete, prin intermediul cărora elevii şi-au exprimat dragostea, respectul faţă de neamul şi tradiţiile româneşti. Oaspeţii au trăit la maxim emoţiile, dansând împreună cu elevii, dansatori din ansamblul de dansuri populare „Unghenenii”.

Toţi participanţii la activitate sunt în aşteptarea derulării părţii a doua a proiectului, care va avea loc în luna februarie la Iaşi.

Lilia SAVIN, preşedintele Consiliului raional Ungheni al FSEŞ

Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie ❒ Lecţia de istorie

Rememorări nemţene

Filosofie a Universităţii Bucureşti (1958). Redactor la ziarul „Flacăra” din Piatra-Neamţ, profesor la Liceul „Petru Rareş”, la Colegiu Naţional de Informatică din Piatra-Neamţ. Colaborări: „Ceahlăul”; „Steagul roşu”, „Preocupări didactice”, „Tribuna şcolii”; „Magazin”; „Flacăra”. Debut editorial: „Student în filosofie – Pagini de dragoste”, roman (2006). Alte cărţi: „Naiana şi Raşela”, „Ani de şcoală”, „Muntencele”, „Iubiri vinovate”, „Poemele iubiri”, „Povestiri”, „Cronici, eseuri”, „Proprietatea e sfântă”, „Drumuri întrerupte” (colab.), antologia: „Poeţi nemţeni” ş. a

■ 30/1944 – n**. Vasile-Doru Ulian**, la Frătăuţii Noi, Suceava, artist plastic, absolvent al Facultăţii de Arte Plastice din Bucureşti (1965), profesor la Liceul „Mihail Sadoveanu” din Borca şi în Piatra-Neamţ, preşedinte al Filialei Neamţ a U. A. P. (1990-1992). Expoziţii personale la Iaşi, Bacău, Bucureşti. Prezent în expoziţii judeţene, bienale, saloane naţionale, de grup. Lucrări în colecţii de stat şi particulare în ţară şi în străinătate. Premiul U. A. P. la Saloanele Moldovei (Bacău-Chişinău, 1991), la Bienala de Arte Plastice „Lascăr Vorel” din Piatra-Neamţ (2005). A participat la numeroase tabere de pictură.

■ 31/1882 – n. **Sidonia Hogaş**, la Piatra-Neamţ (d. 19. 04. 1976, la Piatra-Neamţ), profesoară, compozitoare, dirijoare, memorialistă. Este fiica lui Calistrat Hogaş. Studii: la Piatra-Neamţ, cu dascăli străluciţi, Conservatorul din Iaşi, având-o profesoară pe Florica Mezincescu. A profesat la Ploieşti, iar după Război, la Piatra-Neamţ (Şcoala Particulară de Fete „Eugenia Popovici şi Valentina Focşa” ce va deveni Liceul de Fete, în prezent, Colegiul „Calistrat Hogaş”, şi la Şcoala Normală de Băieţi „Gheorghe Asachi”). În casa părintească, a organizat o cameră, pentru vizitare, dedicată memoriei tatălui (septembrie 1939). În 1940, publică „Tataia – Amintiri din viaţa scriitorului Calistrat Hogaş”. A donat statului casa părintească, pentru a fi restaurată şi organizată ca muzeu memorial (1967).

Apostolul nr. 217, ianuarie 2019

Mihaela Alina ATOMEI – *Tipuri de ataşament la copil şi adult* (pag. 7)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Ideologii înşelătoare* (pag. 20)

• **Emil BUCUREŞ-**

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Teme religioase în poezia lui Mihai Eminescu

FĂRĂ INTERVENŢIA STATULUI, ÎN ROMÂNIA NU POATE EXISTA ÎNVĂŢĂMÂNT PROFESIONAL DE CALITATE

Violeta MOŞU– Ziua Culturii Naţionale, sărbătorită la Biblioteca „G.T. Kirileanu"

160 DE ANI DE LA UNIREA CEA MICĂ

TEANU – *Semicentenar* (pag. 7)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Arta se aseamănă cu linia orizontului* ▪ *De vorbă cu pictorul Petru Diaconu* (pag. 9-10) * *Leonid Ciobanu:* Profesorul trebuie să fie un foarte bun psiholog (pag. 12)

• **Mihail DANILIUC** – *Zilele „Veniamin Costachi" la Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamţ* (pag. 6)

• **Elena DUDICI** – *In memoriam prof. VIOREL CAP* (pag. 11)

• **Mihai FLOROAIA –** *Teme religioase în poezia lui Mihai Eminescu* (pag. 1-4)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Colegiul Naţional „Petru Rareş" – 150 de ani (1)* (pag. 14-15)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Ziua Culturii Naţionale, sărbătorită la Biblioteca „G.T. Kirileanu"* (pag. 5)

• **Teodor NEGRU** – *Diseminare Proiect European KA1 Erasmus+ EcoTraining - „Parents and Teachers: Building Bridges", Sevilia, Spania, 2018* (pag. 13)

• **Red.** – *Omagiu Unirii Principatelor Române* (pag. 5) * *Panoramic romaşcan* (pag. 8) * *CALENDAR – ianuarie 2019* (pag. 14) * *CALENDAR – februarie 2019* (pag. 15) * *Sumarul anului 2018* (pag. 16, 17, 18) * *Lecţia lui Donald Tusk* (pag. 20) * *Capitale europene, 2019* (pag. 20)

• **Dumitru RUSU** – *Ardealul, pe înţelesul tuturor* (pag. 4)

• **Paul SCRIPCARU** – *COLOCVIUL „DASCĂLI NEMŢENI DE ALTĂDATĂ DE PE VALEA BISTRIŢEI MOLDAVE- OMAGIAŢI LA BORCA* (*11 AUGUST 2018- EDIŢIA A V- A*) (pag. 19)

• **Constantin TOMŞA** – *Rememorări nemţene – ianuarie 2019* (pag. 10, 11, 12, 13, 14, 15) * *CĂRŢILE PROFESORILOR NOŞTRI – IUBIREA DIN TĂCERI, de Nicoleta Nistoreanu* (pag. 11)

• **Mircea ZAHARIA** – *FĂRĂ INTERVENŢIA STATULUI, ÎN ROMÂNIA NU POATE EXISTA ÎNVĂŢĂMÂNT PROFESIONAL DE CALITATE* ▪ *Interviu cu domnul Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ şi Cercetare Neamţ* (pag. 1, 2, 3) * *Sumarul anului 2018* (pag. 16, 17, 18)

• **Zina ZAHARIA; Mărioara COSTĂCHESCU; Oana Irina COZMA** – *Profesori inovatori pentru o Şcoală Europeană* (pag. 3)

Apostolul nr. 218, februarie 2019

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Undeva la marginea lumii* (pag. 20)

• **Emanuel BĂLAN** – *Spitalele militare din zona Târgu Neamţ în Primul Război Mondial (1916-1918)* (pag. 10-11)

• **Coralia-Letiţia BUNGHEZ** – *O nouă apariţie editorială* (pag. 4)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Dezvoltarea continuă a profesorilor este un drept, dar şi o obligaţie profesională* ▪ *Interviu cu Claudia JORA – profesor de limba şi literatura engleză, director adjunct la Colegiul Naţional „Petru Rareş"* (pag. 8)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Educaţie fizică sau „joc şi mişcare"?

ABRAMBURELI DE PRIMĂVARĂ

Claudia JORA: „Dezvoltarea continuă a profesorilor este un drept, dar şi o obligaţie profesională"

Sylvia TRĂISTARIU: „Văd în artist un misionar, un erou care poate salva lumea prin arta lui"

Sara STROICI: „Dezvoltarea unui sunet rafinat este ţinta studiului oricărui violonist"

• **Oleg CHIHAI** – *DOR DE ROMÂNIA MARE* (pag. 17)

• **Neculai FLORIAN** – *Omagiu lui Ion Negre* (pag. 7)

• **Mihai FLOROAIA** – *O federaţie culturală în Moldova: EDU CULT* (pag. 6) * *Un dicţionar al înţelepciunii* (pag. 6)

• **F.S.L.I.** – *Educaţie fizică sau „joc şi mişcare"?* (pag. 1-2) * *Cerem autorităţilor să nu mai încalce legislaţia în vigoare şi să asigure siguranţa în şcoli!* (pag. 3)

• **Ana MACOVEI** – *Ai un hobby? Alege cartea pentru pasiunea ta!* (pag. 19)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *CEI DESPRE CARE NU SCRIEM* ▪ *Colegiul Naţional „Petru Rareş" – 150 de ani (2)* (pag. 14-15)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Biblioteca Judeţeană se implică:* ▪ *Campania „Stop bullying/ opriţi agresarea elevilor"* (pag. 4) * *Un profesor dăruit – GRIGORE CIUCĂ* (pag. 5) * *Sylvia Trăistariu, artist vizual: „Văd în artist un misionar, un erou care poate salva lumea prin arta lui"* (pag. 9) * *Sara Stroici: „Dezvoltarea unui sunet rafinat este ţinta studiului oricărui violonist"* (pag. 12-13) * *Revista* Antiteze (pag. 16)

• **Andreea RĂSBOIU** – *Ţările Române în lumina tiparului european: Repere bibliofile din secolele XV-XVIII, aflate în patrimoniul Bibliotecii Naţionale a României* (pag. 18)

• **Red.** – *Planul de şcolarizare din judeţul Neamţ pentru anul şcolar 2019-2020* (pag. 3) * *Competenţe pentru Tineri şi Motivaţie pentru Carieră* (pag. 7) * *CALENDAR – februarie 2019* (pag. 13) * *CALENDAR – martie* (pag. 15) * *Premiile* GOPO *2019* (pag. 20)

• **Cătălina ROŞU** – *Editura Humanitas – Noutăţi şi recomandările librarului* (pag. 17)

• **Dumitru RUSU** – *Stricătorii de limbă!* (pag. 18)

• **Ion SCLIFOS** – *Ultima oră - PRIMIM DE LA CHIŞINĂU: Sindicaliştii din educaţie din Republica Moldova şi România intensifică colaborarea în domeniul informaţional* (pag. 20)

• **Constantin TOMŞA** – *Rememorări nemţene, februarie 2019* (pag. 12, 13, 14, 15, 16) * *Cărţile profesorilor noştri: Alexandru C. Ionescu: „Arc peste timp"* (pag. 16)

• **Mircea ZAHARIA** – *ABRAMBURELI DE PRIMĂVARĂ* ▪ *Interviu cu domnul Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ şi Cercetare Neamţ* (pag. 1-2)

Apostolul nr. 219, martie 2019

• **Dan AGRIGOROAE** – *Creativitatea, o resursă inepuizabilă pentru îmbogăţirea vieţii* (pag. 16)

• **Gheorghe AMAICEI** – *UN GÂND BUN, LA CEAS ANIVERSAR!* (pag. 26)

• **Mihail APĂVĂLOAE** – *Gheorghe Amaicei – Bădia Ghiţă, O VIAŢĂ DE DASCĂL ... şi nu numai – amintiri într-un album* (pag. 51)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Sub semnul curajului şi al solidarităţii

Revistei APOSTOLUL, cu dragoste

La acest moment aniversar...

Un nou început

• **APOSTOLUL** – *DE CE APOSTOLUL?* (pag. 24) * *Pornim la lucru* (pag. 24)

• **Adrian ALUI GHEORGHE** – *Veacul Părintelui Iustin Pârvu* (pag. 10)

• **Iacob BACIU** – *Revistei* APOSTOLUL, *cu dragoste* (pag. 1-2)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Febra stângistă a tinereţii* (pag. 23)

• **Angelina BEGU** – *Cu Alba Iulia în inimă* (pag. 50)

• **Constantin BOSTAN** – *George Panu la Durău, evocat de socrul Anei Pauker* (pag. 22)

• **Simion BOŢAN** – *Marea Unire – eveniment de o importanţă majoră* (pag. 50)

• **Gh. I. BUNGHEZ** – *EDUCAŢIA, ... încotro?* (pag. 11)

• **Gianina BURUIANĂ** – *O emblemă a locului: pictorii nemţeni* (pag. 9)

• **Steluţa CĂLIN** – *Şcoala canadiană şi aşteptările româneşti* (pag. 5)

• **Ana CIMPOEŞU** – *Un neam, un sânge, un suflet românesc...* (pag. 49)

• **Gheorghe A. M. CIOBANU** – *„Faţa nevăzută a oricărui Dascăl"* (pag. 4)

• **Vasile CIUBOTARU** – *AINT – Partenerul educaţional al şcolii nemţene* (pag. 32)

• **Nicolae CORLĂTEANU** – *Las vouă moştenire...* (pag. 6-7)

• **Aurel CORNEA** – APOSTOLUL – *O pledoarie pentru inteligenţă şi creativitate* (pag. 3)

• **Ştefan CORNEANU** – APOSTOLUL – *POVESTEA UNUI VIS* (pag. 25) * *AŞA A FOST ACUM ZECE ANI* (pag. 26)

• **Monica M. CRISTEA** – *Al cincilea punct cardinal* (pag. 5)

• **Ghenadie DONOS** – *La acest moment aniversar...* (pag. 1-2)

• **Nicolae ENCIU** – *101 ani de la marele eveniment al Unirii Basarabiei cu România* (pag. 6-7)

• **Neculai FLORIAN** – *Aniversarea Revistei „Apostolul"* (pag. 3)

• **Mihai FLOROAIA** – *Educaţia religioasă în România centenară* (pag. 19) * *Sărbătoarea ZILEI ÎNVĂŢĂTORULUI* (pag. 33)

• **FSLI** – *Mesajul Preşedintelui Federaţiei Sindicatelor Libere din Învăţământ, Domnul Simion Hancescu* (pag. 27)

• **Simion HANCESCU** – *Sub semnul curajului şi al solidarităţii* (pag. 1-2)

• **Nadejda LAVRIC** – *Rămânem datori cu o Unire* (pag. 44)

• **Cristian LIVESCU** – *Mesajul revistei „Antiteze", la dublul jubileu al revistei „Apostolul"* (pag. 3)

• **Alexandrina-Camelia MANCAŞ** – *Profudesport?* (pag. 14)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Brelan de aşi* (pag. 12-13) * *APOSTOLUL, O DUBLĂ SĂRBĂTOARE* (pag. 27)

• **Niculina NIŢĂ** – APOSTOLUL *om şi carte* (pag. 4) * *De la Fântâna profesorului, la Flacăra recunoştinţei* (pag. 48)

• **Alina PAMFIL** – *Eronata semuire* (pag. 17)

• **Ioana PETREUŞ** – *În numele Apostolului* (pag. 2)

• **Gabriel PLOSCĂ** – *Un nou început* (pag. 1-2) * *Eu te iubesc, Basarabie* (pag. 44) * *SUNTEM DATORI CU O UNIRE!* (pag. 47)

• **Vasile POSTOLICĂ** – *Încă o Aniversare* (pag. 2)

• **Red.** – *COLECTIVUL DE REDACŢIE al revistei* Apostolul, *martie 2019* (pag. 8) * *CALENDAR – martie 2019* (pag. 12) * *CALENDAR – aprilie 2019* (pag. 17) * *Zilele Ion Creangă* (pag. 18) * *Mesaje de peste Prut* (pag. 42)

• **Adrian G. ROMILA** – *Ce-i de făcut?* (pag. 18)

• **Dumitru RUSU** – *Te mai face şcoala om?* (pag. 23)

• **Liviu Constantin RUSU** – *Sărbătoarea Renaşterii Asociaţiei Învăţătorilor* (pag. 31)

• **Mihaela RUSU** – *Un eveniment care a marcat evoluţia şcolii nemţene* (pag. 31)

• **Mihaela TANOVICI** – *La mulţi ani, felicitări* (pag. 31)

• **Maria TICHIŞAN** – *Mulţumesc pentru că m-am simţit acasă...* (pag. 50)

• **Constantin TOMŞA** – *REMEMORĂRI NEMŢENE - martie 2019* (pag. 10, 11, 12, 13, 14, 15) * *Ediţii Creangă de-a lungul anilor* (pag. 20-21)

• **Gheorghe ŢIGĂU** – *Reinventarea educaţiei adevărate* (pag. 4-5) * *„Apostolul" – o revistă riguroasă şi eficientă* (pag. 27)

• **Dumitru D. URSACHE** – APOSTOLUL, *revistă didactică şi literară – scurt istoric* – (pag. 24) * *PRIMUL DECENIU AL „APOSTOLULUI"* (pag. 26)

• **Dumitriţa Dida VASILCA** – *Întâlnire cu excelenţa* (pag. 15) * *LA MULŢI ANI!* (pag. 25)

• **Mircea ZAHARIA** – *Pentru că toţi DE LA CATEDRĂ NE TRAGEM* (pag. 25) * *Sindicatul din Învăţământ Neamţ - SĂRBĂTOAREA UNITĂŢII ŞI A SOLIDARITĂŢII* (pag. 28, 29, 30) * *PREMIILE REVISTEI* APOSTOLUL (pag. 34, 35, 36) * *ÎNTÂLNIRE DE SUFLET ÎN BASARABIA* (pag. 37, 38, 39) * *Întâlnire de suflet românesc la Neamţ* (pag. 40, 41, 42) * *În întâmpinarea Centenarului Unirii Basarabiei* (pag. 43) * *Povara României Dodoloaţe* (pag. 44) * *CENTENARUL UNIRII cu BASARABIA • Sărbătorit de Sindicatul din Învăţământ Neamţ* (pag. 45, 46, 47) * *După 20 de ani* (pag. 52)

Apostolul nr. 220, aprilie 2019

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Controalele trec, realitatea rămâne* (pag. 24)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Sub semnul triplei sărbători* (pag. 1, 2, 3) * *Pictorul Dinu Huminiuc sau artistul ca o taină* (pag. 10-11) * *Din pleiada profesorilor de aur: DOREL HARALAMB, Colegiul Naţional „Petru Rareş"* (pag. 16)

• **Carlos CELDRÁN** – *Mesaj de Ziua Mondială a Teatrului* (pag. 10-11)

• **Ana CIMPOEŞU** – *Schimb de experienţă şi de bune practici la Piatra-Neamţ* ● *Dialog simplu şi eficient între sindicaliştii de pe ambele maluri ale Prutului* (pag. 13)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Sub semnul triplei sărbători

Retuşuri de primăvară

Scrisori din Basarabia

• **Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC** – *„Anul astral al românilor"*, *după Centenar* (pag. 8-9)

• **Marcela-Rodica COSTACHE** – *La ce sunt bune cărţile?* ▪ *23 Aprilie – Ziua Bibliotecarului* (pag. 6)

• **Daniel DIEACONU** – *Generalii „frontului de acasă" – Olga Mavrocordat- Sturdza* (pag. 20-21)

• **Ghenadie DONOS** – *Sub semnul triplei sărbători* (pag. 4)

• **Mihai FLOROAIA** – *O istorie analitică a evoluţiei Liturghiei creştine* (pag. 15) * *Abordarea educaţiei interculturale din perspectivă creştină* (pag. 18-19)

• **Maria HAREA** – *PRO MEMORIA: Ion Aldea-Teodorovici* ▪ *65 de ani de la naştere* (pag. 8)

• **Alexandrina-Camelia şi Mihai-Emilian MANCAŞ** – *APOSTOLUL XX – Scrisoare din Franţa* (pag. 20)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Excelsior!* (pag. 22)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Pictorul Lucian Gogu-Craiu prezintă „Broken Glass Explosion"* (pag. 11) * *Cercul pedagogic al profesorilor de limba franceză, la Biblioteca Judeţeană* (pag. 23)

• **Niculina NIŢĂ** – *Paşi pentru unire prin „Cunoaşte-ţi ţara!"* (pag. 13)

• **Alina PAMFIL** – *Cu subiect şi predicat!* (pag. 12)

• **Tamara PERETEATCU** – *PRO MEMORIA: Tudor Chiriac* ▪ *70 de ani de la naştere* (pag. 9)

• **Red.** – *CALENDAR - aprilie 2019* (pag. 5) * *Ziua mondială a cărţii şi a dreptului de autor* (pag. 6) * *CALENDAR - mai 2019* (pag. 15) * *Triumful Moromeţilor* ▪ *Câştigătorii Premiilor Gopo, 2019* (pag. 24)

• **Leonard ROTARU** – *Oraşul şi mitul* (pag. 12)

• **Dumitru RUSU** – *Lăsaţi şcoala în pace!* (pag. 23)

• **Rodica SOLOVEI** – *Elena Alistar: model de verticalitate şi conştiinţă naţională* (pag. 7)

• **Magdalena Livioara TODIRESEI** – *Using E-Learning – curs de perfecţionare în Praga* (pag. 19)

• **Constantin TOMŞA** – *Cărţile profesorilor noştri - Alexandru C. Ionescu: Povestiri din alte timpuri* (pag. 14) * *Rememorări nemţene - aprilie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19)

• **Mihaela-Cristina VERZEA** – *Expoziţie-eveniment: „Elena Cuza. Doamna Unirii (1825-1909)", la Muzeul de Istorie din Piatra-Neamţ* (pag. 21)

• **R. VULTURESCU** – *Conferinţă naţională la Orhei: Uniţi pentru educaţie de calitate* (pag. 13)

• **Mircea ZAHARIA** – *Retuşuri de primăvară* ▪ *Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele sindicatului din învăţământ Neamţ* (pag. 1-5)

Apostolul nr. 221, mai 2019

• **Adrian ALUI GHEORGHE** – *Cum a fost înscris în partid Ion Creangă* (pag. 24)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Admirabila rezistenţă tăcută* (pag. 24)

• **Nicolae BĂIEŞU** – *GRIGORE BOTEZATU • 90 de ani de la naşterea folcloristului* (pag. 17)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

CU MÂNA ÎN BUZUNARELE PROFESORILOR

Scrisori din Basarabia

• **Constantin BOSTAN** – *George Panu la Durău, evocat de socrul Anei Pauker (II)* (pag. 18)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Olimpismul ca stare de spirit* ▪ *Interviu cu Mihaela Gherghelescu – profesor de Istorie la Colegiul Naţional „Gheorghe Asachi", Piatra-Neamţ* (pag. 8-9) * *Mărturisiri de crez artistic cu Parasca şi Mihai Agape* (pag. 10-11)

• **Mihai FLOROAIA** – *Educaţia pentru dezvoltare durabilă încotro?* (pag. 3) * *Devenim „Homo conecticus"?* (pag. 21)

• **Olesea GÂRLEA** – *Rimele eminesciene – subiect de cercetare ştiinţifică* (pag. 13)

• **Natalia MAFTEUŢA** – *ELEMENTE MODERNIZATOARE ÎN EVOLUŢIA ŞCOLII DIN BASARABIA ÎN ANII 1918-1923 (I)* (pag. 14-15)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Thalia şi Melpomene * Excelsior!* (pag. 19) * *Constantin Darius – Un ecologist avant la lettre* (pag. 21)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *A început cel mai important concurs internaţional de arte plastice din Moldova – „Piatra-Neamţ Creativ", ediţia a III-a* (pag. 11) * *Ion Sapdaru, actor şi regizor: „Muzica aplauzelor mi se pare cea mai frumoasă"* (pag. 20)

• **Grigoruţă ONICIUC, Claudia JORA, Raluca BÂRZ** – *Aniversare – Colegiul Naţional „Petru Rareş" împlineşte 150 de ani de la înfiinţare* (pag. 1)

• **Alina PAMFIL** – *Verso* (pag. 24)

• **Gheorghe RADU** – *10 Mai aniversar în urbea Piatra la început de veac XX* (pag. 7)

• **Red.** – *CALENDAR – mai 2019* (pag. 16) * *CALENDAR – iunie 2019* (pag. 17) * *O nouă expoziţie de pictură Marcela Popescu* (pag. 23)

• **Dumitru RUSU** – *Şi eu l-am cunoscut pe domnul Mihai* (pag. 23)

• **Tudor RUSU** – *Şcoala şi profesorul – nestinse flăcări ale educaţiei neamului* (pag. 6-7)

• **Maria Ligia STANCIU** – *Proiectele europene – o cale spre descoperirea de noi valenţe* (pag. 5)

• **Constantin TOMŞA** – *Arta fotografică în ediţii de excepţie* (pag. 9) * *Rememorări nemţene - aprilie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19)

• **UZPR** – *Ziua Mondială a Libertăţii Presei* (pag. 21)

• **Maria URSU** – *EFIM TARLAPAN • 75 de ani de la naşterea scriitorului* (pag. 16)

• **Alina VÂLCAN** – *Gala Premiilor UNITER, 2019* (pag. 22)

• **Elena VULCĂNESCU** – *REFUGIUL BUCOVINEAN, George B. Löwendal şi Aron Pumnul (I)* (pag. 12-13)

• **Mircea ZAHARIA** – *CU MÂNA ÎN BUZUNARELE PROFESORILOR • Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele sindicatului din învăţământ Neamţ* (pag. 1, 2, 3) * *Nu pot fi, zi de zi, profesorul pe care şi l-ar dori fiecare elev...* (pag. 4-5)

Apostolul nr. 222, iunie 2019

• **Revista APOSTOLUL** – *Felicitare* (pag. 1)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE - Un model de lider* (pag. 24)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

ZIUA ÎNVĂŢĂTORULUI

EMINEŞTE-NE, DOAMNE!

La mulţi ani, bădie Ghiţă!

Am întâlnit vara în România!

SĂRBĂTOAREA ZILEI ÎNVĂŢĂTORULUI

• **Angelina BEGU** – *Drumul spiritual al lui Ferdinand I – prin*

Red.

(continuare în pag. 20)

(urmare din pag. 19)

*I*ocalităţile basarabene (pag. 13) * *Lansare de carte la Chişinău* (pag. 22)

• **Eugenia BOJOGA** – *Mihail Sadoveanu despre Basarabia la 1919* (pag. 14-15)

• **Ana CIMPOIEŞU** – *Am întâlnit vara în România!* (pag. 1-2)

• **Nina CORCINSCHI** – *Publicistica basarabeană a tranziţiei. Paşi spre Unire* (pag. 12-13)

• **Constantin-Mircea CORLĂŢEANU** – *Planul de şcolarizare şi organizarea reţelei şcolare - Neamţ - în anul 2019-2020* (pag. 4-5)

• **Mihai FLOROAIA** – *Misiune şi pastoraţie în Biserica Ortodoxă Română astăzi* (pag. 5) * *Eticheta* Şcoli durabile *în contextul dezvoltării durabile* (pag. 6)

• **FSLI** – *FSLI cere ministrului Educaţiei să retragă de urgenţă ordinul privind planul de şcolarizare 2019-2020!* (pag. 4)

• **Doina Georgeta GHEORGHIU** – *Amplificarea dimensiunii internaţionale a şcolilor prin proiectele Erasmus+* (pag. 21)

• **Tamara LUPUŞOR** – *Elogiu dascălilor orheieni* (pag. 17)

• **Natalia MAFTEUŢA** – *ELEMENTE MODERNIZATOARE ÎN EVOLUŢIA ŞCOLII DIN BASARABIA ÎN ANII 1918-1923* (*II*) (pag. 8)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Colegiul Naţional „Petru Rareş” – 150 de ani - VOCILE LOR* (pag. 22)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Dirijoarea Ildikó Kalló: „Muzicianul face muzică aşa cum omul inspiră şi expiră”* (pag. 10-11) * *Pictorii Mihai Agape şi Dumitru D. Bostan, laureaţii ediţiei a IV-a a Premiilor „Victor Brauner”* (pag. 21)

• **Gheorghe PĂUN** – *Eminescu, 130 - EMINEŞTE-NE, DOAMNE!* (pag. 1-3)

• **Red.** – *CALENDAR - iunie 2019* (pag. 6) * *CALENDAR - iulie 2019* (pag. 7) * *„Vacanţe Muzicale la Piatra-Neamţ”, ediţia a XLVI-a* (pag. 19) * *Panoramic romaşcan* (pag. 20) * *Cartea verii la* Humanitas: *„Oraşul fetelor” de Elizabeth Gilbert* (pag. 24) * *Premiul Naţional pentru Proză „Ion Creangă”, Opera Omnia, ediţia a III-a* (pag. 24)

• **Dumitru RUSU** – *ZIUA ÎNVĂŢĂTORULUI - La mulţi ani, bădie Ghiţă!* (pag. 1-3)

• **Constantin TOMŞA** – *Rememorări nemţene - iunie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19) * *Cartea de proză: Virgil Răzeşu:* Viaţa ca o apă curgătoare (pag. 23)

• **Valentina TONU** – *Direcţia Învăţământ Hânceşti - Gala Laureaţilor, 2019* (pag. 7)

• **Elena VULCĂNESCU** – *REFUGIUL BUCOVINEAN, George B. Löwendal şi Aron Pumnul* (*II*) (pag. 9-10)

• **Mircea ZAHARIA** – *Premiile Revistei* Apostolul - *Scripta manent* (pag. 2) * *În orice clipă a existenţei avem ceva de învăţat şi putem să îi învăţăm şi pe alţii ceva! ▪ Interviu cu profesorul Gheorghe APETREI* (pag. 16-17) * *„M-am străduit să-mi fac datoria faţă de învăţământul românesc aşa cum am putut eu mai bine” ▪ Interviu cu prof. înv. primar Florin Nicolau* (pag. 18-19)

Apostolul nr. 223, iulie-august 2019

APOSTOLUL
REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Noi cinstim ZIUA ÎNVĂŢĂTORULUI
• Premiile Revistei Apostolul, ediţia a IV-a
PIATRA-NEAMŢ – BRUXELLES şi retur
Eugenia BOJOGA – Testamentul lui Alexe Mateevici
Valentin ANDREI – VACANŢE MUZICALE LA PIATRA-NEAMŢ
Violeta MOŞU – Maestrul Eugen Doga: Mulţumesc, Piatra-Neamţ!

• **Valentin ANDREI** – *VACANŢE MUZICALE LA PIATRA-NEAMŢ, ediţia a XLVI – a* (pag. 8, 9, 10)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Riscuri pentru sănătate ale profesorilor* (pag. 12)

Angelina BEGU – *In memoriam: Glebus Sainciuc, 100 de ani de la naştere* (pag. 18) * *Descoperă Opera în amfiteatrul de la Orheiul Vechi* (pag. 19)

• **Eugenia BOJOGA** – *Testamentul lui Alexe Mateevici* (pag. 20-21)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Anda-Louise Bogza a încheiat briliant „Vacanţele Muzicale la Piatra-Neamţ”* (pag. 24)

• **Mihai FLOROAIA** – *Educaţia religioasă în contextul interculturalităţii* (pag. 17) * *Cuvânt şi imagine* (pag. 23)

• **Marina-Melania IRIMIA şi Alexandru RUSU** – *PIATRA-NEAMŢ – BRUXELLES şi retur* (pag. 1-3)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Colegiul Naţional „Petru Rareş” – 150 de ani: VIAŢA SECRETĂ LA „RAREŞ” ÎN MIJLOCUL SECOLULUI AL XX-LEA* (pag. 12-13)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Maestrul Eugen Doga:* Mulţumesc, Piatra-Neamţ! Plec acasă împlinit! (pag. 11) * *Radu Afrim, regizor: „Sacrifici tot, dacă vrei să laşi ceva în urmă”* (pag. 14-15) * *Liceul cu Program Sportiv Piatra-Neamţ ▪ Reuniunea profesorilor-antrenori campioni* (pag. 22) * *Piatra-Neamţ – Capitala internaţională a artelor plastice pentru copii şi tineri* (pag. 24)

• **Ioana-Alexandra MUNTEANU –** *Metafora şi lumina în discursul muzical. Dialogul artelor în Romantism* (pag. 6-7)

• **Red.** – *CALENDAR – iulie 2019* (pag. 12) * *CALENDAR – august 2019* (pag. 13) * *A treia ediţie* Neamţ Music Festival, *sub patronajul Festivalului Internaţional „George Enescu”* (pag. 15)* *CALENDAR – septembrie 2019* (pag. 19) * *Panoramic romaşcan* (pag. 22) * *Evaluarea Naţională 2019; Bacalaureat 2019* (pag. 23) * *EXAMENELE VERII* (pag. 23)

• **Constantin TOMŞA** – *Rememorări nemţene, iulie-august 2019* (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) * *VISCOLESC ZĂPEZILE ALBASTRE ▪ 50 de poeţi evrei născuţi în România* (pag. 16)

• **Mircea ZAHARIA** – *Drepturi băneşti ciuntite de interpretări eronate ale hotărârilor judecătoreşti ▪ Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ* (pag. 2) * *Noi cinstim ZIUA ÎNVĂŢĂTORULUI ▪ Premiile Revistei* Apostolul, *ediţia a IV-a* (pag. 1, 4, 5).

Apostolul nr. 224, septembrie 2019

• **Dan AGRIGOROAE** – *Dragul nostru profesor şi prieten Gheorghe Amaicii,* (pag. 21)

APOSTOLUL
REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Nasc şi la Moldova oameni
Toamna bâlbâielilor
Olga IRIMCIUC – Ludicul în predarea limbii române
Neculai FLORIAN – Contenar Constantin D. GHEORGHIU
Gianina BURUIANĂ – Eveniment: Neamţ Music Festival 2019

• **Petruş ANDREI** – *Profesorul şi scriitorul Gheorghe Ţigău* – Omul de lângă noi (pag. 19)

• **Mihaela Alina ATOMEI** – *Stiluri de îndrumare parentală* (pag. 23)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE - Minutul de poezie* (pag. 24)

• **Angelina BEGU** – *70 de ani de la al doilea val de deportări din Basarabia* (pag. 10) * *Festivalul Cultural al Românilor de Pretutindeni* (pag. 10) * *Noi mărturii la Soroca* (pag. 11) * *Comemorări la Soroca* (pag. 11)

• **Ermil BUCUREŞTEANU** – *Vezi, mereu învăţătorii* (pag. 16-17)

• **Gianina BURUIANĂ –** *Sub semnul Festivalului George Enescu* (pag. 8) * *Etgard Bitel* – Viscolesc zăpezile albastre (pag. 5) * *70 de ani... şi o poveste de viaţă ▪ Interviu cu doamna profesor Adriana Vernica* (pag. 9)

• **Daniel DIEACONU** – *APIN lansează proiectul „Judeţul Neamţ – monografie”* (pag. 3)

• **Neculai FLORIAN** – *CONSTANTIN D. GHEORGHIU* (pag. 4-5)

• **Mihai FLOROAIA** – *Relaţia teologie - politică în creştinismul primelor secole* (pag. 22)

• **Maria HAREA** – *Ion Hadârcă - 70 de ani de la naşterea scriitorului* (pag. 12)

• **Costin-Mihnea HILOHI** – *Radu Gyr:* Ultimele poeme (pag. 6-7)

• **Marina IRIMIA** – *Domnului Profesor, cu dragoste!* (pag. 4)

• **Olga IRIMCIUC** – *Ludicul în predarea limbii române* (pag. 12-13)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Colegiul Naţional „Petru Rareş” – 150 de ani - REFORMĂ! REFORMĂ?* (pag. 18-19)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Veronica Filip, sărbătorită la G.T.K.* (pag. 15)

• **Viorel NICOLAU** – *Cu drag, Domnului Profesor* (pag. 21)

• **Nona RAPOTAN** – *Când muzica lui Enescu inundă toamna* (pag. 24)

• **Virgil RĂZEŞU** – *Rondo sentimental – Centenar dr. Costache Andone* (pag. 22)

• **Red.** – *Bacalaureatul de toamnă* (pag. 3) * *CALENDAR – septembrie 2019* (pag. 7) * *Paşi spre* Ghidul monumentelor naturale şi antropice (pag. 14-15) * *Expoziţie dedicată reginei Maria a României, la Muzeul de Artă Piatra-Neamţ* (pag. 20) * *In memoriam CĂTĂLINA BUZOIANU* (pag. 20)

• **Dumitru RUSU** – *Amintiri, amintiri...* (pag. 14)

• **Constantin TOMŞA** – *Rememorări nemţene - septembrie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19) * *Cartea de proză: GEO MOROŞANU: „Curriculum vitae 1/2”* (pag. 17)

• **Mircea ZAHARIA** – *Toamna bâlbâielilor* (pag. 1-2) * *Nasc şi la Moldova oameni* (pag. 1)

Apostolul nr. 225, octombrie 2019

• **Ion ASAVEI** – *Dascăli nemţeni de altădată evocaţi la Farcaşa*

APOSTOLUL
REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Slalom prin ceaţa politică
Ziua Mondială a Educaţiei
Lucian STROCHI – La mulţi ani domnule Constantin TOMŞA!
Gianina BURUIANĂ – La mulţi ani domnule Dumitru BEZEM!
Angelina BEGU – Viaţa sindicală la Hănceşti, Republica Moldova

(pag. 12) * *Nocturna Bibliotecilor 2019, sub deviza Car(t)e Diem…* (pag. 21)

→

• **Mihaela Alina ATOMEI** – *Teorii privind dezvoltarea psiho-somatică a copilului* (pag. 22)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Tinerii de azi* (pag. 24)

• **Claudia BALABAN –** *Aurelian Silvestru – 70 ani ▪ Omul de dincolo de imposibil sau despre harul făuririi* (pag. 8)

• **Angelina BEGU –** *La Hânceşti e timpul pentru raportare şi alegeri* (pag. 4) * *Reuniune a Teatrelor Naţionale la Chişinău* (pag. 5)

• **Emil BUCUREŞTEANU** – *Perpetua schimbare* (pag. 17)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Orice festival trebuie să fie o sărbătoare a artelor spectacolului ▪ Interviu cu criticul de teatru Oltiţa Cântec* (pag. 9) * *Recurs la amintire ▪ Interviucu pictorul Dumitru BEZEM* (pag. 10) * *Investigarea şi îmbunătăţirea competenţelor de comunicare prin evaluarea iniţială* (pag. 13)

• **Ana CIMPOEŞU** – *Viaţa sindicală la Hânceşti, Republica Moldova* (pag. 4)

• **Daniel DIEACONU** – *Monografia „Neamţul – ţinutul tezaur”* (pag. 3)

• **DOCTORANDOAIA ASPIRANTĂ** – *Foaie verde măr pătrat, hai cu toţi la doctorat!* (pag. 24)

• **Constantin DUNĂRE** – *Generaţia neet – o prioritate pentru societatea românească* (pag. 20-21)

• **ETUCE şi EFEE** – *Ziua Mondială a Profesorilor: Locurile de muncă sigure şi sănătoase sunt viitorul educaţiei* (pag. 21)

• **Mihai FLOROAIA** – *Rolul filmului în cadrul orelor de Religie* (pag. 18)

• **Daniela JUNCU** – *Ziua mondială a Educaţiei* (pag. 1-3)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Uităm* (pag. 14)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Atunci când scrii eşti tu însuţi cu mintea, cu rândurile, cu vorbele tale* (pag. 19)

• **Alina PAMFIL** – *Scările* (pag. 15)

• **Tamara PERETEATCU** – *In memoriam LEONIDA LARI ▪ 70 de ani de la naşterea poetei* (pag. 12)

• **Virgil RĂZEŞU** – *Mari personalităţi: EUGEN DOGA ▪ Maestrul a ţinut să fie doar om* (pag. 6) * *La Chişinău ... şi chirurgii plâng câteodată* (pag. 7)

• **Red.** – *Bienala Lascăr Vorel, 2019* (pag. 3) * *Premiul Nobel pentru Literatură, 2019* (pag. 11)* *CALENDAR - octombrie 2019* (pag. 15) * *CALENDAR - noiembrie 2019* (pag. 21) * *Proiectul educaţional „Plurilingvism într-o Europă unită”* (pag. 22) * *100 de ani de jurnalism profesionist în România* (pag. 24)

• **Dumitru RUSU** – *Ce n-aş da să mai fiu încă o dată licean* (pag. 16)

• **Lucian STROCHI** – *La aniversară* (pag. 11)

• **Constantin TOMŞA** – *Există o singură judecată: TIMPUL* (pag. 11) * *Rememorări nemţene - octombrie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19)

• **Mircea ZAHARIA** – *Slalom prin ceaţa politică ▪ Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ* (pag. 1-2) * *In memoriam Alexandru Lazăr* (pag. 23)

Apostolul nr. 226, noiembrie 2019

• **APOSTOLUL** – *La steaua care-a răsărit...* (pag. 1)

• **Vasile BAGHIU** – *NOTE DE TRECERE: Onoarea de a fi onorat* (pag. 24)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Nimeni nu îi învaţă pe studenţii de la filologie să fie profesori (1) ▪ Interviu cu prof. Mirela-Cristina Grigori* (pag. 4-5) * *Arta ca o stare de solitudine ▪ Interviu cu pictorul Dumitru Bostan Junior* (pag. 8-9) * *Comunicarea asertivă şi avantajele ei* (pag. 22)

• **Ion CERNEI** – *In memoriam ANTON MORARU, savantul care a avut curajul să apere adevărul istoric* (pag. 11)

• **Iraida CONDREA** – *Între normă şi abatere: Politeţea expri-*

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Ce aduce bugetul de Crăciun?

La steaua care-a răsărit...

De la Evora la Hong Kong

mată prin pronume ▪ Dincoace şi dincolo de Prut (pag. 13)

• **Daniel CORBU** – *Nicolae Sava sau salvarea prin parabolă, autoironie şi fast imaginativ* (pag. 15)

• **Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC, George ENACHE** – *Constantin N. Tomescu, profesor universitar şi secretar al Mitropoliei Basarabiei în perioada interbelică* (pag. 10-11)

• **Daniel DIEACONU** – *Grinţieş – Proiecte de succes* (pag. 19)

• **Soţu' lu' doctorandoaia** – *Shopârla lunii noiembrie: Electorale: Hârşti, hârşti, fleoşc ...* (pag. 24)

• **Mihai FLOROAIA** – *Spiritul satului românesc între tradiţie şi actualitate* (pag. 17)

• **Cristina GRIGORI** – *In memoriam ALINA PAMFIL* (pag. 23)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 3, 4, 5) * *Zilele Bibliotecii Judeţene „G.T. Kirileanu” Neamţ, ediţia 2019* (pag. 6)

• **Grigoruţă ONICIUC** – *Crucea Casei Regale a României pentru Colegiul Naţional „Petru Rareş”* (pag. 3)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *Colegiul Naţional „Petru Rareş” – 150 de ani: Pentru o şcoală nouă în mileniul al treilea* (pag. 20-21)

• **Red.** – *EVENIMENT: Olimpiada Internaţională de Astronomie de la Piatra-Neamţ* (pag. 9) * *CALENDAR - noiembrie 2019* (pag. 17) * *CALENDAR - decembrie 2019* (pag. 19) * *Complexul Muzeal Naţional Neamţ, la expoziţia „Originile Europei. Civilizaţii preistorice între Carpaţi şi Dunărea de Jos”* (pag. 18) * Tg. Neamţ: Inaugurarea Centrului de Formare a cadrelor didactice „Moldova” (pag. 24)

• **Tamara PERETEATCU** – *In memoriam: IULIA HAŞDEU ▪ 150 de ani de la naştere* (pag. 22)

• **Dumitru RUSU** – *Şi „liceenii” şi-au schimbat prefixul* (pag. 21)

• **Constantin ŞCHIOPU** – *Formarea competenţei de a formula idei pe marginea operei literare* (pag. 12-13)

• **Constantin TOMŞA** – *Cartea de poezie - Utta-Siegrid Kőnig: ...*sub clopotul de sticlă (pag. 14) * *Rememorări nemţene - noiembrie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19)

• **Ovidiu ŢOC junior** – *Liceul cu Program Sportiv din Piatra-Neamţ, partener într-un proiect Erasmus+* (pag. 16)

• **Mircea ZAHARIA** – *Ce aduce bugetul de Crăciun? ▪ Interviu cu dl Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ* (pag. 1-2) * *De la Evora la Hong Kong* (pag. 1-7) * *In memoriam PUIU VADANA ▪ În faţa şevaletului uit toate relele lumii...* (pag. 23)

Apostolul nr. 227, decembrie 2019

• **Vasile BAGHIU** – *Lectura cu voce tare la clasă* (pag. 24)

• **Angelina BEGU** – *O fotografie cât o istorie...* (pag. 13-14) * *Muzeul Naţional de Artă al Moldovei a împlinit 80 de ani* (pag. 14) * *Sindicaliştii orheieni şi-au reales liderul* (pag. 16) * *La Chişinău, a fost dezvelit bustul lui Dumitru Matcovschi* (pag. 17)

• **Biroul Operativ al Sindicatului din Învăţământ Neamţ** – *In memoriam FLORIN FLORESCU* (pag. 23)

• **Biroul Prezidiului Academiei Române** – *Punctul de vedere al Academiei Române privind unele aspecte ale învăţământului preuniversitar din România* (pag. 20)

• **Gianina BURUIANĂ** – *Nimeni nu îi învaţă pe studenţii de la filologie să fie profesori (2) ▪ Interviu cu profesor Mirela-Cristina Grigori* (pag. 4-5) * *Din culisele marilor realizări şi împliniri ▪ Interviu cu dl. Grigoruţă Oniciuc – director al Colegiului Naţional „Petru Rareş”* (pag. 6, 7, 11) * *Colegiul Naţional „Petru Rareş” – o istorie de 150 de ani ▪ O săptămână magică a „excelenţei prin asumarea tradiţiei”* (pag. 8, 9, 10) * *In memoriam Prof. ZENOVIA BOGZA* (pag. 23)

• **Mihai FLOROAIA** – *Misiunea clerului în realizarea Marii Uniri din 1918* (pag. 1-11) * *CRED în viitor prin educaţie!* (pag. 21)

• **CORLĂTEANU-GRANCIUC, George ENACHE** – *Constantin N. Tomescu, profesor universitar şi secretar al Mitropoliei Basarabiei în perioada in)erbelică (II)* (pag. 12)

• **Mihai-Emilian MANCAŞ** – *O viaţă, o istorie, o carte ▪ Adrian-Pavel Sandovici – „Liceul Petru Rareş Piatra-Neamţ – O istorie de 150 de ani”; Ed. Cetatea Doamnei – 2019* (pag. 21)

• **Dumitru MATCOVSCHI** – *BASARABIA* (pag. 24)

• **Violeta MOŞU** – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7)

• **Red.** – *Comisiile senatoriale de specialitate au decis: profesorii pot avea statut de autoritate publică* (pag. 3) * *CALENDAR - decembrie 2019* (pag. 16) * *CALENDAR - ianuarie 2020* (pag. 17) * *„Faci carte, ai parte!”, proiect de prevenire a abandonului şcolar* (pag. 18) * *Gianina Cărbunariu, decorată de ambasadoarea Franţei în România* (pag. 24)

• **Dumitru RUSU** – *Trei decenii de la Revoluţia Română* (pag. 1-19)

• **Ioan SEREDIUC** – *Incurabilul visător* (pag. 22)

• **Natalia ŞTEFAN** – *De la Ştefan Vodă la Roman Vodă ▪ Parteneriatul sindical – o oportunitate de manifestare a spiritualităţii neamului românesc* (pag. 15)

• **Maria TICHISAN** – *Fraţii în veci vor fi fraţi* (pag. 13)

• **Constantin TOMŞA** – *Rememorări nemţene - decembrie 2019* (pag. 14, 15, 16, 17, 18, 19) * *Semn de carte - Între legendă şi document istoric* (pag. 18)

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Semne bune anul are?

Misiunea clerului în realizarea Marii Uniri din 1918

• **Mircea ZAHARIA** – *Semne bune anul are? ▪ Interviu cu dl. Gabriel Ploscă, preşedintele Sindicatului din Învăţământ Neamţ* (pag. 1, 2, 3)

Educaţia religioasă în Grecia antică

Morala elinică reprezintă un ansamblu de idei clare, precise, un produs al raţiunii, întreaga cultură fiind plină de referinţe religioase.

Socrate (469-399 î. d. Hr.) avea în centrul preocupărilor sale omul şi posibilităţile sale de a se perfecţiona, filosofia lui devenind astfel o chestiune de religie. Ţelul final al omului este obţinerea virtuţii. *Nu bogăţia face virtutea ci dimpotrivă virtutea face bogăţia şi din ea îşi trag obârşia toate bunurile*. Pentru a deveni virtuos, omul trebuie să cunoască binele şi să-l practice. Socrate consideră că omul săvârşeşte răul pentru că nu cunoaşte binele. Este fondatorul moralei cuprinsă în *cunoaşte-te pe tine însuţi*, scopul acestei *cunoaşteri de sine* fiind perfecţionarea omului, începutul înţelepciunii.

Ca pedagog, el foloseşte calea raţiunii predând pe baza întrebărilor şi răspunsurilor, din această metodă dezvoltându-se mai târziu conversaţia euristică. Socrate susţine că scopul învăţământului este reformarea morală a cetăţeanului printr-o revizuire a gândirii până se ajunge la desăvârşire. Pentru desăvârşirea morală a individului este obligatorie clarificarea noţiunilor morale.

Socrate rămâne teoreticianul şi practicianul tehnicilor didactice cu o indubitabilă valoare formativă: ironia şi maieutica, tehnici preluate de toate curentele pedagogice de mai târziu.

Platon (423-347 î. d. Hr.), fiind elevul lui Socrate, încearcă să propună un prim sistem teoretic de educaţie. Face o pledoarie pentru implicarea statului în organizarea şi desfăşurarea procesului educativ. După Platon, viaţa omului şi lumea întreagă sunt numai o slabă reflectare, o copie imperfectă a singurei lumi veşnice, a Ideilor. De aici, educaţia este *o artă a răsucirii* fiinţei umane încătuşată în lanţurile ignoranţei. El afirmă că *nu trebuie să faci rău nimănui, nici chiar celui rău… Presupune că ai un cal spetit: ai să-l omori în bătăi? Departe de a-l face mai bun, ai să ajungi să-l strici. La fel e şi cu omul cel rău. El e un neştiutor şi un bolnav. A-i înapoia răutatea pentru răutate, îi înrăutăţeşti boala. Trebuie să faci ceea ce este cu putinţă pentru a-l vindeca…* Platon consideră necesară educaţia copiilor *fiindcă copilul nu este în stare să deosebească ceea ce are tâlc, de ceea de ceea ce nu are; ci, lucrul întipărit în minte la vârsta aceea rămâne, de obicei, neşters şi neschimbat…* Este adeptul predării unui anumit grup de ştiinţe îmbinate armonios: educaţia fizică să fie împletită cu cea spirituală. Insistă asupra jocurilor în educaţie şi a povestirilor, dând materialului un conţinut religios.

În dialogul *Republica*, Platon îşi propune să prezinte un tip ideal de om, prin invocarea unui tip ideal de stat. Afirmă că scopul principal al educaţiei este de a da sufletului şi trupului întreaga frumuseţe şi perfecţiune de care sunt în stare.

În *mitul peşterii*, Platon prezintă patru niveluri ale cunoaşterii: cunoaşterea senzorială, opiniile şi credinţele, cunoaşterea ştiinţifică, cunoaşterea pur intelectuală. Educaţia nu poate avea finalităţi universale, fiecare individ având nevoie de un tratament separat. Totuşi, consideră că omul liber nu trebuie să înveţe nimic cu forţa.

Aristotel (384-322 î. d. Hr.) susţine că educaţia are puterea deplină de a transforma caracterul. Cea mai înaltă virtute a omului este capacitatea de contemplare a sufletului. Scopul educaţiei constă, după Aristotel, în dezvoltarea straturilor superioare ale sufletului (raţional şi voliţional). Preia de la Platon ideea îmbinării educaţiei fizice cu cea morală şi intelectuală.

Considerând omul ca fiind *un animal politic*, Aristotel afirmă că educaţia este un mijloc de organizare şi întărire a statului. Virtutea reprezintă capacitatea de a realiza bine şi corect activităţile specifice.

Dacă la Platon întâlneam convingerea morală, la discipolul său, convingerea este unită cu deprinderea. Un element nou adus de Aristotel este ideea periodizării învăţământului, adaptarea la vârsta şi capacitatea de înţelegere a elevului.

Este prototipul profesorului. Acceptă educaţia publică, însă nu este adeptul abandonării copiilor de către familie în instituţiile statului. Consideră că, la vârsta de 7 ani, copilul va putea fi integrat în şcolile publice.

Finalitatea educaţiei coincide cu finalitatea pe care o doreşte omul: fericirea veşnică.

Educaţia religios-morală se realizează pe o linie ascendentă, prin trecerea de la cercul familiei la mediul social. În familie se formează primele calităţi ale copilului precum recunoştinţa şi încrederea, spiritul de datorie, de ascultare, dreptate şi sacrificiu. Ulterior, şcoala va întări manifestarea acestora în spirit comunitar.

Dr. Mihai FLOROAIA

MENS SANA IN CORPORE SANO

Trăim în contextul unei relative îmbunătăţiri a nivelului de trai din ţara noastră şi nu numai, al dezvoltării noilor tehnologii în domeniul mijloacelor de comunicaţie şi al aglomerării timpului petrecut în compania acestor noi tehnologii, al preţurilor relativ mici ale telefoanelor inteligente, tabletelor şi ale tuturor celorlalte device-uri care fac ca în buzunarul majorităţii românilor să se găsească cel puţin câte un telefon inteligent. Ceea ce garantează accesul fiecărei familii la internet, televiziune şi la toate serviciile oferite de companiile de comunicaţii.

Trebuie să observăm în acest context şi creşterea spectaculoasă a numărului autoturismelor care au invadat societatea românească, o lume în care aproape fiecare familie îşi permite un astfel de autovehicul.

La acest tablou al năravurilor şi moravurilor vremii, fără a ignora obiceiurile alimentare nefaste ale ultimilor ani, se adaugă apetitul nostru pentru hrana din restaurantele de tip „fast food”, în detrimentul mâncării preparate în propriile cămine, predispoziţia pentru băuturile carbogazoase dulci, excesul de alimente dulci, consumul intens al semipreparatelor sau al celor extrem de procesate, consumul excesiv de alcool şi fumatul de la cele mai fragede vârste...

Iar peste toate, ca un corolar, se aşterne lipsa de educaţie.

Analizând aceste aspecte, vom constata că românii au început să se alinieze obiceiurilor nesănătoase, întâlnite mai cu seamă în zona ţărilor occidentale, după a căror dezvoltare/civilizaţie tânjim şi de la care preluăm cu dezinvoltură tot ce e mai rău, minimizând importanţa unor exemple pozitive oferite chiar de experienţa lor. Astfel, avem astăzi în faţă tabloul unei societăţi bolnave, cu indicatori alarmanţi şi statistici mai mult decât îngrijorătoare despre starea noastră de sănătate.

În paralel cu aceasta, sau poate chiar ca una dintre determinantele acestui tablou sumbru, se constată o acută lipsă a activităţilor fizice care, cu ceva vreme în urmă, ocupau în mod plăcut, armonios şi sănătos timpul fiecărei persoane. Vorbim aici despre solicitările fizice din munca de zi cu zi, de cele necesare desfăşurării activităţilor din gospodărie, sport, lectură etc.

Concluzia care se impune este că inactivitatea fizică, determinată de lejeritatea vieţii oferită de ultimele cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, şi îmbunătăţirea nivelului de trai a majorităţii populaţiei, sunt cauzele unor grave maladii de care suferă societatea românească.

Pledoarie pentru o viaţă sănătoasă

În faţa acestor ameninţări, apare întrebarea firească: ce e de făcut?

În primul rând, cred că educaţia şi informarea sunt coordonatele pe care ar trebui să se intervină în acest lung şi greu proces de însănătoşire a populaţiei.

Iar educaţia trebuie să pledeze intens şi consecvent, în şcoală şi familie, pentru practicarea unui stil de viaţă activ şi a exerciţiului fizic, să conştientizeze rolul şi importanţa activităţii fizice şi ale practicării exerciţiului fizic asupra stării de sănătate.

Studiile ştiinţifice arată că activitatea fizică şi practicarea exerciţiilor fizice în mod regulat oferă beneficii asupra sistemului cardiovascular, sistemului respirator, sistemului endocrin, muscular şi osteoarticular, asupra imunităţii şi sistemului neuropsihic.

Astfel, activităţile fizice şi exerciţiul fizic oferă o mai bună sănătate osoasă şi funcţională, determină consumul de energie şi sunt fundamentale în combaterea obezităţii, având un efect pozitiv asupra activităţii cardiovasculare, ajutând la eliberarea tensiunilor şi controlul nivelului de stres, conferind o atitudine pozitivă, optimistă, generând în final, pentru fiecare individ şi pentru societate, în ansamblul ei, acea stare de sănătate necesară pentru a progresa, a munci în condiţii de normalitate şi, nu în ultimul rând, pentru a avea o viaţă de calitate.

S-a dovedit ştiinţific faptul că prin practicarea exerciţiului fizic sunt prevenite şi chiar tratate suferinţe precum: hipertensiunea arterială şi întreaga „pleiadă” de boli cardiovasculare, diabetul zaharat, obezitatea, depresia şi stările de anxietate, boli ale sistemului endocrin.

Aşadar, beneficiile activităţii fizice şi a exerciţiului fizic sunt multiple, aşa încât, în loc de concluzii, îmi permit să fac câteva recomandări:

– nu lăsaţi să treacă nicio zi fără a depune un mic efort fizic, fie că, este vorba de mersul pe jos sau puţină alergare, fie este vorba de a face ordine în gospodărie sau curăţenie în casă, ori practicarea unei discipline sportive;

– nu vă daţi la o parte de la mersul pe bicicletă;

– nu ezitaţi să faceţi câteva lungimi de bazin atunci când aveţi ocazia;

– puneţi-vă bocancii în picioare şi mergeţi într-o drumeţie pe munte;

– plimbaţi-vă, respiraţi aer proaspăt;

– hrăniţi-vă pasiunile cu activităţi plăcute pentru corp şi suflet.

Toate aceste activităţi fizice, a căror enumerare poate continua, dacă sunt făcute în funcţie de nevoi, capacitate fizică şi preferinţe, vă vor oferi un tonus excelent, o bună stare de sănătate fizică şi psihică, vă vor feri de boli cumplite şi vă vor permite să vă bucuraţi de o viaţă lungă şi fără suferinţe. Ceea ce, în ultimă instanţă, ne dorim cu toţii.

Prof. Ionel HOCIUNG

Cartea de proză

Între candoare şi sarcasm

Înainte de a aşeza în pagină recenzia cărţii care ne-a inspirat titlul de mai sus, prezentăm cititorilor câteva trăsături definitorii ale personalităţii lui Constantin Ardeleanu, autorul recentei cărţi intitulate ***Iaşi – escala tinereţii absolute.***

Născut la Tazlău, pe mirifica vale omonimă, localitate intrată în istorie prin ctitoria monahală a lui Ştefan cel Mare şi în istoria literaturii prin scriitorul I. I. Mironescu, cel care nu de puţine ori a organizat aici şezători cu participarea colaboratorilor Revistei „Viaţa Românească”, Constantin Ardeleanu, după absolvirea şcolii elementare din sat şi a liceului din Buhuşi, devine student al Facultăţii de Ştiinţe Economice a Universităţii „Al. I. Cuza” din Iaşi (1966-1971), încărcata de istorie capitală a Moldovei. Această perioadă poate fi considerată ca un interval de timp benefic în formarea unei baze solide a viitorului intelectual, datorită interesului aparte pe care tânărul student îl va manifesta pentru istoria oraşului şi pentru viaţa culturală oferită de instituţii precum Teatrul Naţional „Vasile Alecsandri”, Filarmonica şi Opera, Biblioteca „Mihai Eminescu”, Muzeul din Palatul Culturii şi nu în ultimul rând de casele memoriale, cele mai numeroase din ţară. Tot aici este demn de menţionat şi faptul că tânărul participă şi la cursurile de iniţiere în tainele muzicii clasice, organizate pe atunci de muzicologul George Pascu.

Toate acestea, aşezate pe zestrea nativă moştenită din familie şi sub beneficiul unui ironic simţ de observaţie, au făcut ca, în peregrinările pe meridianele lumii în interes de serviciu, economistul Constantin Ardeleanu să găsească timpul necesar pentru completarea înzestrării sale culturale, prin frecventarea unor renumite instituţii precum operele din Milano, Viena ş. a.

Începe să scrie şi să publice încă din timpul studenţiei, dar debutul editorial a avut loc la deplină maturitate (1996), de atunci până în prezent scriitorul reuşind să încredinţeze tiparului peste 30 de cărţi, abordând diferite genuri şi specii literare: poezie, proză, carte sportivă, teatru, parodie.

Este posibil ca cititorul grăbit să considere *Iaşi – escala tinereţii absolute* un volum eterogen alcătuit din texte recuperate de autor din publicaţiile în care le-a risipit cu generozitate de-a lungul timpului. E numai o părere. Textele incluse în volum nu aparţin literaturii de evocare, nu sunt nici amintiri, nici memorii ci, din toate acestea câte puţin.

Credem că în această carte Constantin Ardeleanu şi-a propus să ilustreze ideea potrivit căreia un tânăr ajuns la vârsta majoratului, student într-un mare oraş cultural poate pune aici atât bazele solide ale unei profesii, cât şi pe acelea ale viitoarei sale formaţiuni intelectuale, dacă mai este şi înzestrat cu o „genă a curiozităţii”. Este ceea ce face personajul narator al cărţii, aflat într-o continuă luptă pentru desăvârşirea unei identităţi spirituale.

Celor care vor avea posibilitatea să citească această carte le sugerăm să observe că, tematic, autorul a distribuit cele câteva zeci de texte în patru părţi fără a respecta cronologia nărării faptelor şi fără a semnala compartimentarea.

În prima parte este prezentată perioada studenţiei realizând o imagine verosimilă alcătuită din portrete de profesori, schiţe, uneori realizate doar din câteva tuşe ale colegilor de grupă, viaţa în căminele studenţeşti, excursii şi alte forme de petrecere a timpului liber.

A doua parte a cărţii, mai restrânsă ca dimensiuni, conţine prezentarea anilor de liceu într-un orăşel de provincie.

Deosebit de importantă este partea a patra, în care autorul prezintă o suită de personalităţi şi de instituţii culturale care au marcat în mod benefic viaţa artistică şi ştiinţifică în ultimele două secole a bătrânei capitale moldave.

Demne de menţionat şi de reţinut sunt şi paginile ce conţin relatări despre participarea unor personalităţi ale vieţii culturale şi artistice din Iaşi la şezători literare, în localitatea natală a autorului. Mai întâi, în perioada interbelică, perioadă de înflorire a literaturii române, când amfitrion pentru scriitorii de la „Viaţa Românească” era scriitorul I. I. Mironescu, fiul învăţătorului din localitate. Cea de-a doua perioadă s-a datorat profesorului şi publicistului Gheorghe Blaga care a organizat şezători anuale, cu participarea unor oameni de cultură din Iaşi şi din judeţul Neamţ şi s-a ocupat în mod deosebit de înfiinţarea şi editarea revistei de cultură „La Tazlău”.

Pe lângă aceste merite, cartea la care ne-am referit, la fel ca întreaga operă literară a scriitorului Constantin Ardeleanu, etalează în mod indiscutabil două calităţi ale autorului. Mai întâi reţinem umorul desfăşurat în toate textele, pe o gamă largă, de la ironie, gingăşie şi candoare, până la formele cele mai acute ale sarcasmului. A doua calitate, de loc de neglijat, este folosirea şi de această dată a limbii române literare, aproape fără greşeală.

Constantin TOMŞA

Zilele Clasei de Actorie, ediţia a X-a

În perioada 20 – 22 ianuarie 2020, Centrul pentru Cultură şi Arte „Carmen Saeculare” Neamţ a organizat, prin Şcoala Populară de Artă, ZILELE CLASEI DE ACTORIE. Astfel, pe 20 ianuarie, la sala mare a Teatrului Tineretului s-au jucat trei spectacole ale clasei de actorie coordonată de actriţa Maria Hibovski. Au evoluat pe scenă cei mai mici actori (clasele I – IV) cu spectacolele „Stăpânul junglei”, după Victor Sivetidis, şi „Peronul”, după Gheorghe Hibovschi, iar grupa mare (clasele V-VIII şi liceu) a prezentat spectacolul „Colega de cameră”, de Claudia Befu.

Evenimentul a fost repetat zilele următoare şi pentru elevii din Bicaz şi Târgu Neamţ.

Partenerii Zilelor clasei de actorie sunt anul acesta Teatrul Tineretului, Casa de Cultură Bicaz şi Casa Culturii „Ion Creangă” Târgu Neamţ, cele trei instituţii punând la dispoziţia tinerilor actori ai Şcolii Populare spaţiul necesar desfăşurării spectacolelor.

La catedra clasei de actorie au fost în trecut regretaţii Constantin Ghenescu şi Corneliu Dan Borcia, precum şi Mircea Zaharia, Paul Chiribuţă, Gina Gulai, Daniel Beşleagă, Draga Olteanu-Matei, Cornel Nicoară.

Valentin ANDREI

SUMAR

Ştefan ALEXIU – *Prima reformare a învăţământului românesc* (pag. 8)

Valentin ANDREI – *Zilele Clasei de Actorie, ediţia a X-a* (pag. 23)

Vasile BAGHIU – *NOTE DE TRECERE - Viaţa merită trăită cu toate ale ei* (pag. 24)

Angelina BEGU – *TVR Moldova apropie inimile românilor* (pag. 16) • *Scoarţa de Căuşeni, vedetă a Târgului „Covorul Dorului” din Chişinău* (pag. 16)

Gianina BURUIANĂ – *Muzica este un dar cu toate rădăcinile înfipte în cer • Interviu cu soprana Gabriela Pepelea* (pag. 6-7) * *Să creăm împreună o Şcoală a încrederii! • Interviu cu Michel Monsauret, Ataşat de cooperare educativă al Ambasadei Franţei în România* (pag. 9) * *Evoluţia tehnologiilor ne va forţa să fim mai inteligenţi • Interviu cu dl. profesor dr. Richard Lescure, Universitatea din Angers, Franţa*. (pag. 10 - 11)

Horia CORCHEŞ – *Tristeţea autorului de manuale* (pag. 11)

Tamara CROITORU – *Aniversări: ION IACHIM • 70 de ani de la naşterea scriitorului şi pedagogului* (pag. 17)

Mihai FLOROAIA – *Cum promovează managerii şcolari adevăratele valori* (pag. 9) * *Educaţia religioasă în Grecia antică* (pag. 22)

Gabriela GRIGORE – *Raport privind activitatea desfăşurată de Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ, în perioada iulie 2018 – decembrie 2019* (pag. 1, 2, 3, 4, 5)

Constantin GRASU – *Jubileul şi demnitatea unei instituţii* (pag. 14-15)

Ionel HOCIUNG – *MENS SANA IN CORPORE SANO - Pledoarie pentru o viaţă sănătoasă* (pag. 22)

Cristina GRIGORI – *CNPR 150 de ani – Conferinţă internaţională de didactică, limba franceză* (pag. 10)

Mihai-Emilian MANCAŞ – *O VIAŢĂ, O ISTORIE, O CARTE (II)* • *Adrian-Pavel Sandovici – „Liceul* Petru Rareş *Piatra-Neamţ – O istorie de 150 de ani” – Ed. Cetatea Doamnei - 2019* (pag. 12-13)

Violeta MOŞU – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4)

Gabriel PLOSCĂ – *Acţiuni ale Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învăţământ şi Cercetare Ştiinţifică Neamţ pentru anul 2020* (pag. 1-6)

Red. – *EMINESCU, 170 • Puncte cardinale* (pag. 1) * *CALENDAR– ianuarie 2020* (pag. 10) * *Sumarul anului 2019* (pag. 18, 19, 20, 21) * *Structura anului şcolar pentru 2020 – 2021, în dezbatere publică* (pag. 24) * *Capitalele europene ale anului 2020* (pag. 24)

Lilia SAVIN – *Schimburi de experienţe pedagogice şi sindicale – Proiectul* O oră peste Prut (pag. 17)

Constantin TOMŞA – *Rememorări nemţene - ianuarie 2020* (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17) * *Cartea de proză - Între candoare şi sarcasm* (pag. 23)

Mircea ZAHARIA – *Simpozion ştiinţific aniversar* (pag. 15)

NOTE DE TRECERE

Viaţa merită trăită cu toate ale ei

Scrisul constant şi perseverent, munca pe mai multe paliere şi ceea ce se numeşte interdisciplinaritate sau transdisciplinaritate nu sunt prea bine văzute în cultura noastră. La noi funcţionează etichetele. Dacă eşti poet nu poţi fi şi un bun romancier, iar dacă te interesează ştiinţa nu ai cum să performezi şi în artă. În schimb, în Vest aceste interferenţe sunt considerate virtuţi şi calităţi demne de a fi recunoscute şi sprijinite.

Fiind atras încă din tinereţe de mai multe domenii sau zone ale cunoaşterii, aveam şi eu temeri serioase în legătură cu riscurile risipirii şi superficialităţii şi aşa mai departe. De o vreme însă, ştiind diferenţele de percepţie Est-Vest şi având şi unele experienţe pozitive pe linia aceasta, nu-mi mai fac griji sau complexe şi îmi văd de treabă înainte.

Aşa se face că mă las purtat de valul eforturilor în paralel la mai multe cărţi, proiecte, idei: poeme care s-au adunat în călătoriile din ultimul an şi care se prefigurează într-o nouă culegere, un roman, un volum teoretic despre „himerismul poetic”, un volum didactic-ştiinţific din domeniul medical (al patrulea din seria de manuale începută acum trei ani şi care îi are ca grup-ţintă pe asistenţii medicali şi pe profesorii şi elevii din învăţământul sanitar), un ghid de educaţie pentru sănătate în şcoală şi un eseu de explorare a unor comportamente şi situaţii pe filiera terapiei narative.

Nu mă plictisesc, e limpede.

De fapt, mă gândesc că mai mereu acesta a fost stilul de muncă în care m-am simţit confortabil şi care în multe privinţe s-a dovedit şi eficient. Pentru că o privire înspre medicină, de exemplu, poate fi o sursă de inspiraţie în plan literar, iar exerciţiul scrisului te face mai conştient de diferenţele de limbaj dintre ştiinţă şi artă, plus evitarea clişeelor. La fel, utilizarea unor instrumente psihologice oferă un spor de cunoaştere necesar scrisului, tot aşa cum experienţa scrisului rafinează tatonarea unor teme sensibile din psihoterapie.

E ceva în mine care mă împinge la lucru pe toate aceste cărări, un fel de nelinişte care mă consumă şi mă menţine „alive” deopotrivă.

Singura grijă este, dacă înţeleg bine, să rămân cât de cât sănătos, dar şi să-mi păstrez legăturile cu oamenii, cu viaţa de la nivelul zero, cel puţin atât cât povestea aceasta depinde de mine.

În rest, cred că viaţa merită trăită cu toate ale ei, cu bucurii şi tristeţi, cu succese şi ratări, cu muncă şi delăsare, cu împliniri şi risipiri, cu speranţă şi neîncredere, cu recunoaştere şi marginalizare, cu entuziasme şi dezamăgiri, cu tot ce înţelegem şi nu înţelegem.

Prof. psih. Vasile BAGHIU

Structura anului şcolar pentru 2020 – 2021, în dezbatere publică

Ministerul Educaţiei şi Cercetării a lansat luni, 6 ianuarie 2020, în dezbatere publică, proiectul de ordin de ministru privind structura anului şcolar pentru 2020 – 2021, informează un comunicat al instituţiei.

Conform proiectului, anul şcolar se structurează pe două semestre, de 34 de săptămâni: Semestrul I – 17 săptămâni de cursuri (14 septembrie – 29 ianuarie 2021); Semestrul al II-lea – 17 săptămâni de cursuri (8 februarie -18 iunie 2021). „Având în vedere perioada în care vor avea loc Sărbătorile Pascale, am propus fracţionarea vacanţei de primăvară pentru a permite familiilor reunite, inclusiv membrilor din diaspora, să celebreze împreună”, a declarat Monica Anisie, ministrul Educaţiei şi Cercetării.

Vacanţele elevilor sunt programate astfel:

– vacanţa de iarnă (23 decembrie 2020 – 10 ianuarie 2021);

– vacanţa intersemestrială (30 ianuarie – 7 februarie 2021);

– vacanţa de primăvară 1, Paştele Catolic (2 – 11 aprilie);

– vacanţa de primăvară 2, Paştele Ortodox (30 aprilie – 9 mai);

– vacanţa de vară (18 iunie 2021 – data din septembrie 2021 la care vor începe cursurile anului şcolar 2021-2022).

Prin excepţie de la prevederile anterior menţionate pentru clasele terminale din învăţământul liceal, anul şcolar are 32 de săptămâni de cursuri şi se încheie la data de 4 iunie 2021. Pentru clasele a VIII-a, anul şcolar are 33 de săptămâni de cursuri şi se încheie la data de 11 iunie 2021, în timp ce pentru clasele din învăţământul liceal – filiera tehnologică, cu excepţia claselor terminale şi pentru clasele din învăţământul profesional, anul şcolar are 37 de săptămâni de cursuri.

Programul naţional „Şcoala Altfel” se va desfăşura în perioada 5 octombrie 2020 – 4 iunie 2021, pe o perioadă de 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unităţii de învăţământ.

Proiectul de ordin privind structura anului şcolar 2020 –2021 este supus dezbaterii publice. Toţi cei interesaţi sunt invitaţi să transmită propuneri de îmbunătăţire pe adresa de e-mail: dezbateripublice@edu.gov.ro.

Red.

Capitalele europene ale anului 2020

• Capitale Europene ale Culturii (European Capitals of Culture) – Galway (Irlanda) şi Rijeka (Croaţia)

Este un titlu conferit de către Uniunea Europeană unui sau mai multor oraşe pentru o perioadă de un an calendaristic, în care se organizează o serie de evenimente culturale cu o puternică rezonanţă europeană.

Programul se derulează din 1985, când Melina Mercouri, ministrul culturii al Greciei, şi omologul său francez, Jack Lang, au venit cu ideea de a desemna (anual) o *Capitală a culturii* pentru a apropia europenii prin evidenţierea bogăţiei şi diversităţii culturilor europene şi sensibilizarea pentru cunoaşterea valorilor şi istoriei lor comune.

• Capitala Europeană a Tineretului (European Youth Capital) – Amiens (Franţa)

Este titlul acordat unui oraş european pentru perioada de un an, în cursul căreia i se oferă posibilitatea de a prezenta, printr-un program cu mai multe faţete, activităţile pentru tineret în domeniul cultural, social, politic şi economic. Capitala Europeană a Tineretului este o iniţiativă a Forului European al Tineretului, iar prima capitală a fost aleasă în 2009.

Din 2014, Congresul Autorităţilor Locale şi Regionale al Consiliului Europei este partener oficial de organizare.

• Capitala Europeană a Sportului (European Capital of Sport) – Malaga (Spania)

Este o nouă distincţie desemnată de Federaţia Europeană a Sportului (ACES Europa) pentru a promova sportul prin comunicarea globală în conformitate cu principiile de responsabilitate şi etică, de conştientizare a faptului că sportul este un factor de o mai mare coeziune în societate, de îmbunătăţire a calităţii vieţii, bunăstării fizice şi mintale, precum şi de integrare deplină a claselor sociale cu situaţii dificile.

Red.

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţământ Neamţ, Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999) şi Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei ● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ştefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitriţa Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACŢIE: *Mircea ZAHARIA – redactor-şef, Constantin TOMŞA – redactor-şef adjunct, Angelina BEGU – redactor-şef adjunct (Chişinău), Mihai FLOROAIA, Gianina BURUIANĂ, Violeta MOŞU, Dorel NEMŢEANU – DTP; Dorin DAVIDEANU – editor online.*

ISSN - 1582-3121

Redacţia şi administraţia: str. Petru Rareş nr. 24, Piatra Neamţ. Tel/fax: 0233.22.53.32

revista_apostolul@yahoo.com